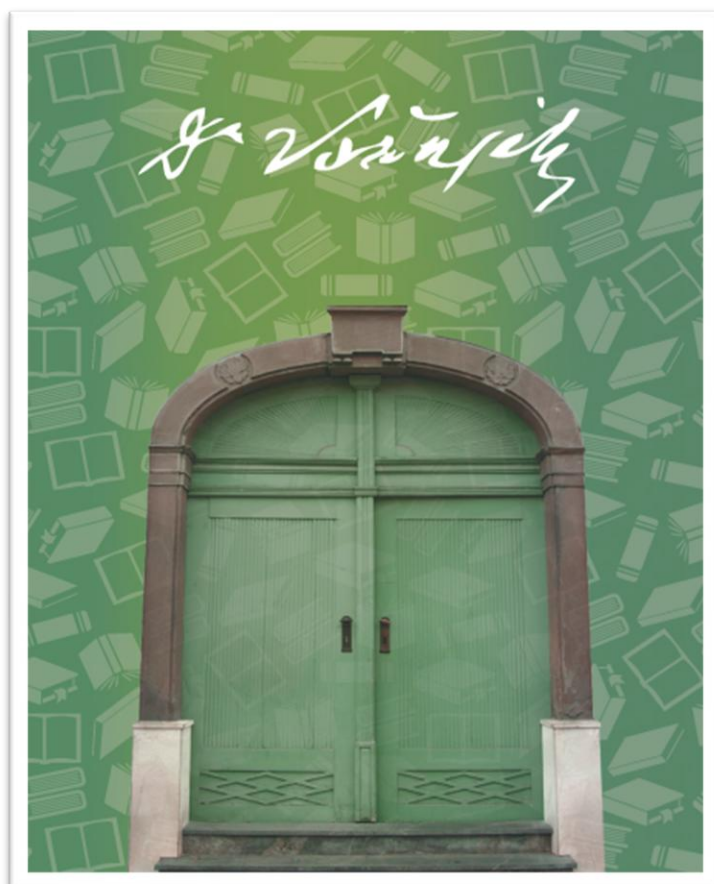

**LETNO
POROČILO
KNJIŽNICE
JOSIPA VOŠNJAKA
SLOVENSKA BISTRICA
ZA LETO 2025**

Slovenska Bistrica, februar 2026

KAZALO

A. POSLOVNO POROČILO	5
1. UVOD	5
1.1 SPLOŠNA KNJIŽNICA IN NJENA DEJAVNOST	7
1.2 KNJIŽNIČNA MREŽA	9
1.3 ZAKONSKE PODLAGE ZA IZVAJANJE DEJAVNOSTI JAVNE SLUŽBE	10
1.4 CILJI KNJIŽNICE JOSIPA VOŠNJAKA SLOVENSKA BISTRICA	11
2. POSLOVNO POROČILO	14
2.1 NOTRANJA ORGANIZACIJA DELA	14
2.1.1 Nabava in obdelava knjižničnega gradiva	14
2.1.2 Izposoja in vračanje gradiva	15
2.1.3 Domožnanstvo	16
2.1.4 Ostale dejavnosti knjižnice	17
2.2 PROMOCIJA KNJIŽNIČNE DEJAVNOSTI	21
2.3 V SODELOVANJU JE MOČ – SODELOVANJE Z DRUGIMI INSTITUCIJAMI	22
2.4 SAMOSTOJNI PROJEKTI KNJIŽNICE	37
2.5 ZAPOSLENI – SRCE KNJIŽNICE	49
2.6 STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE ZAPOSLENIH	49
2.7 KNJIŽNIČNA ZBIRKA	52
2.7.1 Nabava knjižničnega gradiva	53
2.7.2 Nakup knjižničnega gradiva	54
2.7.3 Prirast knjižničnega gradiva	55
2.7.4 IGROTEKA – zbirka kvalitetnih igrač	58
2.8 OBDELAVA GRADIVA IN UREJANJE KNJIŽNIČNE ZBIRKE	59
2.9 ODPIS KNJIŽNIČNEGA GRADIVA	60
2.10 ČLANI KNJIŽNICE	60
2.11 OBISK V KNJIŽNICI	62
2.12 KNJIŽNICA NA DRUŽBENIH OMREŽJIH	63
2.13 SPLETNA KNJIŽNICA COBISS plus	64
2.14 IZPOSOJA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA	64
2.14.1 Izposoja gradiva	64
2.14.2 Stepišnikov koš – knjiga na dom	65
2.14.3 Izposoja e-knjig	66
2.14.4 Izposoja filmov	67
2.15 PREGLED PRIREDITEV IN DOGODKOV V KNJIŽNICI	68
2.16 UPORABA KNJIGOMATA in KNJIŽNIČNEGA PAKETNIKA	73
2.17 PROSTOR IN OPREMA	74
2.18 OBRATOVALNI ČAS	77
2.19 DELO ORGANOV KNJIŽNICE	77
3. POVZETEK IN ZAKLJUČEK	79
B. RAČUNOVODSKO POROČILO	81
1. BILANCA STANJA	83
1.1 POJASNILA K BILANCI STANJA	84
2. IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV	88
2.1 POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV ZA LETO 2025	88
2.2. POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI ZA LETO 2025	100
2.3 POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA	100
2.4 POJASNILA K IZKAZU RAČUNA FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB DOLOČENIH UPORABNIKOV	101
2.5 POJASNILA K IZKAZU RAČUNA FINANCIRANJA DOLOČENIH UPORABNIKOV	102
3. DAVEK OD DOHODKA PRAVNIH OSEB ZA LETO 2025	102
C. IZJAVA O OCENI NOTRANJEGA NADZORA JAVNIH FINANC	104

KAZALO TABEL

A. POSLOVNO POROČILO

Tabela 1: Število prebivalcev po občinah (na dan 1. 1. 2025)	8
Tabela 2: Razstave na oddelku za odrasle.....	18
Tabela 3: Število Poletavcev in NajPoletavcev v sodelujočih knjižnicah po številu sodelujočih ..	27
Tabela 4: Dejavnosti v okviru projekta Knjižnica semen	35
Tabela 5: Sezone Vošnjakove bralne značke in število sodelujočih	40
Tabela 6: Pregled izobraževanj zaposlenih.....	51
Tabela 7: Temeljna zaloga knjižničnega gradiva (enote)	52
Tabela 8: Sestava knjižnične zbirke po namembnosti (naslovi/enote)	53
Tabela 9: Sestava knjižnične zbirke – razmerje stroka : leposlovje	53
Tabela 10: Struktura prirasta knjižničnega gradiva po vrstah gradiva	55
Tabela 11: Prirast gradiva glede na način nabave (enote/naslovi).....	56
Tabela 12: Struktura vsega prirasta gradiva (nakup in dar) glede na namembnost	57
Tabela 13: Struktura vsega prirasta gradiva (nakup in dar) glede na razmerje	57
Tabela 14: Prirast gradiva (nakup in dar) po knjižnicah glede na razmerje	57
Tabela 15: Zaloga knjižničnega gradiva po knjižnicah	58
Tabela 16: Aktivni člani po knjižnicah	61
Tabela 17: Obisk po knjižnicah (obisk zaradi izposoje).....	62
Tabela 18: Izposoja na dom (brez medknjižnične izposoje).....	64
Tabela 19: Pregled prireditve v letu 2025.....	69
Tabela 20: Pregled dejavnosti	72
Tabela 21: Obratovalne ure v letu 2025.....	77

B. RAČUNOVODSKO POROČILO

Tabela 1: Bilanca stanja	83
Tabela 2: Usklajenost sredstev in virov	84
Tabela 3: Izkaz prihodkov in odhodkov 2025	89
Tabela 4: Delež vseh prihodkov po virih financiranja za leta 2021, 2022, 2023, 2024 in 2025	92
Tabela 5: Indeks prihodkov po virih financiranja v primerjavi s predhodnimi leti	94
Tabela 6: Delež vseh odhodkov po stroških za leta 2021, 2022, 2023, 2024 in 2025	95
Tabela 7: Stroški dela po stroškovnih mestih	97
Tabela 8: Odhodki po vrstah stroškov po posameznih občinah.....	98
Tabela 9: Indeks odhodkov po vrstah stroškov v primerjavi s predhodnimi leti.....	99
Tabela 10: Prikaz poslovnega izida za leto 2025	99
Tabela 11: Prihodki in odhodki po načelu denarnega toka po posameznih letih	101
Tabela 13: Davek od dohodka pravnih oseb za leto 2025	102

S knjigo širimo obzorja
za zanesljiv in varen korak
v prihodnost.

Tone Pavček: Branje

*Brati pomeni početi podvige.
Brati je možno marsikaj.
Recimo: grozdje in fige in knjige
in med brati še kaj.*

*Brati je na sploh enostavno.
Črke hrustaš kot zalogaj.
Teže pa je, a tudi bolj slavno,
brati pravilno in hitro nazaj.*

*A nazaj se daleč ne pride.
Pravo branje le dalje in dalje gre
čez črke in pike, čez vrte in hribe
v Koromandijo ali še dlje.*

A. POSLOVNO POROČILO

1. UVOD

Letno poročilo Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica (KJV) je pripravljeno v skladu z 21. členom Zakona o računovodstvu in je sestavljeno iz:

- poslovnega poročila ter
- računovodskega poročila, ki vključuje računovodske izkaze (bilanco stanja, izkaz prihodkov in odhodkov) ter podrobna pojasnila k izkazom.

Letno poročilo KJV za leto 2025 celovito predstavlja delovanje zavoda v preteklem letu in omogoča vpogled v obseg ter kakovost opravljenega dela. V njem so zbrani ključni podatki o razvoju in sestavi knjižnične zbirke, prirastu in izposoji knjižničnega gradiva, obisku knjižnice ter gibanju članstva. Poseben poudarek je namenjen prikazu dejavnosti, s katerimi knjižnica uresničuje svojo temeljno vlogo – zagotavljanje dostopa do znanja, informacij in kulturnih vsebin ter aktivno spodbujanje in krepitev bralne kulture v lokalnem okolju.

Poročilo osvetljuje tudi široko vpetost knjižnice v lokalno skupnost ter njeno pomembno vlogo na področju vseživljenjskega učenja, kulturnega dogajanja in povezovanja različnih generacij. Predstavljeni rezultati so odraz zastavljenih ciljev in načrtov dela, zato poročilo na posameznih področjih vsebuje tudi oceno uspešnosti njihovega uresničevanja. Ob tem je poslovanje knjižnice v določenih ključnih segmentih primerjano z rezultati preteklih let, kar omogoča objektivno presojo razvojnih trendov in učinkovitosti delovanja.

Doseženi rezultati so ovrednoteni v skladu z normativi in merili, določenimi v Pravilniku o izpolnjevanju pogojev za opravljanje knjižnične dejavnosti kot javne službe. Letno poročilo temelji na podatkih, ki so jih pripravili strokovni delavci knjižnice v sodelovanju z direktorico zavoda ter računovodsko službo, dopolnjeno pa je z izpisi statističnih podatkov iz knjižničnega informacijskega sistema COBISS.

Začetki knjižničarstva na območju Slovenske Bistrice so neločljivo povezani z imenoma dr. Josipa Vošnjaka in Lovra Stepišnika, ki sta leta 1863 ustanovila knjižnico Slovenska bukvarnica ter Bralno društvo pod Pohorjem. Njuno poslanstvo je bilo jasno in napredno za tisti čas – izobraževati čim širši krog prebivalstva, zlasti preproste kmete, ter jih spodbuditi k branju slovenskih knjig in kreptvi narodne zavesti. Lovro Stepišnik je knjige prenašal po Pohorju od hiše do hiše, pogosto v košu, zato velja za prvega potujočega knjižničarja na tem območju.

Pomemben mejnik predstavlja leto 1868, ko je dr. Josip Vošnjak ustanovil čitalnico. Ta je po njegovem odhodu leta 1870 sicer prenehala delovati, vendar je njena ideja živela naprej. Leta 1908 je bila ustanovljena dr. Josip Vošnjakova ljudska knjižnica, ki jo je do leta 1922 uspešno vodila učiteljica Otilija Feigl, za njo pa učiteljica Franja Puc. Zadnja dolgoletna upravnica knjižnice pred drugo svetovno vojno je bila Marija Goričan, ki je knjižnico vodila vse do leta 1958.

Knjižnica je sprva delovala v prostorih Hotela Beograd, nato pa se je zaradi prostorskih razmer večkrat selila. Po drugi svetovni vojni je bila 11. februarja 1946 na novo ustanovljena pod imenom Ljudska knjižnica Slovenska Bistrica, s čimer se je začelo novo poglavje njenega razvoja.

Pomemben prelom v razvoju knjižnične dejavnosti je predstavljalo leto 1961, ko je Zakon o knjižnicah omogočil profesionalizacijo knjižničarstva in sistemsko urejanje knjižnične mreže. Na tej podlagi je bila 8. februarja 1965 ustanovljena Matična knjižnica občine Slovenska Bistrica, ki je dobila prostore na Trgu svobode 16, kjer domuje še danes.

Leta 1984 se je knjižnica poimenovala po narodnem buditelju in slovenskem rodoljubu dr. Josipu Vošnjaku, ki je s svojim delom in ustanovitvijo čitalnice pomembno prispeval k razvoju bralne kulture, izobraževanja in narodnega zavedanja.

V prostorih na Trgu svobode 16 je knjižnica svoje poslanstvo opravljala več kot štiri desetletja, vse do 8. marca 2004, ko se je zaradi nujne prenove stavbe začasno preselila v nekdanjo hranilnico na Kolodvorski ulici 8. Začela se je dolgo pričakovana in nujna obnova, saj so bili dotedanji prostori utesnjeni, pogoji za delo in obiskovalce pa vse bolj omejeni.

V času začasne selitve je knjižnica kljub omejitvam ohranjala pestro ponudbo knjižničnega gradiva, razvijala uporabo informacijske tehnologije ter bogato prireditveno dejavnost, s čimer je še naprej krepila svojo vlogo v lokalnem okolju in širila krog uporabnikov. Obnova je trajala dve leti in se zaključila 8. februarja 2006, ko so se vrata obnovljene knjižnice znova odprla za javnost, uradna otvoritev z novo opremo pa je sledila 9. marca 2007.

Danes knjižnica deluje v spomeniško zaščiteni stavbi, ki s svojo zgodovino, arhitekturno vrednostjo in toplino ustvarja posebno vzdušje. Prav ta preplet tradicije, znanja in sodobnih vsebin daje Knjižnici Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica prepoznaven pečat domačnosti ter omogoča, da se uporabniki v njej počutijo prijetno, sproščeno in dobrodošlo.

Vizitka Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica

Naziv: Knjižnica Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica

Sedež: Trg svobode 16, 2310 Slovenska Bistrica

Matična številka: 5052939000

Davčna številka: 38720671

Telefonske številke:

02 805 51 00 (informacije), 02 805 51 08 (izposoja), 02 805 51 06 (Pionirska knjižnica),

02 805 51 11 (oddelek za nabavo gradiva), 02 805 51 10 (oddelek za domoznanstvo),

02 805 51 02 (tajništvo), 02 805 51 05 (računovodstvo) in 02 805 51 03 (direktorica).

e-naslov: info@kjb.si; tajnistvo@kjb.si

Spletni naslov: www.kjb.si

Dosedanji ravnatelji oziroma direktorji knjižnice:

- Miljutin Arko, od 1965 do 1977;
- Kristina Šega, od 1978 do 1987;
- Metka Pristovnik, od 1988 do 28. februarja 1997;
- Anica Korošec, od 1. marca 1997 do 16. aprila 2012 ter
- Patricija Breznikar, od 17. aprila 2012.

1.1 SPLOŠNA KNJIŽNICA IN NJENA DEJAVNOST

Knjižnica Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica spada v veliko družino 58 splošnih knjižnic, ki so najbolj obiskane kulturne ustanove v Sloveniji. V splošno knjižnico se lahko včlani vsak prebivalec, članstvo je za otroke in mladino do 18. leta ter za brezposlene osebe brezplačno. V slovenske splošne knjižnice je včlanjenih 23 % prebivalcev, njihove storitve pa uporablja preko 60 % Slovencev.

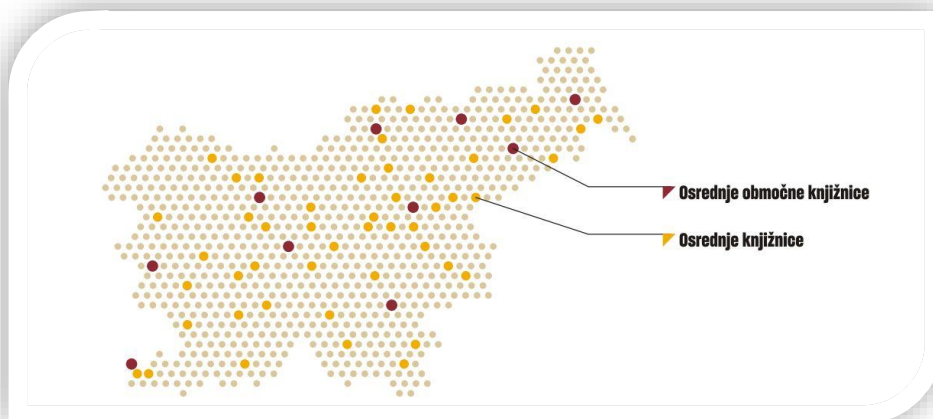
Ustanovitelji in večinski financerji splošnih knjižnic so lokalne skupnosti, ki splošne knjižnice financirajo v višini 85 % potrebnih sredstev za njihovo delovanje. Sofinancerski delež Ministrstva za kulturo je 5 %, ostala sredstva pridobijo knjižnice z lastnimi prihodki.

Na območju 212 slovenskih občin deluje 58 splošnih knjižnic, ki so samostojne pravne osebe. Knjižnično dejavnost opravljajo na 283 lokacijah knjižnic in s 13 bibliobusi. Skupaj s premičnimi zbirkami opravljajo knjižnično dejavnost na 1.199 mestih v Sloveniji.

Splošne knjižnice so organizirane v mrežo, ki jo sestavljajo:

- osrednje območne knjižnice, ki poleg izvajanja nalog za prebivalce gravitacijskega območja opravljajo še posebne naloge za širše območje,
- osrednje knjižnice, ki so praviloma največje enote splošne knjižnice, izvajajo storitve za prebivalce območja, na katerem delujejo,
- krajevne knjižnice I in II, ki so organizacijske enote splošne knjižnice in so namenjene prebivalcem lokalnega okolja ali posameznim ciljnim oziroma interesnim skupinam prebivalcev,
- potujoče knjižnice so organizacijske enote splošnih knjižnic in izvajajo knjižnično dejavnost z namenskim vozilom,
- premične zbirke, ki so del knjižnične zbirke splošnih knjižnic in jih knjižnice za določen čas razporejajo po različnih lokacijah.

V slovenske splošne knjižnice je včlanjenih skoraj pol milijona prebivalcev, ki knjižnice obiščejo skoraj 10-milijonkrat letno. V knjižnicah si izposojajo različno gradivo, obiskujejo prireditve, se udeležujejo izobraževanj, uporabljajo računalnike in internet, dostopajo do različnih baz podatkov, berejo časopise in revije.

Knjižnica Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica je osrednja splošna knjižnica za občine Slovenska Bistrica, Oplotnica, Poljčane in Makole. S svojo dejavnostjo pomembno prispeva k izobraževanju, informiranju, kulturni razgledanosti in kakovostnemu preživljanju prostega časa prebivalcev vseh generacij. Deluje kot odprt, dostopen in vključujoč javni prostor, ki povezuje ljudi, znanje, kulturo in skupnost.

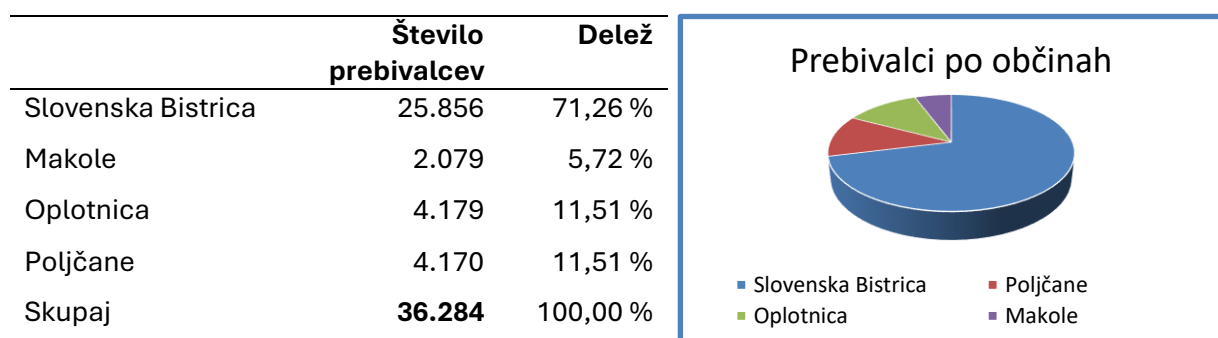
Glede na velikost območja delovanja in število prebivalcev se knjižnica uvršča v III. tip splošnih knjižnic (od 20.000 do 50.000 prebivalcev). V letu 2025 je svoje poslanstvo opravljala za 36.284 prebivalcev s stalnim prebivališčem (statistični podatki na dan 1. 1. 2025), ki predstavljajo potencialne uporabnike knjižničnih storitev. Ob tem knjižnico redno obiskujejo tudi člani in uporabniki iz širšega okolja ter drugih občin, kar potrjuje njeno prepoznavnost in pomen v širšem prostoru.

Pomembno vlogo pri razširjanju dosega knjižnice ima tudi sodobna informacijska infrastruktura. Prek spletne strani knjižnice ter modula COBISS je uporabnikom omogočen dostop do informacij o knjižnični dejavnosti, gradivu in storitvah, kar presega lokalne in regionalne okvire ter odpira knjižnico celotni zainteresirani javnosti v Sloveniji in tudi v mednarodnem prostoru.

Število prebivalcev v vseh občinah ustanoviteljicah Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica v zadnjih letih postopno narašča, kar se odraža tudi v povečanih potrebah po kakovostnih knjižničnih storitvah. Knjižnična dejavnost je ena najstarejših organiziranih kulturnih in informacijskih dejavnosti tako v slovenskem prostoru kot tudi na območju med Pohorjem in Halozami, kjer knjižnica v različnih organizacijskih oblikah neprekinjeno deluje že od leta 1858.

Kot javni zavod knjižnica danes opravlja javno službo knjižnične dejavnosti za skupaj 36.284 prebivalcev občin Slovenska Bistrica, Oplotnica, Poljčane in Makole ter z raznoliko ponudbo storitev, gradiva in programov pomembno prispeva k razvoju znanja, kulture, vseživljenjskega učenja in socialne povezanosti v lokalnem in širšem okolju.

Tabela 1: Število prebivalcev po občinah (na dan 1. 1. 2025)

Knjižnica v okviru knjižnične javne službe izvaja naslednje dejavnosti:

- zbira, obdeluje, hrani in posreduje knjižnično gradivo,
- zagotavlja dostop do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij,
- izdeluje knjižnične kataloge, podatkovne zbirke in druge informacijske vire,
- posreduje bibliografske in informacijske proizvode in storitve,
- sodeluje v medknjižnični izposoji in posredovanju informacij,
- pridobiva in izobražuje uporabnike,
- skrbi za informacijsko opismenjevanje uporabnikov,
- varuje knjižnično gradivo, ki je kulturni spomenik,
- opravlja drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo,
- zagotavlja storitve za prebivalce s posebnimi potrebami,
- sodeluje v vseživljenjskem izobraževanju,
- zbira, obdeluje, varuje in posreduje domoznansko gradivo,
- zagotavlja dostopnost in uporabo gradiv javnih oblasti, ki so splošno dostopna na elektronskih medijih,
- organizira posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture,
- organizira posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle s posebnimi potrebami,
- organizira kulturne prireditve, ki so povezane s knjižnično dejavnostjo.

Za opravljanje svoje dejavnosti zavod pridobiva sredstva iz proračunov občine ustanoviteljice in občin soustanoviteljic ter na podlagi prijav na različne razpise Ministrstva za kulturo. Poleg tega lahko zavod pridobiva sredstva iz nejavnih virov:

- s članarinami in zamudninami,
- s prodajo rabljenega knjižničnega gradiva,
- z odškodninami zavarovalnice, najemninami in iz drugih zakonitih virov.

Sredstva za izvajanje javne službe, ki jih zagotavljajo ustanoviteljice iz proračuna, pokrivajo finančna sredstva za plače, materialne stroške, nakup knjižničnega gradiva ter nakup in vzdrževanje prostorov in opreme.

1.2 KNJIŽNIČNA MREŽA

V sestavo javnega zavoda Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica sodijo osrednja knjižnica in krajevne knjižnice:

- Knjižnica Kebelj, Kebelj 26A, Oplotnica,
- Knjižnica Makole, Makole 24, Makole,
- Knjižnica Oplotnica, Prešernova cesta 23A, Oplotnica,
- Knjižnica Poljčane, Dravinjska cesta 26, Poljčane,
- Knjižnica Pragersko, Ulica Karla Paja 10, Pragersko,
- Knjižnica Tinje, Veliko Tinje 29, Zg. Ložnica.

V knjižnični mreži deluje tudi bibliobus Mariborske knjižnice (postajališče Impol) in zbirki gradiva v **Domu dr. Jožeta Potrča Poljčane**, v enoti Poljčane in enoti Slovenska Bistrica. Mreža knjižnic je objavljena kot priloga v Pravilniku o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe (Ur. l. RS 28/23).

Splošna knjižnica

Skladno s 1. odstavkom 19. člena Zknj-1 je splošna knjižnica samostojna pravna oseba, če izvaja knjižnično dejavnost za okvirno 10.000 prebivalcev.

Osrednja knjižnica

Skladno s 14. členom Pravilnika je organizacijska enota osrednja knjižnica praviloma največja organizacijska enota splošne knjižnice, ki izvaja storitve za prebivalce območja.

Krajevna knjižnica I

Skladno s 17. členom Pravilnika krajevna knjižnica I deluje v naseljih z najmanj 2.500 prebivalci. Pri tem je druga krajevna knjižnica I ali II ali osrednja knjižnica oddaljena 4 km ali več. Sem spadata krajevni knjižnici Oplotnica in Poljčane.

Krajevna knjižnica II

Skladno s 24. členom Pravilnika krajevna knjižnica II izvaja knjižnično dejavnost v naseljih z največ 2.500 prebivalci. Pri tem je druga krajevna knjižnica I ali II ali osrednja knjižnica oddaljena 4 km ali več. Kadar krajevna knjižnica II izvaja knjižnično dejavnost v skupnih prostorih s šolsko knjižnico, ostane dejavnost knjižnic neokrnjena ob upoštevanju načel skupne rabe virov. Sem spadajo krajevne knjižnice Kebeľ, Makole, Pragersko in Tinje.

1.3 ZAKONSKE PODLAGE ZA IZVAJANJE DEJAVNOSTI JAVNE SLUŽBE

Letno poročilo Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica izhaja iz naslednjih predpisov:

- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica, Uradni list RS, 34/2010,
- Zakon o knjižničarstvu, (Ur. l. RS, št. 87/2001, 96/2002 – ZUJIK in 92/2015 s spremembami in dopolnitvami),
- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK), (Ur. l. RS, št. 77/2007 – UPB s spremembami in dopolnitvami),
- Zakon o lokalni samoupravi (Ur. l. RS, št. 94/2007 – UPB s spremembami in dopolnitvami),
- Zakon o financiranju občin, Ur. l. RS, št. 32/2006 – UPB s spremembami in dopolnitvami),
- Zakon o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju (ZSTSPJS), Ur. l. RS, št. 95/2024),
- Zakon o dostopu do informacij javnega značaja (Ur. l. RS, št. 51/2006 – UPB s spremembami in dopolnitvami),
- Zakon o avtorskih in sorodnih pravicah (Ur. l. RS, št. 16/2007 – UPB s spremembami in dopolnitvami),
- Zakon o obveznem izvodu publikacij (Ur. l. RS, št. 69/2006 in 86/2009 s spremembami in dopolnitvami),
- Zakon o javnem naročanju (ZJN-3) – UPB (ur. l. RS, št. 91/2015 s spremembami in dopolnitvami),
- Zakon o javnih uslužbencih (Ur. l. RS, št. 63/2007 – UPB s spremembami in dopolnitvami),
- Zakon o zavodih (Ur. l. RS, št. 12/1991 s spremembami in dopolnitvami),
- Zakon o delovnih razmerjih (Ur. l. RS, št. 21/2013 s spremembami in dopolnitvami),
- Zakon o računovodstvu (Ur. l. RS, št. 23/1999 s spremembami in dopolnitvami),
- Slovenski računovodski standardi (Ur. l. RS, št. 95/2015 s spremembami in dopolnitvami),
- Zakon o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-2) (Ur. l. RS, št. 163/2022),
- Splošna uredba o varstvu osebnih podatkov (Ur. l. EU, št. L119 s spremembami in dopolnitvami),
- Kolektivna pogodba za javni sektor (Ur. l. RS, št. 99/2024),

- Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji (Ur. l. RS, št. 45/1994 s spremembami in dopolnitvami),
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe (Ur. l. RS, 28/2023),
- Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic (Ur. l. RS, 19/2003),
- Pravilnik o razvidu knjižnic (Ur. l. RS, št. 74/2017 s spremembami in dopolnitvami),
- Pravilnik o hranjenju, uporabi in izločanju obveznih izvodov publikacij (Ur. l. RS, št. 90/2007 s spremembami in dopolnitvami),
- Pravilnik o strokovnih nazivih v knjižnični dejavnosti (Ur. l. RS, št. 65/2016 s spremembami in dopolnitvami),
- Uredba o metodologiji za določitev osnov za izračun sredstev za izvajanje javne službe na področju kulture (Ur. l. RS, št. 100/2003, 81/2009 in 96/2013 s spremembami in dopolnitvami),
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (Ur. l. RS, št. 29/2003 s spremembami in dopolnitvami),
- Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice (za obdobje 2018 – 2028),
- Etični kodeks slovenskih knjižničarjev,
- Etični kodeks javnih uslužbencev.

1.4 CILJI KNJIŽNICE JOSIPA VOŠNJAKA SLOVENSKA BISTRICA

Temeljna funkcija in poslanstvo sodobne javne knjižnice je kontinuirano in enakopravno zagotavljanje dostopa do vseh vrst zapisanega znanja, informacij ter kulturnih vsebin v najrazličnejših oblikah ustvarjalnega izraza. Knjižnica deluje kot odprt in vključujoč prostor učenja, raziskovanja, ustvarjalnosti in medkulturnega dialoga, namenjen najširšemu krogu uporabnikov v lokalnem in širšem okolju.

Z doslednim in strokovnim izvajanjem tega poslanstva ter z razvojem kakovostnih, sodobno zasnovanih knjižničnih storitev naša knjižnica izkazuje spoštovanje do nacionalne kulturne dediščine, bogastva slovenskega jezika ter intelektualne in umetniške ustvarjalnosti domačih in tujih avtorjev. S tem aktivno prispeva k vseživljenjskemu učenju, krepitvi kulturne identitete ter materialnemu in duhovnemu razvoju skupnosti, v kateri deluje, hkrati pa utrjuje svojo vlogo pomembnega kulturnega, izobraževalnega in družbenega središča.

Tudi v letu 2025 smo uresničevali cilje:

- zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva,
- oblikovanje sodobne knjižnične zbirke in drugih podatkovnih zbirk,
- zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva,
- zadovoljevanje informacijskih potreb svojih primarnih uporabnikov, prebivalcev na območju omenjenih občin in ostalih uporabnikov knjižnice, s pomočjo lastne zbirke in drugih knjižničnih zbirk,
- podpiranje formalnega izobraževanja na vseh stopnjah in prav tako vseživljenjskega izobraževanja, pridobivanja novih znanj in veščin,
- informacijsko opismenjevanje uporabnikov,
- spodbujanje bralne kulture,
- spodbujanje domišljije in ustvarjalnosti pri otrocih in mladini ter nudenje možnosti za ustvarjalen razvoj osebnosti,

- zbiranje in posredovanje informacij o zgodovinski, kulturni in naravni dediščini njenega okolja ter zagotavljanje dostopa do vseh vrst informacij, ki so nastale v lokalni skupnosti ali so zanje pomembne,
- partnerski odnosi z drugimi knjižnicami, kulturnimi in izobraževalnimi ustanovami, ki imajo sorodno poslanstvo in cilje,
- razvoj knjižnične mreže in zagotavljanje ustreznih prostorskih pogojev za izvajanje knjižnične dejavnosti,
- povečanje števila zaposlenih in s tem posledično boljše izpolnjevanje kadrovskih normativov na podlagi standardov,
- strokovno izobraževanje zaposlenih za potrebe delovnega procesa, skrb za ugodno delovno okolje, pozitivno notranjo komunikacijo, timsko delo in ustvarjanje motivacije za vizijo razvoja knjižnice,
- zaposlenim vzbujati čut za odgovornost in pripadnost knjižnici,
- razvijati profesionalen odnos zaposlenih do dela in uporabnikov storitev,
- pridobivanje novih članov knjižnice in s tem približevanje slovenskemu povprečju vključenosti prebivalstva v knjižnico,
- uvajanje novih oblik dela z uporabniki in dodatnih novih storitev,
- ugotavljanje uspešnosti delovanja knjižnice in posameznih knjižničnih storitev ter primerjanje rezultatov s poslanstvom knjižnice in njenimi cilji ter
- promocija knjižnice in njenih dejavnosti.

V letu 2025 je Knjižnica Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica v skladu z 2. členom Zakona o knjižničarstvu opravljala naslednje dejavnosti:

- zbirala knjižnično gradivo,
- obdelovala knjižnično gradivo,
- hranila knjižnično gradivo,
- posredovala knjižnično gradivo,
- zagotavljala dostop do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij,
- izdelovala knjižnične kataloge,
- oblikovala podatkovne zbirke in druge informacijske vire,
- sodelovala v medknjižnični izposoji in posredovanju informacij,
- pridobivala uporabnike knjižnice,
- informacijsko opismenjevala,
- opravljala drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo.

Glede na 16. člen Zakona o knjižničarstvu je knjižnica opravljala naslednje dejavnosti:

- sodelovala v vseživljenjskem izobraževanju,
- zbirala, obdelovala, varovala in posredovala domoznansko gradivo,
- zagotavljala dostopnost in uporabo gradiv javnih oblasti, ki so splošno dostopna na elektronskih medijih,
- organizirala posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture.

Ob izvajanju rednih in razvojnih dejavnosti smo v obravnavanem obdobju uspešno uresničili tudi zastavljene letne cilje:

- V sodelovanju s financerji smo pridobili potrebna finančna sredstva za nemoteno izvajanje knjižnične dejavnosti ter v okviru razpoložljivih sredstev skladno s strokovnimi priporočili in razvojnimi usmeritvami realizirali nabavo knjižničnega gradiva.
- Pri izvajanju knjižničnih storitev smo dosledno upoštevali etični kodeks javnih uslužbencev in knjižničarjev ter skrbeli za visoko raven strokovnosti, dostopnosti in kakovosti storitev za vse uporabnike. Posebno pozornost smo namenjali stalnemu strokovnemu izobraževanju zaposlenih, krepitvi notranje komunikacije ter razvijanju pozitivnih in sodelovalnih medsebojnih odnosov.
- Aktivno smo sodelovali z drugimi zavodi, organizacijami in institucijami s sorodnih področij ter s tem širili mrežo partnerskih povezav in prispevali k razvoju skupnih vsebin.
- Knjižnico in njene dejavnosti smo sistematično promovirali v lokalnih medijih, napovednikih dogodkov ter na različnih spletnih in družbenih omrežjih, med drugim na spletni strani knjižnice, portalu Bistričan.si ter na družbenih omrežjih Facebook, Instagram, TikTok in YouTube, s čimer smo povečali prepoznavnost knjižnice in dosegli širši krog uporabnikov.

2. POSLOVNO POROČILO

2.1 NOTRANJA ORGANIZACIJA DELA

Svoje poslovanje je Knjižnica Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica v poročevalnem obdobju organizirala po sistemu dveh temeljnih služb – strokovne in upravne, ki se medsebojno dopolnjujeta in zagotavljata nemoteno, kakovostno ter učinkovito izvajanje javne službe.

Strokovna služba je izvajala vse ključne knjižnične procese, povezane z upravljanjem knjižnične zbirke. Njeno delo je obsegalo nabavo, strokovno obdelavo, izposajo, postavitve, izločanje, odpis in urejanje knjižničnega gradiva v skladu s strokovnimi smernicami in veljavnimi standardi. Pomemben del dejavnosti je predstavljalo tudi bibliopedagoško delo z uporabniki, zlasti z otroki in mladino, ter načrtovanje in izvedba prireditev in dejavnosti, namenjenih spodbujanju bralne kulture, vseživljenjskega učenja in kulturne ustvarjalnosti. V okviru strokovne službe sta se izvajali tudi informacijska in domoznanska dejavnost, s katerima knjižnica ohranja, dokumentira in posreduje pisno ter kulturno dediščino lokalnega okolja.

Upravna služba je zagotavljala podporo delovanju zavoda na organizacijskem, finančnem in vodstvenem področju. Njeno delovanje je obsegalo računovodske naloge, tajniško-administrativna opravila ter naloge direktorstva, povezane z vodenjem zavoda, načrtovanjem, koordinacijo dela, zakonitostjo poslovanja in sodelovanjem z ustanoviteljicami ter drugimi deležniki.

Knjižnično gradivo je bilo uporabnikom dostopno v osrednji knjižnici, krajevnih knjižnicah, domoznanskem oddelku, arhivu ter v okviru premične zbirke v Domu dr. Jožeta Potrča Poljčane. Takšna razpršenost gradiva omogoča večjo dostopnost knjižničnih storitev ter prilagajanje potrebam različnih skupin uporabnikov na celotnem območju delovanja knjižnice.

Knjižnična zbirka je na dan 31. 12. 2025 obsegala 193.322 enot gradiva.

2.1.1 Nabava in obdelava knjižničnega gradiva

Nabava in obdelava knjižničnega gradiva je potekala v programski opremi COBISS3 in delno v Cobiss Lib v segmentih nabave, katalogizacije, inventarizacije, zaloge in serijskih publikacij. Podatki o nabavi knjižničnega gradiva so razvidni v poglavju o prirastu knjižničnega gradiva.

Smernice nabavne politike potekajo premišljeno in tehtno, saj smo s sredstvi za nakup knjižničnega gradiva omejeni. Nabava gradiva se še posebej prilagaja in odziva potrebam okolij, v katerih knjižnica s svojimi krajevnimi knjižnicami deluje. Pri nabavi gradiva smo upoštevali Strokovna priporočila in standarde za splošne knjižnice Nacionalnega sveta za knjižnično dejavnost RS (2018–2028), kjer je poudarek predvsem na sodelovanju z okoljem in lokalnimi skupnostmi, ko glede na analize okolja, v katerem knjižnica deluje, oblikujemo čim ustrežnejše knjižnične zbirke za vsako organizacijsko enoto posebej.

Standardi po zvrsti gradiva:

Standardi po namembnosti gradiva:

2.1.2 Izposoja in vračanje gradiva

Izposoja knjižničnega gradiva je v osrednji knjižnici potekala na centralnem izposojevalnem mestu v pritličju, ki predstavlja prvo in osrednjo točko stika uporabnikov s knjižnico. Na tem mestu so poleg **izposoje in vračanja gradiva** potekale tudi **osnovne informacijske storitve**, kot so svetovanje pri izbiri gradiva, podajanje informacij o knjižnični zbirki, vpis novih uporabnikov, pregledovanje gradiva, občasni vpisi serijskih publikacij ter druga operativna dela v skladu s potrebami knjižnice in uporabnikov.

Izposoja in vračanje gradiva sta bila izvedena avtomatizirano, z uporabo programske opreme **COBISS Lib/Izposoja** in **RFID-tehnologije**, kar je omogočalo hitro, varno in učinkovito obdelavo gradiva ter hkrati razbremenjevalo zaposlene in izboljševalo uporabniško izkušnjo. Avtomatizirani postopki so prispevali k večji preglednosti, natančnosti evidenc in boljši dostopnosti storitev.

Za zagotavljanje čim širšega dostopa do informacij in gradiva je knjižnica aktivno izvajala tudi **medknjižnično izposajo**. Uporabnikom je omogočala izposajo gradiva, ki ga ni bilo v lastni zbirki, iz drugih slovenskih knjižnic, hkrati pa je tudi sama **posredovala gradivo iz svoje zbirke drugim knjižnicam**. S tem je knjižnica pomembno prispevala k sodelovanju v nacionalnem knjižničnem sistemu ter k uresničevanju načela splošne dostopnosti do znanja in informacij.

Medknjižnična izposoja je potekala v programski opremi COBISS Lib/Medknjižnična izposoja in je tudi v obravnavanem obdobju predstavljala pomemben del zagotavljanja dostopa do knjižničnega gradiva, ki presega lastno zbirko knjižnice. V letu poročanja smo za svoje uporabnike **iz drugih slovenskih knjižnic pridobili 170 enot gradiva** (v letu 2024: 169 enot), kar izkazuje potrebo uporabnikov po specializiranem in raznovrstnem gradivu. Hkrati smo **drugim knjižnicam medknjižnično izposodili 56 enot gradiva** (v letu 2024: 42 enot), s čimer smo aktivno prispevali k vzajemnemu sodelovanju slovenskih knjižnic znotraj nacionalnega knjižničnega sistema.

Izposoja in vračanje knjižničnega gradiva sta nemoteno potekala tudi v krajevnih knjižnicah Kebelj, Makole, Oplotnica, Poljčane, Pragersko in Tinje, s čimer smo zagotavljali enakovredno dostopnost knjižničnih storitev uporabnikom v vseh občinah ustanoviteljicah. Knjižnica je vzpostavila učinkovit sistem pretoka gradiva med osrednjo in

knjižničar, narodni buditelj in bukovnik. Razstava je nastala v sodelovanju z Osrednjo knjižnico Celje ob 190-letnici Stepišnikovega rojstva.

Pomemben del domoznanske zbirke predstavlja bogata zbirka razglednic iz 19. in 20. stoletja. **Zbirka obsega 671 razglednic**, od katerih je 654 dostopnih v digitalni obliki na portalu www.dLib.si. Izbor razglednic je kot domoznanska zgodba objavljen tudi na portalu www.kamra.si, kjer smo v preteklem letu objavili zgodbo ob 50-letnici prve izdaje knjige Maček Muri. Knjižnica si vsako leto prizadeva za digitalizacijo domoznanskega gradiva domačih ustvarjalcev, zlasti gradiva, po katerem je večje povpraševanje, ter s tem omogoča širšo dostopnost uporabnikom. V okviru posebnih nalog osrednjih območnih knjižnic (OOK) knjižnica digitalizira tudi redko domoznansko gradivo. V preteklem letu se je knjižnica priključila h kreiranju vsebin na portalu Obrazi slovenskih pokrajin, ki je spletni biografski leksikon znanih osebnosti slovenskih pokrajin in Slovencev po svetu.

V letu 2025 je bilo digitalizirano naslednje gradivo:

- razglednice (12 kom.),
- šolsko glasilo OŠ Spodnja Polskava **Prve brazde** in
- zbirna mapa časopisnih člankov s področja kulture z našega domoznanskega območja (folklorna, glasbena, likovna, gledališka in recitatorska dejavnost).

Na portalu dLib.si je bilo v preteklem letu 7.063 vpogledov v naše vsebine (2024: 5.662 vpogledov) in 18.127 vpogledov v metapodatke.

Z domoznanstvom se ljudje spoznavajo skozi prireditve in razstave. Domoznansko dejavnost želimo približati tudi otrokom, zato njeno predstavitev vključujemo v bibliopedagoške obiske učencev in dijakov. Predstavimo jim naloge domoznanstva in jim na primerih pokažemo, katero gradivo in podatke lahko najdejo na tem oddelku.

Na portalu dLib.si je trenutno 709 enot gradiva,
ki jih je prispevala naša knjižnica, od razglednic, člankov, knjig ...

2.1.4 Ostale dejavnosti knjižnice

Knjižnica je v letu 2025 redno vzdrževala, dopolnjevala in vsebinsko posodabljala svojo spletno stran na naslovu www.kjv.si

Obiskanost spletne strani se je v primerjavi s preteklim letom ponovno povečala, kar potrjuje naraščajoč pomen digitalne prisotnosti knjižnice. V letu 2025 smo zabeležili **19.435 obiskov spletne strani** (2024: 18.036) ter **41.816 ogledov** posameznih strani (2024: 38.837). Ti podatki kažejo na večji interes javnosti za spletne vsebine knjižnice in na učinkovito vlogo spletne strani pri obveščanju uporabnikov.

Na spletni strani smo ažurno objavljali vabila na prireditve in druge dogodke, obveščali o spremembah urnika odprtosti, predstavljali knjižnične novosti ter izvajali anketne vprašalnike o zadovoljstvu uporabnikov z našimi storitvami. Ob pomembnih kulturnih dogodkih, obletnicah in svetovnih dnevih smo pripravljali tematske spletne predstavitve in razstave, posvečene nagrajencem s področja literature ter pomembnim domačim in tujim ustvarjalcem. Vsebine smo dopolnjevali z izborom ustreznega knjižničnega gradiva iz svoje zbirke, s čimer smo dodatno spodbujali branje in zanimanje za literaturo. Obiskovalcem spletne strani smo omogočili tudi prijavo na prejemanje e-novic, kar je prispevalo k bolj neposredni in redni komunikaciji z uporabniki.

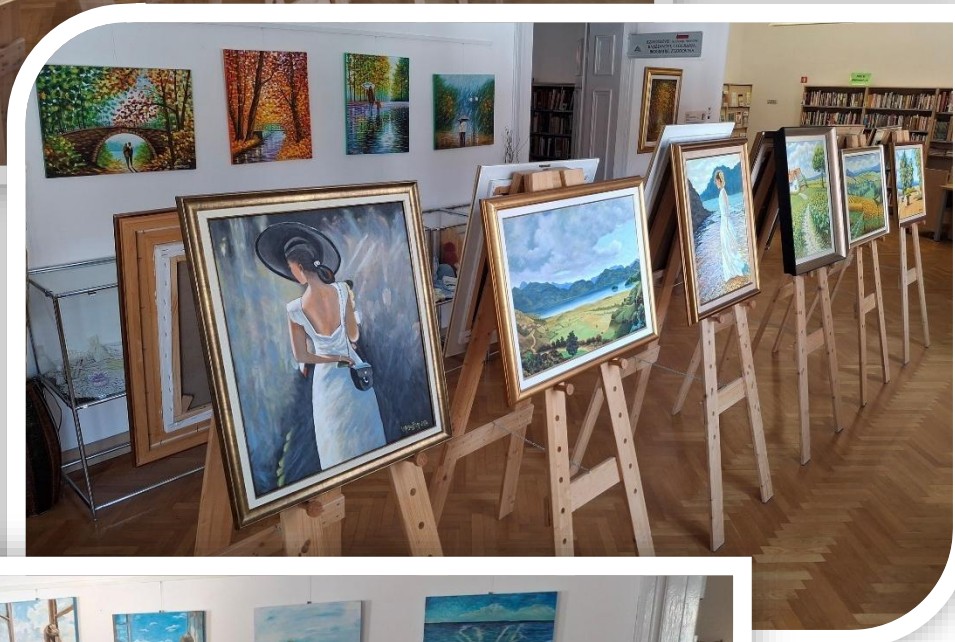
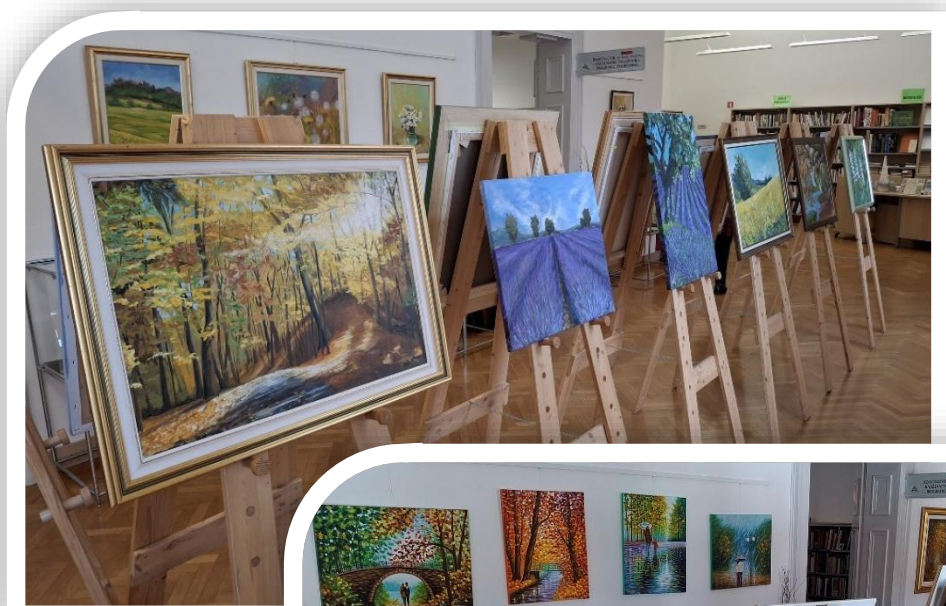
Poleg digitalnih vsebin je knjižnica tudi v letu 2025 ohranjala pomembno vlogo razstavnega prostora za ustvarjalce iz lokalnega okolja. Knjižnica je prepoznana kot odprta in dostopna razstavna točka za ljubiteljske ustvarjalce z različnih področij umetniškega in kulturnega ustvarjanja. **V letu 2025 smo gostili 23 razstav** (2024: 23), kar potrjuje stalno zanimanje ustvarjalcev za sodelovanje s knjižnico.

Posamezne razstave so bile na ogled povprečno en mesec, obiskovalci knjižnice pa so jih z zanimanjem spremljali ter se na ta način seznanjali z ustvarjalnostjo posameznikov in skupin iz lokalnega okolja. **Razstavna dejavnost pomembno prispeva k oživljanju knjižničnega prostora, bogatitvi kulturnega dogajanja ter krepitvi povezovanja knjižnice z lokalno skupnostjo.**

Tabela 2: Razstave na oddelku za odrasle

Razstavljavec	Tema	Čas razstave
Stanka Reis, Likovno društvo Paleta Slovenska Bistrica KJV	Slikarska razstava	10. 1. do 31. 1.
	Lovro Stepišnik, razstava v vitrinah ob 190-letnici rojstva	3. 1. do 31. 1.
Društvo Kreativna akademija Slovenska Bistrica	Ste kaj kreativni?, slikarska in ročnodelska razstava	1. 2. do 3. 3.
KUD Štefana Romiha Črešnjevec, slikarska sekcija	Prinašalci pomladi, razstava likovnih del	3. 3. do 31. 3.
Nina Laubič	Ralia, razstava unikatnih ročnodelskih izdelkov v vitrinah	3. 3. do 28. 3.
Špela Šošter	Razstava unikatnih izdelkov iz papirja v vitrinah	1. 4. do 5. 5.
KD Stil Studenci Maribor	Likovna razstava	1. 4. do 5. 5.

KJV in OŠ Poljčane	50 let Mačka Murija in 50 let Pionirske knjižnice, razstava likovnih del otrok OŠ Poljčane	6. 5. do 4. 6.
KJV	Pionirska knjižnica skozi čas, razstava v vitrinah ob 50-letnici Pionirske knjižnice	3. 5. do 31. 5.
Vera Avguštin	Simfonija barv, slikarska razstava	4. 6. do 30. 6.
Društvo upokojencev Slovenska Bistrica, sekcija za ročna dela Nitke	Razstava v vitrinah ob 75. in 50. letnici delovanja	4. 6. do 1. 7.
KUD Štefana Romiha Črešnjevec, likovna kolonija	Poletje v paleti barv, slikarska razstava likovnih del, ustvarjenih na 6. regijski likovni koloniji	1. 7. do 18. 8.
KJV	Pozabljeno v knjigi, razstava v vitrinah	4. 8. do 4. 9.
Likovno društvo Paleta Slovenska Bistrica	Podobe bistriških domačij, slikarska razstava	20. 8. do 4. 9.
Društvo Majolika Slovenska Bistrica	V keramiko ujete podobe, Podobe bistriških domačij, razstava izdelkov v vitrinah	4. 9. do 30. 9.
Franci Kolar	Slike brez čopiča, slikarska razstava in razstava unikatnih izdelkov	5. 9. do 30. 9.
ZKD, 24. likovna kolonija Štatenberg 2025	Pogled, razstava del ljubiteljskih slikark in slikarjev, ustvarjenih na regijski likovni koloniji	1. 10. do 31. 10.
KJV	Zidovi naše preteklosti, temelji naše prihodnosti: 200 let tovarne IMPOL, razstava v vitrinah v sklopu praznovanja 35. Dnevov evropske kulturne dediščine in 13. Tedna kulturne dediščine	13. 10. do 7. 11.
KUD Niansa Slovenska Bistrica in KUD Gaj Zgornja Polskava	Raznolikost trenutkov, slikarska razstava	3. 11. do 27. 11.
Slovensko društvo Transplant, Javni zavod RS za presaditev organov in tkiv	Moja brazgotina, moje življenje, razstava fotografij, umetniških aktov oseb s presajenim organom	14. 10. do 27. 11.
Društvo upokojencev Makole	Ustvarjeno z ljubeznijo, razstava ročnih izdelkov v vitrinah	10. 11. do 10. 12.
Uroš Čož	Vedute slovenskih mest (1. del), slikarska razstava	1. 12. do 30. 12.
KJV	Vedute med Pohorjem in Bočem, razstava domoznanskega gradiva v vitrinah	5. 12. do 31. 12.

2.2 PROMOCIJA KNJIŽNIČNE DEJAVNOSTI

Promocija ima pomembno vlogo pri delovanju knjižnice, saj prispeva k večji prepoznavnosti njene dejavnosti in krepitvi zavedanja o pomenu knjižnice kot javne kulturne in informacijske ustanove. Z njo knjižnica predstavlja svoje poslanstvo, storitve in programe ter poudarja svoj prispevek k razvoju lokalnega okolja.

Namen promocije je sprotno in redno obveščanje uporabnikov, partnerjev in širše javnosti o knjižničnih dejavnostih, dogodkih in novostih. Promocija poteka po različnih komunikacijskih kanalih, zlasti po spletni strani, družbenih omrežjih, e-novicah, plakatih ter lokalnih medijih, pogosto tudi v sodelovanju z drugimi ustanovami in društvi.

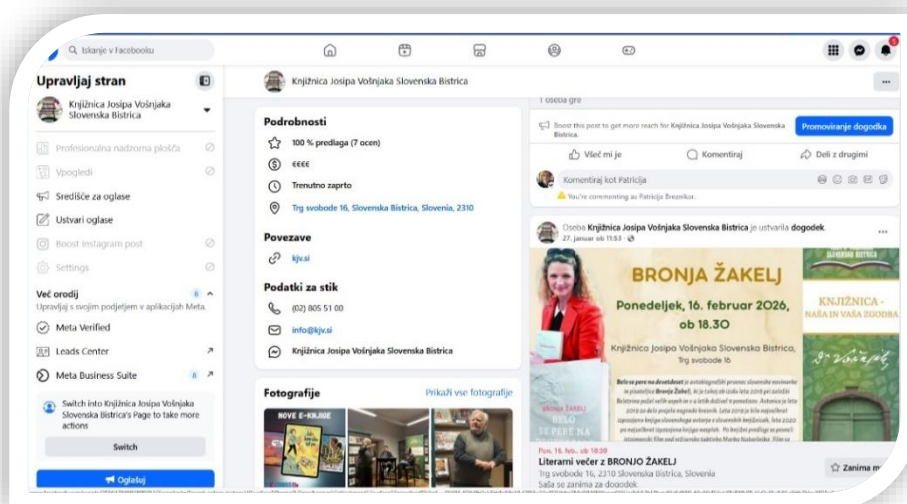
Cilj promocijskih aktivnosti je povečati prepoznavnost knjižnice v lokalnem in širšem okolju ter spodbuditi čim večjo vključenost uporabnikov v knjižnične storitve, programe in dogodke. S tem knjižnica utrjuje svojo vlogo kot odprt, dostopen in vključujoč prostor znanja, kulture in dialoga.

- **Vošnjakov napovednik dogodkov**

Eden izmed načinov rednega obveščanja o prireditvah je mesečni Vošnjakov napovednik dogodkov. Uporabniki, ki so izrazili željo, napovednik prejmejo na dom, ostali pa lahko napovednik dobijo v osrednji knjižnici in vseh krajevnih knjižnicah. Napovednik je dostopen tudi na spletni strani knjižnice.

- **Obveščanje uporabnikov**

Uporabnike smo o prireditvah, novostih in dejavnostih redno obveščali na portalu knjižnice, s plakati in zgibankami ter po družbenih omrežjih Facebook, Instagram in TikTok. Na dogodke smo vabili tudi s pomočjo Radia Maribor, Radia Rogla in Štajerskega vala. Redni tedenski Vošnjakov kotiček objavljamo v tedniku Panorama, kjer napovedujemo dogodke in druge aktivnosti knjižnice ter v branje priporočamo kakovostno literaturo.

Facebook stran knjižnice

- **E-novičke in vabila na dogodke** smo pošiljali tudi preko registracije uporabnika na spletni strani knjižnice.

- **Darilni bon v vrednosti letne članarine**

Uporabnikom omogočamo možnost nakupa darilnega bona v vrednosti letne članarine. Kdor želi sorodniku ali prijatelju podariti izvirno darilo, nekaj posebnega, lahko podari letno članarino v naši knjižnici. Darilo prinaša veselje, znanje in sprostitev za vse dni v letu. Darilne bone ob promocijskih akcijah in nagradnih žrebanjih tudi podelimo.

Redni stolpec Vošnjakov kotiček v tedniku Panorama in redni prispevki v **Bistriških novicah** ter **Informatorju**, ki ga izdaja Občina Slovenska Bistrica. V zadnji številki tednika Panorama v letu 2025 je izšel že 587. Vošnjakov kotiček.

RIC Slovenska Bistrica

Televizijski studio Slovenska Bistrica pripravlja prispevke o dogodkih iz naše knjižnice in jih objavlja v svojih rednih tedenskih oddajah.

2.3 V SODELOVANJU JE MOČ – SODELOVANJE Z DRUGIMI INSTITUCIJAMI

Knjižnica je tudi v letu 2025 sodelovala z drugimi zavodi:

- Dom dr. Jožeta Potrča Poljčane,
- osnovne šole na našem področju,
- Vrtec Otona Župančiča, Vrtec Blaže in Nežica,
- RIC Slovenska Bistrica,
- Zavod za zaposlovanje Slovenska Bistrica in Maribor,
- Zgodovinsko društvo dr. Jožeta Koropca Slovenska Bistrica,
- Klub študentov Slovenska Bistrica,
- Srednja šola Slovenska Bistrica,
- Turistično informativni center,
- Javna agencija za knjigo RS,
- Radio Maribor, Štajerski val, Radio Rogla,
- RTV Slovenija, Studio Maribor,
- Mali ustvarjalci,
- Društvo bibliotekarjev Slovenije,
- KUD Čar griča,
- Mariborska knjižnica,
- Univerzitetna knjižnica Maribor,
- Knjižnica Lenart,
- Goriška knjižnica Franceta Bevka,
- Združenje slovenskih splošnih knjižnic,
- Ministrstvo za javno upravo RS.

Sodelovanju z ostalimi zavodi na našem področju dajemo posebno pozornost. Z združevanjem in povezovanjem lahko uresničimo določene ideje in načrte, ki bi jih sicer težje uresničevali.

- **PRAVLJIČNI VEČERI ZA ODRASLE**

Že trinajsto leto smo izvedli skupni projekt pravljčnih večerov za odrasle. Nosilka projekta je Mariborska knjižnica. V projektu sodeluje že preko dvajset slovenskih splošnih knjižnic. Pravljčni večer smo izvedli ob zaključku Vošnjakove bralne značke za odrasle v mesecu decembru.

Pravljčarji z učencema Glasbene šole Slovenska Bistrica

- **PROJEKT RASTEM S KNJIGO**

Rastem s knjigo je nacionalni projekt spodbujanja bralne kulture, ki ga izvajamo v sodelovanju z Javno agencijo za knjigo RS ob podpori Zavoda RS za šolstvo, Društvom šolskih knjižničarjev, Društvom slovenskih pisateljev, s slovenskimi osnovnimi in srednjimi šolami. Cilji projekta so spodbujanje dostopnosti kakovostnega in izvirnega slovenskega mladinskega leposlovja, promocija vrhunskih domačih ustvarjalcev mladinskega leposlovja, spodbujanje motivacije za branje pri šolarjih in njihovega obiskovanja splošnih knjižnic.

**V letu 2025 smo projekt izvajali za učence sedmih razredov osnovnih šol
in za dijake prvih letnikov srednje šole.
Pri projektu je sodelovalo 518 udeležencev (2024: 708),
ki so bili razporejeni v 24 skupin.**

- **DELAVNICE LEGO ROBOTIKE**

V prostorih knjižnice sodelujemo pri izvajanju ustvarjalne delavnice Lego robotika. Delavnica je prilagojena trem zahtevnostnim stopnjam. Namen delavnice je, da se otroci čim samostojneje spoprimejo s težavami in preprekami, ki jih določi mentor. Pri tem uporabljajo različne komplete lego kock za sestavljanje izdelkov, pišejo pa tudi zahtevnejše programske algoritme.

Knjižnica sodeluje kot najemodajalka prostorov in promotorka delavnic. Delavnice izvaja društvo Mali ustvarjalci iz Maribora.

V letu 2025 je bilo izvedenih 37 delavnic, udeležilo se jih je 556 otrok.

- **Turistično informativni center** v medijih objavlja obvestila o dogodkih in prireditvah v knjižnici.
- **BIBLIOPEDAGOŠKE URE**

V knjižnici smo tudi v obravnavanem letu posebno pozornost namenjali izvajanju bibliopedagoških ur za vrtce, osnovne šole in srednjo šolo. S tem smo sledili svojemu poslanstvu spodbujanja bralne kulture ter razvijanja temeljnih kompetenc otrok in

mladostnikov. Knjižnico je v okviru organiziranih obiskov obiskalo **183 skupin**, skupaj **3.399 otrok in mladih**.

Glavni namen bibliopedagoških ur je **razvoj sposobnosti na treh ključnih področjih: branju, informacijski pismenosti ter učenju**. Udeležencem smo skozi prilagojene vsebine in aktivne metode dela pomagali pri razumevanju pomena branja, samostojnega iskanja informacij ter kritične presoje virov, kar je še posebej pomembno v sodobnem informacijskem okolju.

Obenem smo si prizadevali, **da bi otrokom in mladostnikom približali knjižnico kot prijazen, odprt in varen prostor znanja, ustvarjalnosti in raziskovanja**.

Z načrtovanimi obiski in sodelovanjem z vzgojno-izobraževalnimi ustanovami knjižnica pomembno prispeva k zgodnjemu razvoju bralnih navad ter krepitvi pozitivnega odnosa do knjige in knjižnice, kar predstavlja temelj za vseživljenjsko učenje.

• POLETAVCI in NAJPOLETAVCI – POLETNI BRALCI

Projekt Poletavci je projekt Mestne knjižnice Ljubljana, ki ga izvaja s pridruženimi splošnimi knjižnicami. Projekt izvaja skupaj 21 splošnih knjižnic po Sloveniji. K projektu smo se priključili leta 2021.

V letu 2025 je v projektu sodelovalo 355 Poletavcev in 93 NajPoletavcev, skupaj **448 mladih bralcev** (2021: 162, 2022: 217, 2023: 275, 2024: 300). V primerjavi z letom 2024 tako beležimo porast poletnih bralcev za 14,9 %.

Projekt je namenjen otrokom med sedmim in dvanajstim letom starosti (Poletavci) ter otrokom, starim trinajst in štirinajst let (NajPoletavci).

Glavni cilji projekta so:

- ✓ spodbujanje bralnih navad v času poletnih počitnic,
- ✓ izboljšanje bralnih veščin pri otrocih (začetnikih v branju in pri samostojnih bralcih) ter
- ✓ vzpodbujanje obiskovanja knjižnice med poletnimi počitnicami.

Sodelujoči imajo nalogo, da med počitnicami berejo tridesetkrat po trideset minut na dan, vsako branje pa morajo potrditi starši s svojim podpisom v zloženki. Bralci lahko v dogovoru z mentorjem uveljavljajo potrdilo kot eno prebrano knjigo za bralno značko v šoli.

Poletno branje je potekalo od 10. junija do 10. septembra. Vsi sodelujoči so si prislužili priznanje in majico ter možnost za sodelovanje v nagradnem žrebanju za glavno nagrado. Zaključne prireditve se je udeležilo približno 500 obiskovalcev. S sodelovanjem Kina Slovenska Bistrica smo otrokom in spremljevalcem podarili animirani film Angelo v čarobnem gozu in slovenski mladinski film Igrišča ne damo.

Zaradi velikega odziva bralcev smo glavni nagradi dodali še 65 nagrad, ki smo jih pridobili v lokalnem okolju.

Žrebanje nagrajencev in zaključna prireditev 11. oktobra v kinu Slovenska Bistrica

Skupni rezultati projekta Poletavci in NajPoletavci

V vseh knjižnicah skupaj smo v letu 2025 Poletavcem in NajPoletavcem podelili 5.494 majic (2024: 4.818 majic) in priznanj 4.649 Poletavcev in 845 NajPoletavcev (2024: 4.184

Poletavcev in 634 NajPoletavcev). V primerjavi z letom 2024 beležimo 14 % več poletnih bralcev .

Tabela 3: Število Poletavcev in NajPoletavcev v sodelujočih knjižnicah po številu sodelujočih

Knjižnica	Število Poletavcev	Število NajPoletavcev	Skupaj
Mestna knjižnica Ljubljana	1.362	153	1.515
Knjižnica Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica	355	93	448
Lavričeva knjižnica Ajdovščina	355	55	410
Knjižnica Miklova hiša Ribnica	328	54	382
Knjižnica Brežice	305	69	374
Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica	223	80	303
Knjižnica Logatec	223	46	269
Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik	206	38	244
Knjižnica A. T. Linhartaradovljica	198	37	235
Cankarjeva knjižnica Vrhnika	165	40	205
Knjižnica dr. Toneta Pretnarja Tržič	142	28	170
Goriška knjižnica Franceta Bevka	140	20	160
Knjižnica Medvode	136	24	160
Knjižnica Šentjur	122	20	142
Knjižnica Litija	96	17	113
Ljudska knjižnica Metlika	80	15	95
Knjižnica Črnomelj	63	17	80
Knjižnica Domžale	59	18	77
Občinska knjižnica Jesenice	49	16	65
Knjižnica Rogaška Slatina	19	5	24
Študijska knjižnica Celovec	23	0	23
Skupaj Poletavcev/NajPoletavcev	4.649	845	5.494

Rezultati prikazujejo, da je naša knjižnica zelo uspešna pri promociji projekta, kar se kaže pri velikem odzivu mladih bralcev.

BEREMO SKUPAJ – nacionalni mesec skupnega branja

Nacionalni mesec skupnega branja, ki ga organizirajo Bralno društvo Slovenije, Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS, Društvo slovenskih pisateljev, Mariborska knjižnica, Mestna knjižnica Kranj in Mestna knjižnica Ljubljana, Slovenska sekcija IBBY, Zveza bibliotekarskih društev Slovenije, Zveza splošnih knjižnic Slovenije skupaj s partnerji in podporniki, je potekal med 8. septembrom (mednarodni dan pismenosti) in 12. oktobrom (zaključek Tedna otroka).

Ilustracija na letošnjem plakatu Beremo skupaj je delo Ančke Gošnik Godec iz knjige Ele Peroci Za lahko noč (Mladinska knjiga Založba, 2012).

Nacionalni mesec skupnega branja 2025 je potekal pod častnim pokroviteljstvom Slovenske nacionalne komisije za UNESCO. Po Sloveniji se je izvedlo veliko različnih dogodkov, ki so vabili bralce h glasnemu branju in pripovedovanju ter skupnemu druženju ob knjigah.

Nacionalni mesec skupnega branja je v letu 2025 posebno pozornost namenjal glasnemu branju in pripovedovanju. Dogodek smo izvedli v Makolah, v sodelovanju s šolo in javnostjo.

TEDEN SLOVENSКИH SPLOŠNIH KNJIŽNIC

Med 17. in 21. novembrom 2025 je po vsej Sloveniji potekalo praznovanje Tedna splošnih knjižnic, ki je nosilo sporočilo 'ZAUPAM KNJIŽNICI!'.

V tem času smo knjižnice še posebej poudarile svojo vlogo v skupnosti in izvedle številne dogodke, s katerimi smo se približali tako rednim uporabnikom kot tudi tistim, ki knjižnice še ne poznajo najbolje. Teden splošnih knjižnic je bil v sodelovanju Ministrstva za kulturo povezan tudi nacionalnim dnevom stripa ob 100. obletnici rojstva ilustratorja Mikija Mustra.

ZAUPAM KNJIŽNICI!

Geslo **Zaupam knjižnici!** poudarja knjižnice kot varna, dostopna in zaupanja vredna središča znanja ter povezovanja.

Knjižnična dejavnost v Sloveniji v različnih oblikah in pojavnostih je namenjena vsem prebivalcem in knjižnice so z razvejano knjižnično mrežo najbolj obiskane kulturne ustanove v slovenskem prostoru.

Javnomnenjska raziskava, ki jo je februarja 2025 izvedlo Združenje splošnih knjižnic v sodelovanju s podjetjem Valicon, finančno pa jo je podprlo Ministrstvo za kulturo, je

pokazala, da knjižnice niso le množično obiskane, ampak imajo tudi pomemben vpliv na življenje posameznikov in skupnosti.

Merjenje vpliva na nacionalni ravni izhaja iz Strokovnih priporočil in standardov za splošne knjižnice, kjer je zapisano osnovno poslanstvo knjižnice. To med drugim vključuje spodbujanje bralne kulture in bralne pismenosti, pridobivanje znanja, socialne vključenosti, aktivnega državljanstva in izboljšanja kvalitete življenja.

Raziskava, v kateri je sodelovalo 1.013 respondentov, je tako pokazala, da knjižnice niso le množično obiskane, temveč imajo tudi pomemben vpliv na življenje posameznikov in skupnosti.

Podrobni rezultati raziskave so objavljeni na spletni strani www.knjiznice.si, v njej pa kar:

- ✓ osem od desetih anketirancev meni, da jim knjižnice pomagajo razvijati jezik, spodbujajo branje in širijo obzorja;
- ✓ šest od desetih uporabnikov pravi, da knjižnice omogočajo pridobivanje novega znanja za osebne interese in nudijo podporo pri izpolnjevanju delovnih in študijskih obveznosti;
- ✓ sedem od desetih uporabnikov meni, da knjižnice pomembno prispevajo k dobremu počutju ter jim pomagajo prihraniti čas in denar;
- ✓ šest od desetih uporabnikov pa pravi, da jim knjižnice omogočajo razvoj digitalnih spretnosti in dostop do tehnologij;
- ✓ prav tako sedem od desetih prebivalcev doživlja knjižnico kot varno okolje, ki jim pomaga oblikovati stališča do družbe.

Splošne knjižnice po Sloveniji so pripravile raznolik program, tudi naša s svojimi 6 krajevnimi knjižnicami. Praznovali smo ves teden z različnimi promocijskimi aktivnostmi. V tednu praznovanja smo omogočili brezplačen vpis s celoletno članarino. Vpisalo se je **45 novih članov** (2024: 25). Izvedli smo dva odmevna dogodka:

- 🦉 Literarni večer z Nikom Škrlecom in predstavitev knjige Pozabi vse, kar veš o spominu,
- 🦉 Spominski večer, posvečen Zlatku Verzelaku - Francu Vezeli s projekcijo dokumentarnega filma Vezela avtorja Toma Novosela.

Prepolna čitalnica ob obisku Nika Škrlec

Spominski večer, posvečen Zlatku Verzelaku - Francu Vezeli

Spomin na Zlatka Verzalaka so obujali: Andrej Makuc, profesor, slavist na Gimnaziji Slovenj Gradec, direktorica Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec Draga Ropič, njegova prijateljka Dejan Kalan in Marjan Krajnc. Večer je vodila direktorica knjižnice Patricija Breznikar

OMREŽJE E-SENIORJI

Knjižnica Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica je od oktobra 2022 vključena v **Omrežje e-seniorji 55+**, katerega namen je spodbujanje uporabe interneta in digitalnih storitev med starejšimi ter podpora njihovem aktivnemu vključevanju v sodobno družbo.

Omrežje deluje v duhu aktivnega staranja in povezovanja posameznikov, družinskih članov ter različnih ustanov s področja zdravstva, izobraževanja in javnih služb. Poseben poudarek je namenjen izmenjavi znanja, dobrih praks ter čezmejnemu sodelovanju. Pobuda izhaja iz delovne skupine **Seniors Service Guide (55+) in Slovenia**, ustanovljene leta 2018 pod vodstvom mag. Jožeta Gričarja, z namenom oblikovanja vodnika e-storitev za starejše.

Knjižnica se redno udeležuje srečanj omrežja in aktivno predstavlja svoje dejavnosti za odraslo populacijo, zlasti na področju digitalne pismenosti in vseživljenjskega učenja. S tem utrjuje svojo vlogo kot pomemben podporni center lokalne skupnosti pri razvoju digitalnih kompetenc starejših.

BREZPLAČEN VPIS ŠTUDENTOV

S Klubom študentov Slovenska Bistrica smo v letu 2022 pričeli sodelovanje pri brezplačnem članstvu študentov, ki so včlanjeni v Klub študentov.

Člani Kluba študentov se v knjižnico vpišejo brez plačila članarine, prav tako članarine ne poravnajo ob podaljšanju članstva. Del članarine poravnava Klub študentov.

S projektom želimo doseči čim večjo vključenost študentov v knjižnico in s tem vzpodbujati bralno kulturo in bralno pismenost med mladimi.

V letu 2025 se je v knjižnico na novo vpisalo 6 študentov (2024: 4 študenti), članstvo je podaljšalo 33 študentov (2023: 38 študentov).

• KNJIŽNICA SEMEN

Knjižnica semen je način ohranjanja biotske pestrosti kulturnih rastlin, ki temelji na brezplačni izmenjavi semen. S svojo dejavnostjo krepi lokalno skupnost, omogoča izmenjavo dobrih praks ter vzpodbuja varovanje ter ohranjanje doma pridelanih semen in vrst rastlin. Nosilka projekta Knjižnica semen je Goriška knjižnica Franceta Bevka. Konec leta 2025 je bilo v projekt vključenih **25** slovenskih splošnih knjižnic in 2 knjižnici s Hrvaške (Rijeka, Zagreb).

Naša knjižnica se je pridružila projektu v marcu 2024. V projektu sodelujemo z dvema partnerjema, in sicer Zeliščnim vrtom in kmetijo Majnika, ki jo zastopata Majda in Katja Temnik, ter z Inštitutom I-SeMe, okoljsko ozaveščanje in trajnostni razvoj, ki ga zastopa Kim Mezga.

S partnerji v projektu in drugimi izvajalci pripravljamo dejavnosti za otroke in odrasle. V letu 2025 smo izvedli dve otroški vrtnarski delavnici, šest vrtnarskih srečanj za odrasle, ki se nadaljujejo v leto 2026 (še 2), šest vrtnarskih predavanj ter dve predstavitvi Knjižnice

semen. Sodelovali smo na Paradi učenja 2025, predstavljali KS na stojnici ob dnevu knjižnice ter se predstavili na sejmu Cvetni petek v Slovenski Bistrici.

Knjižnica semen v številkah

Število vrst semen	200
Število uporabnikov	101
Število vrečk	1.027
Število izposoj	86
Število vračil	136

Vrtnarska srečanja z Majdo in Katjo Temnik, kmetija Majnika

Tabela 4: Dejavnosti v okviru projekta Knjižnica semen

Naslov dejavnosti	Izvajalec
Vrtnarska delavnica za otroke DOMAČA SEMENA ZA PTIČJO POGAČO	Kim Mezga, Inštitut I-SeMe
Vrtnarska delavnica v okviru projekta Gremo po pravljico v Poljčanah	Kim Mezga, Inštitut I-SeMe
Vrtnarsko srečanje KAKO IZBRATI PRIMERNO SEME in ČAS SEJANJA – POMEN RITMOV	Majda in Katja Temnik, Majnika
Vrtnarsko srečanje IZMENJAVA IN IZPOSOJA SEMEN TER O ŽITIH	Majda in Katja Temnik, Majnika
Vrtnarsko srečanje SEJANJE V POLNEM TEKU	Majda in Katja Temnik, Majnika
Vrtnarsko srečanje SODELUJMO PRI VZGOJI SEMEN	Majda in Katja Temnik, Majnika
Vrtnarsko srečanje – SPOMLADANSKA OSKRBA MLADIH RASTLIN	Majda in Katja Temnik, Majnika
Jesensko vrtnarsko srečanje ČIŠČENJE IN SHRANJEVANJE DOMAČIH SEMEN	Majda in Katja Temnik, Majnika
Predavanje SPOMLADANSKA OPRAVILA NA ZELENJAVNEM VRTU	Lucija Kinkel, Klub Gaia
Predavanje BOLEZNI IN ŠKODLJIVCI NA ZELENJAVNEM VRTU	Nevenka Breznik Beton, Klub Gaia
Predavanje BOLEZNI IN ŠKODLJIVCI NA ZELENJAVNEM VRTU	Nevenka Breznik Beton, Klub Gaia
Predavanje KIVI, KAKI, FIGE IN CITRUSI	Lucija Kinkel, Klub Gaia
Predavanje – SAMOOSKRBA ZA ZDRAVO ZELENJAVO	Nevenka Breznik Beton, Klub Gaia
Predavanje VISOKE GREDE ZA BOGAT PRIDELEK	Lucija Kinkel, Klub Gaia
Predstavitel Knjižnice semen v Knjižnici Makole	Janja Halužan, Tanja Jakolič
Predstavitel Knjižnice semen v Osrednji knjižnici Slovenska Bistrica	Janja Halužan, Tanja Jakolič
Predstavitel Knjižnice semen na Paradi učenja 2025	Janja Halužan, Tanja Jakolič
Predstavitel Knjižnice semen na stojnici ob dnevu knjižnice 2025	Zaposleni KJVSB
Predstavitel Knjižnice semen na stojnici na sejmu Cvetni petek 2025	Zaposleni KJVSB

CVETNI PETEK

V organizaciji Komunale Slovenska Bistrica smo že tretje leto zapored sodelovali pri tradicionalnem sejmu ob cvetnem petku. Na samostojni stojnici smo ponujali gradivo Stepišnikove bukvarnice in promovirali svoje dejavnosti ter vabili občane k vpisu v knjižnico.

DNEVI POEZIJE IN VINA

Največji in najprepoznavnejši mednarodni pesniški festival v tem delu Evrope že sedemindvajset let uspešno združuje pesniško besedo in promocijo najkakovostnejših slovenskih vin. Dnevi poezije in vina vsako leto zadnji teden avgusta gostijo številne pesnike z vsega sveta ter izbrane domače vinarje. Vsi festivalski dogodki so brezplačni, potekali so v slovenskem in angleškem jeziku. Mesto Ptuj pa se tako za nekaj dni spremeni v mesto poezije in prav tako tudi okoliški kraji, kjer so se dogajali pesniški večeri. V šestih dneh se je zvrstilo 69 dogodkov, v 20 krajih po Sloveniji in v zamejstvu. Festival je gostil 22 mednarodnih pesnikov, več kot 180 sodelujočih in privabil preko 7.000 obiskovalcev.

Enega izmed dogodkov je v sodelovanju z Ustanovo Fundacija za ohranitev dvorca Štatenberg, Društvom vinogradnikov Makole, Turističnim društvom Štatenberg in Knjižnico Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica že drugo leto zapored gostil prekrasen dvorec Štatenberg. **Na prireditvi so se predstavile pesnice Radmila Petrović iz Srbije, Siljarosa Schletterer iz Avstije in domačinka Dušica Kores.** Večer so s pesmijo obogatili pevci ljudskih pesmi Turističnega društva Štatenberg. Večer je vodila Mojca Plaznik Plavec.

2.4 SAMOSTOJNI PROJEKTI KNJIŽNICE

V letu 2025 smo izvajali tudi samostojne promocijske aktivnosti in projekte, ki so bili v lokalnem okolju še posebej opaženi ter so pomembno prispevali k prepoznavnosti knjižnice. V tem poglavju izpostavljamo predvsem večje, vsebinsko in organizacijsko zahtevnejše projekte ter promocijske akcije, ki jih izvajamo redno in sistematično. Posamezne dejavnosti, prireditve in dogodki v knjižnici tukaj niso posebej navedeni, saj so podrobno predstavljeni v poglavju 2.15 – Pregled prireditev in dogodkov v knjižnici.

Z raznolikimi promocijskimi dejavnostmi, tematskimi projekti in ciljno usmerjenimi akcijami si prizadevamo nagovoriti različne skupine uporabnikov ter v knjižnico pritegniti nove člane. Hkrati želimo v lokalnem in širšem okolju krepiti zavedanje o pomenu splošne knjižnice kot javne službe, ki zagotavlja dostop do znanja, informacij, kulture in vseživljenjskega učenja.

Promocija tako ni le predstavitev posameznih aktivnosti, temveč strateško orodje za utrjevanje vloge knjižnice kot odprtega, dostopnega in vključujočega prostora skupnosti.

25. MAJ – DAN KNJIŽNICE

Ves teden od 19. do 24. maja smo na ulični stojnici promovirali Stepišnikovo bukvarnico, predstavljali tiskane materiale knjižnice in podarjali promocijsko gradivo.

V osrednji in krajevnih knjižnicah smo ponudili brezplačen vpis s celoletno članarino. Vpisalo se je **27 novih članov** (2024: 28 članov).

S stojnico pred knjižnico smo bili ves teden še posebej opaženi (na fotografiji sta bibliotekarki Janja Halužan in Tadeja Skrbinek)

Osrednji dogodek ob dnevu knjižnice je bil literarni večer s predstavitvijo literarnih ustvarjalcev, ki ustvarjajo pod okriljem projekta Kreativne delavnice **Kreativci** Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica. Z glasnim branjem svojih kratkih zgodb so Dušica Kores, Nina Laubič, Miran Prajnc, Kristina Grum, Valentina Fras, Tomi Rozman in Jožica Novak v čitalnici knjižnice ustvarili čudovit večer, ki ga je z glasbenimi vložki popestrila mlada flavtistka Maja Laubič.

Dušica Kores, Nina Laubič, Kristina Grum, Jožica Novak, Valentina Fras, Tomi Rozman in Miran Prajnc

STEPIŠNIKOVA BUKVARNICA

Bukvarnica po simbolični vrednosti ponuja rabljene knjige. Odziv uporabnikov knjižnice je zelo dober. Sredstva, zbrana s prodajo knjig, so namenjena nabavi novega aktualnega gradiva. Namen bukvarne je graditi odnos do knjig s pomembnim sporočilom, da **knjiga ne sodi v smeti in da lahko vsaka knjiga najde svoj dom oziroma svojega bralca**. Police bukvarnice napolnimo z odpisanim in darovanim gradivom. Gradivo, ki ga pridobimo z darovi, pregledamo, aktualno gradivo uvrstimo v knjižnično zbirko, ostalo pa ovrednotimo (od enega evra naprej) ter ga postavimo na police Stepišnikove bukvarnice. V letu 2025 se je s prodajo v bukvarni zbralo 1.316,75 EUR (2024: 1.424,40 EUR).

PRESENEČKA – VREČKA BRALNEGA ODDIHA

Presenečka je vrečka z izbranim knjižnim gradivom, ki jo za uporabnike pripravimo v knjižnici. Kaj je presenečka?

Presenečka je vrečka, v kateri so spravljene štiri knjige, štirje romani različnih žanrov, ki jih knjižničarke priporočajo v branje. Uporabnik ob izposoji ne ve, katere knjige se skrivajo v vrečki. Vsebino spozna šele, ko presenečko prinese domov.

V Pionirski knjižnici so pripravljene tudi presenečke, ki so na voljo za otroke.

Knjige se izposodijo skupaj, uporabniki pa jih lahko vračajo posamezno, seveda tudi v knjigomat.

Z vrečko bralnega presenečenja želimo promovirati vse žanre leposlovnih del in vzpodbujati bralce, da posežejo po njih. Bralne izkušnje bralcev so zelo dobre in pogosto priznajo, da na tak način spoznavajo zelo različno leposlovje, njegove žanre in pisatelje, ki jih do sedaj niso brali in poznali.

Naš cilj je promocija branja in izposoja kvalitetnega knjižničnega gradiva.

**V letu 2025 smo razdelili 351
Presenečk, skupaj 1.404 enote gradiva.**

VOŠNJAKOVA BRALNA ZNAČKA ZA ODRASLE

V knjižnici je dvanajsto sezono zapored potekal projekt Vošnjakova bralna značka za odrasle.

Bralna značka poteka od marca do novembra. Članstvo v knjižnici ni pogoj za sodelovanje. Bralci preberejo vsaj pet del z določeno tematiko in na priložen list zapišejo avtorje ter naslove prebranih del, po želji pa tudi kakšno svojo misel. Število sodelujočih bralcev se iz leta v leto povečuje.

Vsaka sezona je obarvana z določeno tematiko, rdečo nitjo, ki povezuje gradivo, uvrščeno na priporočilni seznam. Prvo sezono smo brali domače avtorje z našega področja, nato

smo potovali na sever, da ujamemo severni sij, ter prebirali severnjake oz. ustvarjalce petih severnih dežel (Norveška, Finska, Švedska, Danska in Islandija). Nato smo se vrnili domov in bolje spoznali dela slovenskih pisateljic. Naslednjo sezono smo se potepali in brali potopise. V letu 2018 smo brali dela pisateljev bivše skupne države in bralno značko naslovili **Od Vardarja do Triglava**. Zaradi velikega zanimanja za kriminalke smo v letu 2019 brali le-te. V letu 2020 smo sezono poimenovali **Za crknit od smeha!** in kot je razbrati iz naslova, brali humor, satiro in parodijo. V sezoni 2021 smo prebirali gradivo, ki ga označuje naslov **Ah, ta mladost!**, torej vse gradivo, v katerem je mladost glavna tema. V sezoni 2022 smo prebirali literaturo z ljubezensko tematiko, naslovili pa smo jo **Dotik ljubezni**. V sezoni 2023 smo za tematiko bralne značke izbrali Pohorje in na policičke postavili vse, kar se je kakorkoli povezovalo z naslovom **Pohorje pripoveduje**. V letu 2024 smo bralno značko naslovili **Ko izgubiš vse**, v zadnji sezoni pa smo skupaj spoznavali **(Ne)znane Slovence**. V projektu bralne značke je v letu 2025 **sodelovalo 141 bralk in bralcev**.

Tabela 5: Sezone Vošnjakove bralne značke in število sodelujočih

Sezona	Leto	Naslov BZ	Število sodelujočih
1.	2014	Berimo domače	53
2.	2015	Ujemimo severni sij	76
3.	2016	Skozi besede Slovenk	90
4.	2017	Potepanja	70
5.	2018	Od Vardarja do Triglava	58
6.	2019	Sezona umorov	90
7.	2020	Za crknit od smeha!	87
8.	2021	Oh, ta mladost!	106
9.	2022	Dotik ljubezni	138
10.	2023	Pohorje pripoveduje	118
11.	2024	Ko izgubiš vse	140
12.	2025	(Ne)znani Slovenci	141
		Skupaj sodelujočih:	1.167

KNJIŽNI ZAKLADI MALEGA LOVRA

Knjižni zakladi malega Lovra je prepoznaven bralno spodbujevalni projekt Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica, ki smo ga leta 2016 začeli izvajati v krajevni knjižnici Makole. Projekt je nastal z željo, da bi otrokom že v najzgodnejšem obdobju približali knjigo, knjižnico in veselje do branja ter jim omogočili prve pozitivne izkušnje z literaturo in knjižničnim prostorom.

K sodelovanju smo povabili skupine otrok Osnovne šole Anice Černejeve Makole in Vrtec Otona Župančiča Slovenska Bistrica, enota Krtek Makole. Projekt se je v letih izvajanja postopno širil. V letu 2023 smo vanj vključili tudi Vrtec Šmartno na Pohorju, v letu 2025 pa sta se pridružila še vrtca Spodnja Polskava in Leskovec, ki jih knjižničarka obiskuje po predhodnem dogovoru.

V Knjižnici Makole otroci enkrat mesečno skupaj z vzgojiteljicami in učiteljicami obišejo knjižnico, kjer v okviru ene šolske ure prisluhnejo skrbno izbrani zgodbi, spoznavajo delovanje knjižnice in njeno zgodovino, rešujejo knjižne uganke ter sodelujejo v ustvarjalnih in didaktičnih dejavnostih. Posebno doživetje predstavlja 'nahrbtnik – ZAKLAD', ki ga knjižničarka vsakokrat napolni s presenečenji (knjige, DVD-ji, zgoščenke, didaktične igre, lutke ipd.), otroci pa ga odnesejo v razred ali igralnico ter vsebine raziskujejo tudi po obisku knjižnice.

V letu 2025 smo v okviru projekta izvedli 47 bibliopedagoških ur (2024: 41), v katerih je sodelovalo 831 otrok (2024: 859). Število izvedenih ur je v porastu, kar potrjuje interes vzgojno--izobraževalnih ustanov ter prepoznano vrednost projekta.

Kljub pomembnim statističnim kazalnikom pa največjo vrednost projekta predstavljajo njegovi dolgoročni učinki. Otroci v okviru Knjižnih zakladov malega Lovra knjižnico postopoma sprejemajo kot domač in varen prostor, v katerem se počutijo sproščeno in dobrodošlo. Ob tem razvijajo pozitiven odnos do knjig in branja, krepijo domišljijo ter pridobivajo prve izkušnje z informacijskim okoljem. Projekt zato ocenjujemo kot izjemno uspešen in kot pomembno naložbo v bralno kulturo prihodnjih generacij.

GREMO PO PRAVLJICO – medgeneracijski bralno spodbujevalni projekt

V Knjižnici Makole smo v letu 2024 zaradi zaznane potrebe po druženju ljudi različnih generacij pričeli izvajati nov bralni in povezovalni projekt. Gre za medgeneracijski projekt, katerega skupno vodilo je spodbujanje udeležencev h glasnemu branju, poslušanju in aktivnemu sodelovanju pri različnih aktivnostih na srečanjih.

Projekt vključuje več javnih in drugih ustanov, društev in zavodov. Udeleži se ga lahko prav vsak, saj članstvo v knjižnici ni pogoj za sodelovanje.

Sodelujoči partnerji v projektu so Osnovna šola Anice Černejeve Makole, Osnovna šola Kebelj, Občina Makole, Občina Poljčane, KS Kebelj, Vrtec Otona Župančiča Slovenska Bistrica, Prostovoljno gasilsko društvo Makole, Prostovoljno gasilsko društvo Pragersko, Ambulanta družinske medicine Makole, Dom dr. Jožeta Potrča Poljčane, Lovska družina Makole, Planinsko društvo Makole, Turistično društvo Štatenberg, Turistično društvo Cokla Tinje, Turistično društvo Lipa Kebelj, Turistično društvo Breza Pragersko, KUD Otona Župančiča Tinje, Društvo gospodinj Makole, Aktiv kmečkih žena Kebelj, Društvo kmetijc Poljčane, Zavod MA-KOLE, Čebelarska družina Makole, Društvo upokojencev Makole. V prihodnosti želimo k sodelovanju pritegniti še nekatera druga društva in zavode, ki delujejo v kraju.

Letno so organizirana 3 do 4 srečanja, ki trajajo 2 do 3 ure.

V letu 2025 smo v okviru projekta v krajevnih knjižnicah Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica izvedli šest srečanj.

Gremo po pravljico na obisku starostnikov v Domu dr. Jožeta Potrča Poljčane in S pravljico v gozdu na Keblju

BRALNI KLUB

V decembru 2021 sta se v knjižnici formirali dve skupini ljubiteljev branja, kar nam kaže, da je bila v Slovenski Bistrici potreba po bralnem klubu oziroma po razpravljanju o literaturi res velika. Obe skupini sta se ohranili, večina članov ostaja istih, nekaj se jih je priključilo v kasnejših sezonah.

Tudi v krajevni knjižnici Kebelj se mesečno izvajajo srečanja bralnega kluba.

Knjigoljubi, ljubitelji kvalitetne literature in razmišljanja o prebranem, so izoblikovali ter se povezali v bolj ali manj stalne skupine. Namen bralnega kluba je spodbujanje poglobljenega branja kvalitetne literature in refleksije prebranega. Na srečanjih, ki se odvijajo ob dogovorjenih terminih enkrat mesečno, člani aktivno sodelujejo z izmenjavo mnenj, z vrednotenjem in presojanjem prebranega. V prijetnem vzdušju se skupaj z moderatorjem odločajo o vsebini in temah, ki jih bodo brali, ter o dejavnostih, ki bodo potekale vzporedno z branjem (ogled filma, delavnica, razgovor z avtorjem ...).

Srečanja bralnega kluba potekajo med oktobrom in majem, v poletnih mesecih pa klubovce povabimo k sodelovanju pri Vošnjakovi bralni znački za odrasle.

Širok nabor knjižničnega gradiva nudi neštete možnosti, s katerimi bomo zadovoljili bralne okuse prav vseh članov bralnega kluba. Projekt ocenjujemo za zelo uspešen.

DELAVNICE KREATIVNEGA PISANJA

Delavnice kreativnega pisanja izvajamo v Knjižnici Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica od leta 2023. Sprva so bile zasnovane kot sklop štirih delavnic. Po izvedenih delavnicah so udeleženci izrazili željo po ponovnih srečanjih, kar je vodjo projekta spodbudilo v načrtovanje dolgoročnejšega projekta v knjižnici.

Projekt teče že tretjo sezono med oktobrom in majem. Prijava v začetku sezone ob razpisu je obvezna, članstvo v knjižnici pa ni pogoj za sodelovanje. Srečanja potekajo enkrat mesečno, dolžina srečanja pa je prilagojena glede na potrebe. Število udeležencev pri projektu v sezoni je med 8 in 10, skupina je zaprta, novi člani se vpisujejo ob začetku sezone.

Člani delavnice imajo na Googlu ustvarjeno skupino, v katero objavljajo svoja besedila in komentirajo, kar objavijo drugi člani. Tako je med člani skupine vzpostavljen stalen kontakt, komentarji se razvijejo v zanimive konstruktivne debate o napisanem in prebranem.

Na srečanjih člani prediskutirajo besedila, kot bralci predstavijo svoje mnenje o prebranem, kot avtorji sprejmejo pohvale in kritike.

Ob zaključku sezone delavnic kreativnega pisanja so člani v tednu praznovanja Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica v maju 2025 izvedli javni literarni večer z branjem avtorskih kratkih zgodb.

Skupina kreativcev ob zaključnem dogodku z direktorico Patricijo Breznikar in mentorico Mojco Plaznik Plavec

2. STEPIŠNIKOVO STROKOVNO POSVETOVANJE BEREMO ŽIVLJENJE

Drugo Stepišnikovo posvetovanje z naslovom Beremo življenje je bilo posvečeno 50-letnici ustanovitve Pionirske knjižnice ter pomembni vlogi mladinskega knjižničarstva pri oblikovanju bralne kulture najmlajših. Strokovni posvet, ki ga knjižnica organizira bienalno, je postal prepoznaven prostor strokovnega srečevanja, izmenjave dobrih praks in razmisleka o sodobnih izzivih branja.

Osrednja tema letošnjega posveta je bila branje otrok in mladostnikov v digitalni dobi ter vprašanje, kako mlade v času zaslonov, hitrih informacij in družbenih omrežij znova in znova povabiti med knjižne police. Udeleženci so razpravljali o spremembah bralnih navad, vplivu digitalnega okolja na koncentracijo in motivacijo za branje ter o vlogi knjižnic, šol in staršev pri spodbujanju kakovostnega branja.

Posvetovanje smo izvedli 29. maja v viteški dvorani gradu Slovenska Bistrica, ki je s svojim zgodovinskim ambientom dogodku dodala posebno simbolno vrednost. Gostili smo priznane strokovnjake z različnih področij pedagogike, knjižničarstva in mladinske literature, ki so osvetlili temo z vidika raziskav, prakse in konkretnih izkušenj pri delu z mladimi. Predstavljeni so bili tudi uspešni bralno spodbujevalni projekti slovenskih knjižnic, ki dokazujejo, da je mogoče mlade nagovoriti na ustvarjalen, sodoben in vključujoč način.

Drugo Stepišnikovo posvetovanje je ponovno potrdilo, da knjižnica ni le prostor izposoje gradiva, temveč tudi pomembno strokovno in razvojno središče, ki aktivno soustvarja prihodnost bralne kulture ter odpira prostor dialoga o izzivih sodobne družbe.

Predstavljeni so bili naslednji referati:

- **Branje na prepihu: knjižnica v času sprememb**, dr. Andreja Erdlen, Mariborska knjižnica,
- **Mladi bralci s posebnimi potrebami: Kako najti pot v digitalnem svetu**, dr. Aksinja Kermauner,
- **S knjigo v noč**, Nina Miklavc, *Osnovna šola dr. Jožeta Pučnika Črešnjevec*,
- **Nevidna moč knjig v času digitalne revolucije**, dr. Alenka Kepic Mohar, *glavna urednica založbe Mladinska knjiga*,
- **Poletavci, poletni bralci: projekt, ki razvija in utrjuje bralne navade**, Lavra Tinta, Mestna knjižnica Ljubljana,
- **Kako z uporabo digitalnih tehnologij približati mladim domoznanstvo**, primer Osrednje knjižnice Celje, dr. Alenka Hren Medved in Robert Ožura, Osrednja knjižnica Celje,
- **Lovro Stepišnik**, o razstavi in vodenje po njej, Srečko Maček, Osrednja knjižnica Celje,
- **V toplem naročju in s knjigo v roki**, Jelena Zrna, Vrtec Otona Župančiča Slovenska Bistrica,
- **Skupno branje, skupni spomini**, Klemen Auguštin, Vrtec Otona Župančiča Slovenska Bistrica,

✚ **Gremo po pravljico**, Mojca Plaznik Plavec, Knjižnica Josipa Vošnjaka Slovenske Bistrice.

Posvetovanje se je zaključilo s šansoni, poezijo in satiro. Jež muzike, akustične kabaretne glasbene skupine iz Slovenske Bistrice

VLOGA PIONIRSKE KNJIŽNICE IN DEJAVNOSTI OB PRAZNOVANJU NJENE 50. OBLETNICE USTANOVITVE

Pionirska knjižnica deluje v okviru **Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica** in predstavlja njen mladinski oziroma otroški oddelek. Njeno temeljno poslanstvo je spodbujanje branja pri otrocih in mladostnikih ter razvijanje bralne kulture že od najzgodnejšega obdobja.

Pionirska knjižnica je bila ustanovljena leta 1975, kar pomeni, da ima dolgo tradicijo sistematičnega dela z otroki in mladino. Ob jubileju je knjižnica pogosto poudarila njen pomen za razvoj mladinskega knjižničarstva na območju med Pohorjem in Halozami. Namenjena je predšolskim otrokom, osnovnošolcem, mladostnikom in staršem, vzgojiteljem ter učiteljem.

Njena dejavnost obsega:

- izposajo otroškega in mladinskega leposlovja ter poučnih knjig,
- bibliopedagoške ure za vrtce in šole,
- pravljíčne ure,
- bralno spodbujevalne projekte (npr. Knjižni zakladi malega Lovra, Gremo po pravljico, Poletavci ...),
- počitniške dejavnosti,
- sodelovanje z vzgojno-izobraževalnimi ustanovami,
- pripravo tematskih razstav in priporočilnih seznamov.

Pionirska knjižnica ima v lokalnem okolju zelo močno vlogo. Ni le prostor izposoje knjig, temveč prostor prvega stika otrok s knjigo, prostor razvijanja bralnih navad, varno in spodbudno okolje za raziskovanje znanja in pomemben partner šolam in vrtcem.

S svojim strokovnim delom pomembno prispeva k razvoju bralne pismenosti, informacijske pismenosti in k oblikovanju kritičnega mišljenja pri mladih.

Izvedene aktivnosti in dejavnosti:

- ✓ Postavitev razstave ilustracij iz knjige Topli potok Erno Starovasnik in fotografij, ki so nastale v Pionirski knjižnici pred petdesetimi leti na prvi pravljíčni uri z gostjo Erno Starovasnik.
- ✓ Likovna razstava učencev OŠ Pohorskega odreda Slovenska Bistrica in predšolskih otrok iz vrtca Blaže in Nežica Slovenska Bistrica, po slišani pravljíci Topli potok.
- ✓ Likovna razstava 50 let Pionirske knjižnice in Mačka Murija – likovno ustvarjanje učencev četrtil razredov OŠ Kajetana Koviča Poljčane.
- ✓ Izvedenih 10 bibliopedagoških ur za otroke vseh starosti, ki so bile posvečene prvi pravljíčni uri 8. 2. 1975 z gostjo Erno Starovasnik – Poskok v zgodovino z njeno pravljíco Topli potok in njeno knjižno zapuščino (skupaj 284 otrok).
- ✓ Ustvarjalna delavnica Zabavno učenje šaha v izvedbi Jamsa Tomazina (26 otrok).
- ✓ Mala vrtnarska akademija Domača semena za ptičjo pogačo (20 otrok).
- ✓ Lego delavnica – robotika za otroke, v izvedbi Mali ustvarjalci (25 otrok).

- ✓ Literarno doživetje z Bistričanko Ingrid Logar ter predstavitev njene pravljice Luna in vesolje (65 otrok).
- ✓ Literarni dopoldan za uporabnike s posebnimi potrebami iz centra Polž Slovenska Bistrica, branje knjige Ogenj in cvet (56 poslušalcev).
- ✓ Pravljični popoldan z malim lutkovnim gledališčem KAMIŠIBAJ s Petro Korenjak in Špelo Hren Juhart (42 otrok).
- ✓ Osrednja prireditev v malem grajskem parku za Knjižnico Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica z naslovom Cirkuški rojstni dan Pionirske knjižnice. Sodelovalo je Cirkuško društvo bratov Malek s Ptuja. Izvedli smo otroško predstavo, rajanje za otroke, poslikave obraza, različne igre, ustvarjalnice iz različnih materialov, otroške animacije ... (305 udeležencev).
- ✓ Ustvarjalna delavnica pri Miški Fridi v velikem parku, izdelava knjižnih kazal MIŠKA FRIDA (90 otrok).
- ✓ Literarni dopoldan s pisateljico Niko Matanovoč, predstavitev njenega mladinskega romana Betonski labirint (56 udeležencev).
- ✓ Lutkovna predstava gledališča Makarenko z naslovom Medvedek išče dom (145 udeležencev).

Vseh dogodkov se je skupaj udeležilo več kot 1.100 udeležencev.

Cirkuški rojstni dan Pionirske knjižnice, 6. junij 2025

Kamišibaj, Lego robotika in Zabavno učenje šaha

V partijah šaha sta se preizkusila tudi James Tomazin in Ivan Trajkovič

2.5 ZAPOSLENI – SRCE KNJIŽNICE

Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v javnem zavodu Knjižnica Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica je bil na svetu zavoda sprejet decembra 2024 in po sistemizaciji določa skupaj 21 zaposlitev. Stanje na dan 31. 12. 2025:

- 13 strokovnih zaposlitev,
- 5,5 upravnih in tehničnih zaposlitev.

Skupaj 18,5 rednih zaposlitev.

Zaposleni v knjižnici na dan 31. 12. 2025 so bili:

▪ **Strokovni delavci** (13)

Saša Šega Crnič, Sanja Mikulič, Darja Kolar, Darja Plavčak, Mojca Plaznik Plavec, Mojca Amon, Mateja Bratina, Natalija Stegne, Aleksandra Repnik Merc, Janja Halužan, Tanja Jakolič, Tadeja Skrbinek in Doroteja Fric.

▪ **Upravno-tehnični delavci** (6)

Marijana Krištof, Nina Potočnik (polovična zaposlitev), Marjeta Korošec, Nada Medved, Mojca Dovnik in Patricija Breznikar.

Zaposleni so bili razporejeni na delovna mesta, ki so bila v skladu s posameznimi pogodbami o delu in sistemizaciji delovnih mest in nalog. Ne glede na razporeditev po pogodbi o zaposlitvi je vsak strokovni delavec opravljal tudi druga dela, ki so bila potrebna za nemoten potek delovnega procesa v knjižnici.

Zaposleni sta bili tudi dve udeleženki javnih del, program Pomoč v knjižnici.

Pregled zaposlitev v zadnjem petletnem obdobju:

2021 = 17,5 zaposlitev in 3 javna dela,

2022 = 17,5 zaposlitev in 4 javna dela,

2023 = 17,5 zaposlitev in 4 javna dela,

2024 = 17,5 zaposlitev in 2 javni deli,

2025 = 18,5 zaposlitev in 2 javni deli.

2.6 STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE ZAPOSLENIH

Strokovno delo v knjižnici zahteva širok spekter znanj, ki presegajo klasična področja bibliotekarstva in informacijskih znanosti. Knjižničarji morajo obvladovati tudi področja digitalne pismenosti, komunikacije z uporabniki, pedagoškega dela, organizacije dogodkov, projektnega vodenja ter uporabe sodobnih informacijskih tehnologij. Le tako lahko učinkovito odgovarjajo na nenehne spremembe v družbi, razvoj novih medijev ter spreminjajoče se potrebe uporabnikov vseh generacij.

Za zagotavljanje strokovnosti in kakovosti dela v knjižnici je uveljavljen model stalnega strokovnega izobraževanja, ki zaposlenim omogoča redno nadgrajevanje znanja in pridobivanje novih kompetenc. Zaposleni so se v okviru razpoložljivih sredstev udeleževali strokovnih seminarjev, delavnic, posvetov in spletnih usposabljanj, ki so prispevali k dvigu kakovosti storitev in učinkovitejšemu delu z uporabniki.

Pomemben vidik strokovne rasti predstavlja tudi sodelovanje z drugimi knjižnicami ter izmenjava dobrih praks na regijski in nacionalni ravni. S tem zaposleni pridobivajo nova znanja, vpoglede in izkušnje, ki jih znotraj kolektiva prenašajo na sodelavce. Takšen pristop krepi notranjo strokovno kulturo, spodbuja timsko delo ter omogoča sistematičen prenos znanja znotraj organizacije.

Večina izobraževanj je bila izvedena v spletni obliki (prek platforme Zoom), kar je omogočilo racionalno porabo časa in sredstev ter krajšo odsotnost zaposlenih z delovnega mesta. Kljub temu smo ohranili visoko raven strokovne aktivnosti in kontinuiranega usposabljanja, ki ostaja ena ključnih prioritiet za kakovostno izvajanje javne knjižnične službe.

Predstavitev Knjižnice semen kolegom na območju Mariborske knjižnice in Knjižnice Lenart
Knjižničarki Tanja Jakolič in Janja Halužan – skrbnici Knjižnice semen

Tabela 6: Pregled izobraževanj zaposlenih

Datum	Lokacija	Organizator in tema	Št. ur	Št. oseb	Skupaj ur izobraž.
30.1.	ZOOM	MJU: Pravilno pisanje besedil v javni upravi	4,00	1	4
11.2. in 12.2.	ZOOM	Izum Maribor: Katalogizacija v sistemu Cobiss-dopolnitve in novosti	8,00	1	8
6.3.	ZOOM	Kibernetska varnost	1,00	6	6
10.3.	NUK Ljubljana	Slovenski znakovni jezik za knjižničarje	8,00	2	16
13.3.	ZOOM	IZUM: Metoda hitrega vračanja gradiva	1,00	1	1
20.3.	ZOOM	Kako do učinkovitih objav za družbena omrežja	3,00	4	12
3.4.	Ljudska univerza	Retorika javnega nastopanja	4,00	1	4
7.4.	ZOOM	MJU: Pravilna raba jezika v spletnih besedilih	3,00	4	12
9.4.	ZOOM	IZUM: Cobiss + Beta predstavitev	1,00	15	15
10.4.	ZOOM	NUK: Knjižničarske novice in pisanje prispevkov	5,00	2	10
16.4.	ZOOM	IZUM: Cobiss Lib-predstavitev novosti	1,00	2	2
16.4.	Ljudska univerza	TVU in parada učenja	1,00	1	1
17.4.	ZOOM	MJU: Pisanje za splet	5,00	3	15
7.5.	ZOOM	Upravna akademija: Napredovanja v javni upravi	2,00	1	2
12.5.	ZOOM	Mojca Neudauer: Napredovanja v višji plačni razred	1,00	2	2
13.5.	Knjižnica Šmarje	Matej Cepin: Delavnica strateški načrt	6,00	3	18
27.5.	Knjižnica Šmarje	Matej Cepin: Delavnica strateški načrt	6,00	2	12
29.5.	Slovenska Bistrica	Stepišnikovo posvetovanje	7,00	8	56
5.6.	ZOOM	Matej Cepin: Delavnica strateški načrt	1,00	3	3
10.6.	Maribor	Mariborska knjižnica: Vnašanje domoz. vsebin	3,00	1	3
10.6.	Knjižnica Šmarje	Matej Cepin: Delavnica strateški načrt	1,00	3	3
10.6.	ZOOM	Katalogizacija	4,00	1	4
11.6.	ZOOM	Katalogizacija	4,00	1	4
11.7.	ZOOM	Usposabljanje za člane sveta zavoda	2,00	2	4
8.9.	ZOOM	Infoverzum: Medijska pismenost	2,00	1	2
17.-19.9.	ZOOM	ZBDS posvetovanje 2025	24,00	3	72
7.10.	ZOOM	ZSK Erasmus +	1,00	1	1
17.10.	Nova Gorica	Srečanje članic Knjižnice semen	5,00	3	15
13.11.	Ptuj	V (pre)velikih čevljih bibliopedagoga	7,00	2	14
17.11.	ZOOM	Knjižnica Koper: Infoverzum - 6. strokovni posvet	2	1	2
25.11.	Maribor	Cobiss konferenca	6	3	18
26.11.	Ljubljana	Slovenski knjižni sejem	3	2	6
27.11.	Ljubljana	Slovenski knjižni sejem	3	4	12
28.11.	Ljubljana	Slovenski knjižni sejem	4	4	16
1.12.	ZOOM	Obrazi slovenskih pokrajin	2	1	2
		Skupaj	141	95	377

2.7 KNJIŽNIČNA ZBIRKA

Na dan 31. 12. 2025 je knjižnična zbirka štela **193.322 enot** računalniško obdelanega in inventariziranega knjižničnega gradiva (2024: 192.912 enot).

V prostem pristopu je uporabnikom knjižnice na voljo več kot **175.000 enot** knjižničnega gradiva. Kot čitalniško je označenih skoraj **1.700 enot** gradiva, domoznanska zbirka šteje več kot **2.000 enot**, v skladišče pa je preusmerjenih približno 12.000 enot gradiva (duplikati in manj iskano gradivo). Ostalo gradivo je drugače razporejeno (ravnateljstvo, računovodstvo).

Tabela 7: Temeljna zaloga knjižničnega gradiva (enote)

Vrsta gradiva	Temeljna zaloga	Odpis	Prirast
	31. 12. 2025	2025	2025
knjige in brošure	180.848	6.350	6.923
serijske publikacije	2.035	275	274
neknjižno gradivo	10.439	290	133
Skupaj	193.322	6.915	7.330

Temeljna knjižnična zbirka obsega 5,33 enote gradiva na prebivalca območja, ki ga pokriva knjižnica.

Pri izgradnji kvalitetne knjižnične zbirke dajemo poudarek predvsem:

- aktualnosti gradiva,
- upoštevanju sodobnih strokovnih trendov ter spremembam v družbenem okolju,
- kvaliteti,
- enakovrednemu zastopanju vseh področij znanosti in kulture, odpravljanju razlik ter medkulturnemu in medgeneracijskemu povezovanju,
- različnim nosilcem informacij (knjižno gradivo, neknjižno gradivo, e-knjige, zvočne knjige),
- kvaliteti izvajalcev pri nakupu glasbenih zgoščenk ter filmskih dvd-jev,
- ustvarjanju kvalitetne zbirke klasikov in ljudskega izročila,
- ustvarjanju zbirke kvalitetnejših splošnih in strokovnih revij, pomembnih tako za sproščujoče branje kot za odlično pomoč pri izobraževanju in študiju ter delu,
- v razmerju pri namembnosti gradiva mladina : odrasli stremimo k novim smernicam za splošne knjižnice in s proaktivno naravnostjo v ospredje postavljamo potrebe okolja, v katerem knjižnica deluje, in lokalne skupnosti; z različnimi pristopi in metodami raziskovanja predvidevamo in ugotavljamo potrebe potencialnih uporabnikov osrednje in krajevnih knjižnic,
- s kvalitetno knjižnično zbirko vplivamo na kakovost življenja posameznika in lokalne skupnosti.

Načrtov, zastavljenih z Letnim načrtom nakupa knjižničnega gradiva sicer ne dosegamo povsem, smo se jim pa v letu 2025 prvič tako zelo približali. Tako smo dosegli **95,10 % zastavljenih ciljev nakupa**, kar je skoraj 3 % več kot leto poprej (2024: 92,24 %). S sredstvi Ministrstva za kulturo RS smo z nakupom pridobili 1.638 enot gradiva (25,52 %), od tega 406 izvodov, sofinanciranih s strani Javne agencije za knjigo RS (JAK), ter 4.780 izvodov knjižničnega gradiva (74,48 %), katerega nakup so financirale občine.

Pri nabavi gradiva smo bili še posebej pozorni na akcije v knjigarnah in založbah ter na večje popuste. Razliko smo dopolnjevali z darovi in za potrebe knjižnične zbirke strokovno obdelali s strani naših uporabnikov zelo iskano gradivo.

Tabela 8: Sestava knjižnične zbirke po namembnosti (naslovi/enote)

	Naslovi	Enote
odrasli	56.976	115.602
mladi	25.741	77.720
Skupaj	82.717	193.322

Tabela 9: Sestava knjižnične zbirke – razmerje stroka : leposlovje

	Naslovi	Enote
stroka	42.134	89.568
leposlovje	40.583	103.754
Skupaj	82.717	193.322

2.7.1 Nabava knjižničnega gradiva

Nabava knjižničnega gradiva poteka načrtno, strokovno in v sodelovanju vseh zaposlenih v Knjižnici Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica. Pri oblikovanju knjižnične zbirke sistematično spremljamo knjižne novosti in strokovne informacije v različnih medijih: bibliografijah, strokovnem in dnevnem tisku, katalogih založb, ponudbah knjigotržcev, na spletu, ob obiskih knjigarn, na knjižnih sejnih ter v neposrednih razgovorih z zastopniki založb. Na ta način zagotavljamo aktualnost, kakovost in vsebinsko raznolikost knjižnične zbirke.

Posebno pozornost namenjamo željam in potrebam naših uporabnikov. S pomočjo analiz posameznih okolij, kjer knjižnica deluje, ter spremljanja strukture in interesov uporabnikov oblikujemo zbirko, ki ustreza tako splošnoizobraževalnim kot strokovnim potrebam. Dosledno upoštevamo kriterije ugotovljenih potreb lokalnega okolja, zahtevnostne ravni uporabnikov ter razvojne cilje lokalnih skupnosti.

Uporabniki ne povprašujejo zgolj po knjižnih novostih, temveč pogosto potrebujejo gradivo za poglobljeno izobraževanje, raziskovalno delo ali študij, pa tudi dela, ki jih na tržišču ni

več mogoče dobiti. V takšnih primerih sodelujemo z antikvariati, bukvarnimi in po potrebi tudi s tujimi dobavitelji, pri čemer v večini primerov uspešno pridobimo iskano gradivo.

V zadnjem obdobju opazimo izrazit upad izposoje neknjižnega gradiva, predvsem zgoščenk in DVD-jev, v vseh organizacijskih enotah knjižnice. Zaradi racionalne porabe sredstev zato nabavljamo predvsem najbolj iskano neknjižno gradivo ter temeljna klasična dela. Na zmanjšan prirast vpliva tudi dejstvo, da številne sodobne publikacije namesto fizičnih nosilcev (CD, DVD) vključujejo QR-kode in spletne povezave do zvočnih, glasbenih in drugih digitalnih vsebin.

Knjižnica je kot splošnoizobraževalna ustanova trdno vpeta v lokalno okolje in deluje kot informacijsko središče za vse prebivalce. S svojo zbirko podpira vseživljenjsko učenje, kulturni razvoj posameznika in skupnosti ter kakovostno preživljanje prostega časa. Enakovredno pokrivamo vsa področja znanosti, humanistike in umetnosti ter vsem uporabnikom zagotavljamo enako dostopnost do gradiva.

Pri načrtovanju nabave se usmerjamo k razvoju lokalnega okolja in posameznika ter gradimo kakovostno in uravnoteženo zbirko za vse starostne skupine – od predšolskih otrok do oseb v tretjem življenjskem obdobju – ter za vse izobrazbene strukture. Redno spremljamo potrebe prebivalcev v posameznih občinah ter prilagajamo obseg in vsebino nabave aktualnim demografskim in družbenim spremembam.

Knjižnično zbirko oblikujemo z nakupom kakovostnega sodobnega gradiva ter z rednim spremljanjem obratnosti in starosti fonda. Z doslednim odpisom zastarelega, neaktualnega in poškodovanega gradiva skrbimo za aktualnost, preglednost in privlačnost zbirke. Uporabnikom omogočamo dostop do znanja in informacij na različnih nosilcih in v različnih formatih – od tiskanih knjig in serijskih publikacij do elektronskih virov, interaktivnih vsebin ter e-knjig in zvočnih knjig (Cobiss Ela, Audibook).

Pri nabavi upoštevamo različne ravni zahtevnosti informacij, od poljudnoznanstvenih do strokovnih in znanstvenih del, saj se zavedamo, da imajo uporabniki različne potrebe, predznanja in pričakovanja. Posebno pozornost namenjamo tudi številni šolajoči se mladini (od osnovnošolcev do študentov) ter vse večjemu številu priseljencev iz drugih jezikovnih okolij, ki potrebujejo gradivo za učenje jezika, vključevanje v okolje ter dostop do informacij v maternem ali drugem jeziku.

2.7.2 Nakup knjižničnega gradiva

Sredstva za nakup gradiva je knjižnica dobila od ustanoviteljic zavoda – Občin Slovenska Bistrica, Oplotnica, Poljčane in Makole – v skupni vrednosti 96.500,00 EUR (2024: 94.500,00 EUR) ter od Ministrstva za kulturo v vrednosti 54.422,00 EUR (2024: 42.613,00 EUR). Za nakup gradiva smo namenili tudi lastna sredstva v višini 3.052,55 EUR, (od tega 1.316,75 EUR Stepišnikova bukvarna). Tako so sredstva za nakup knjižničnega gradiva znašala skupaj 153.974,55 EUR.

Sredstva za nakup gradiva po občinah in nakup za leto 2025:

- Slovenska Bistrica: 77.000 EUR (nakup 5.328 enot gradiva)
- Makole: 5.000 EUR (nakup 497 enot gradiva)
- Oplotnica: 7.000 EUR (nakup 717 enot gradiva)
- Poljčane: 7.500 EUR (nakup 788 enot gradiva)

V letu 2025 smo z nakupom in darovi pridobili 7.330 enot knjižničnega gradiva

(2024: 6.855 enot), in sicer:

- za osrednjo knjižnico v Slovenski Bistrici: 3.786 enot,
- za Knjižnico Kebelj: 326 enot,
- za Knjižnico Oplotnica: 717 enot,
- za Knjižnico Poljčane: 788 enot,
- za Knjižnico Pragersko: 762 enot,
- za Knjižnico Makole: 497 enot ter
- za Knjižnico Tinje: 454 enot.

Z dogovorjenimi rabati pri dobaviteljih knjižničnega gradiva smo prihranili 16.132,11 evrov, ki smo jih namenili za nakup novega gradiva.

2.7.3 Prirast knjižničnega gradiva

V letu 2025 smo knjižnično zbirko dopolnili s 3.502 novima naslovoma gradiva (2024: 3.612) oziroma s **7.330 enotami novega gradiva** (2024: 6.855). Tako je prirast gradiva znašal 202 enoti na 1.000 prebivalcev območja, ki ga pokrivamo (2024: 198 enot na 1.000 prebivalcev).

Med novostmi v letu 2025 je bilo 97,97 % knjižnega gradiva (knjige, brošure, serijske publikacije) ter 2,03 % enot neknjižnega gradiva. Odstotek knjižnega gradiva je tako visok predvsem zaradi podarjenih enot gradiva, ki smo ga uvrstili v knjižnično zbirko (gre predvsem za bralne in iskane romane ter klasiko), zadnjih nekaj let pa tudi opažamo izjemno močan upad izposoje neknjižnega gradiva, zato zaradi smotrne porabe sredstev le-tega kupujemo manj.

Zlasti v nekaterih krajevnih knjižnicah pri strukturi članov močno prevladujejo mladi (predšolski in osnovnošolski otroci), zato tam dajemo večji poudarek nakupu kvalitetnega gradiva za otroke in mladino.

Tabela 10: Struktura prirasta knjižničnega gradiva po vrstah gradiva

Vrsta gradiva	Število enot	delež	Število naslovov	delež
knjige in brošure	6.923	94,44 %	3.278	93,60 %
serijske publikacije	274	3,75 %	153	4,37 %
neknjižno gradivo	133	1,81 %	71	2,03 %
Skupaj	7.330	100 %	3.502	100 %

V letu 2025 smo gradivo pridobivali tako z nakupom kot darovi. Razmerje med nakupom in darovi je znašalo 87,56 % nakupa in 12,44 % darov vsega prirasta. Z nakupom smo dosegli 95,10 % zastavljenih minimalnih ciljev. Darovalci gradiva so bili predvsem posamezniki, nekaj je bilo založb in društev.

Tabela 11: Prirast gradiva glede na način nabave (enote/naslovi)

Vrsta gradiva	Enote			Naslovi		
	nakup	dar	skupaj	nakup	dar	skupaj
knjige in brošure	6.095	828	6.923	2.669	649	3.318 (3.278*)
serijske publikacije	202	72	274	112	41	153
neknjižno gradivo	121	12	133	61	10	71
Skupaj	6.418	912	7.330	2.842	700	3.502 (3.542*)

*Podvojeno število naslovov (nekateri naslovi se pojavijo v osrednji in v krajevnih knjižnicah, pri statistikah pa kot končno število vsak naslov upoštevamo samo enkrat – razvidno s Cobiss izpisa Z-STA-02 Z – Prirast knjižnega in neknjižnega gradiva).

Z darovi smo pridobili 912 enot gradiva v skupni vrednosti 9.770,72 evrov.

Nove smernice za splošne knjižnice so pri nabavni politiki osredotočene na potrebe lokalne skupnosti in okolja, v katerem delujejo. Tako pri nabavi novega knjižničnega gradiva ob racionalni porabi javnih sredstev ter v okviru razpoložljivih možnosti seveda v veliki meri upoštevamo različne potrebe in interese uporabnikov ter posameznih lokalnih skupnosti.

V minulem letu smo zaznali povečano povpraševanje uporabnikov po leposlovju, kar potrjujejo tudi statistike letne izposoje (68 % izposojenega leposlovja in 32 % neleposlovja) in temu primerno smo se odzvali z nabavo novega knjižničnega gradiva. Prav tako smo opazili manj izidov strokovne literature v primerjavi z leposlovjem. V izposoji tudi ugotavljamo, da se uniči več leposlovnega knjižničnega gradiva – skoraj vsakodnevno dobivamo vrnjene polite ali drugače poškodovane knjige – ki ga je glede na veliko povpraševanje in po pravilniku knjižnice potrebno nadomestiti z novim.

Dejavnost splošnih knjižnic je namenjena najširšemu krogu uporabnikov, ne samo po izobrazbeni strukturi, temveč tudi vsem starostnim stopnjam, od predšolskih otrok dalje.

**Z nakupom smo v letu 2025 pridobili
43 % strokovne literature in 57 % leposlovja
ter 64 % gradiva za odrasle in 36 % za otroke in mladino.**

Tabela 12: Struktura vsega prirasta gradiva (nakup in dar) glede na namembnost (enote/naslovi)

Vrsta gradiva	Enote			Naslovi		
	odrasli	mladina	skupaj	odrasli	mladina	skupaj
knjižno gradivo	3.873	3.324	7.197	2.211	1.220	3.431
neknjižno gradivo	56	77	133	39	32	71
Skupaj	3.929	3.401	7.330	2.225	1.252	3.502
Delež	53,60 %	46,40 %	100 %	64,25 %	35,75 %	100 %

Tabela 13: Struktura vsega prirasta gradiva (nakup in dar) glede na razmerje stroka : leposlovje

Vrsta gradiva	Enote			Naslovi		
	stroka	leposlovje	skupaj	stroka	leposlovje	skupaj
knjižno gradivo	2.565	4.632	7.197	1.430	2.001	3.431
neknjižno gradivo	124	9	133	64	7	71
Skupaj	2.689	4.641	7.330	1.494	2.008	3.502
Delež				43 %	57 %	100 %

Tabela 14: Prirast gradiva (nakup in dar) po knjižnicah glede na razmerje knjižno gradivo : neknjižno gradivo (enote)

knjižnica	knjižno enote	neknjižno enote	skupaj
Slovenska Bistrica	3.716	70	3.786
Kebelj	316	10	326
Makole	488	9	497
Oplotnica	709	8	717
Poljčane	778	10	788
Pragersko	749	13	762
Tinje	441	13	454
skupaj	7.197	133	7.330

Nove knjige, ki čakajo na katalogizacijo

Tabela 15: Zaloga knjižničnega gradiva po knjižnicah glede na razmerje knjižno gradivo : neknjižno gradivo (enote)

knjižnica	knjižno enote	neknjižno enote	skupaj
Slovenska Bistrica	97.412	6.449	103.861
Kebelj	6.056	391	6.447
Makole	11.183	633	11.816
Oplotnica	15.101	798	15.899
Poljčane	25.610	872	26.482
Pragersko	16.957	763	17.720
Tinje	8.119	521	8.640
Zg. Polskava (v pripravi)	2.445	12	2.457
skupaj	182.883	10.439	193.322

2.7.4 IGROTEKA – zbirka kvalitetnih igrac

V knjižnici smo zbirko knjižničnega gradiva obogatili z različnimi družabnimi in didaktičnimi igrami – IGROTEKO. Otrokom omogočamo izposajo varnih igrac, zato smo v svojo zbirko vključili igrače, ki ustrezajo normativom varnih igrac (z oznako CE).

Igra je otrokova osnovna dejavnost, ki spodbuja njegovo radovednost, strpnost, ustvarjalnost ter mu daje neskončne možnosti pri raziskovanju. Razvija otrokove psihične in fizične sposobnosti. Igra vpliva na otrokovo pridobivanje različnih izkušenj in znanj, na inteligenco, na njegovo čustveno življenje in razvoj v družbeno bitje. Igre ne poznajo starostne omejitve, zato k igri z otroki vabimo tudi odrasle. Igrati se z otrokom je nekaj najlepšega, zato zajemite trenutke igre z veliko žlico dobre volje in naj vas popeljejo k sprostitvi in zabavi. Pomembno je le, da za vse igralce (majhne in velike) velja pravilo: Kdor hoče zmagati, se mora naučiti tudi izgubljati.

V zbirki Igrroteke so 203 didaktične igrače (2024: 181), ki so se v letu 2025 izposodile 640-krat (2024: 618).

2.8 OBDELAVA GRADIVA IN UREJANJE KNJIŽNIČNE ZBIRKE

Obdelava knjižničnega gradiva poteka po ustaljenih merilih v skladu z nabavo, ki je odvisna od razpoložljivih finančnih sredstev, in zajema katalogizacijo, normativno kontrolo, dodeljevanje predmetnih oznak ter klasifikacijo in inventarizacijo knjižničnega gradiva – ob upoštevanju vseh pravil in standardov.

Iz vzajemne baze COBIB smo v letu 2025 prevzeli ter z lokalnimi podatki dopolnili in uredili 3.442 bibliografskih zapisov, kreiranih je bilo 25 novih zapisov za monografije ter 1.025 za članke, v vzajemno bazo CONOR.SI sta dve strokovni delavki prispevali 61 novih zapisov. Skupni prispevek iz naše knjižnice v CONOR.SI znaša 1.025 zapisov.

Na oddelku za nabavo knjižničnega gradiva potekajo vse faze pridobivanja in obdelave knjižničnega gradiva:

- **Strokovna obdelava:** pridobivanje in razporejanje gradiva, vključno z darovi (nabava, Stepišnikova bukvarnica), katalogizacija, klasifikacija, geslenje, inventarizacija, vnos dotoka serijskih publikacij, tiskanje članskih izkaznic, izdelava statistik, priprava poročil, ostalo strokovno delo in odpis poškodovanega ali uničenega knjižničnega gradiva.
- **Manipulativna dela:** pregled in preverjanje neoporečnosti novega gradiva, žigosanje gradiva po pravilih, opremljanje gradiva s signirnimi ter RFID-nalepkami, ovijanje (zaščita) s samolepilno prozorno folijo, popravilo starejšega in poškodovanega gradiva, razporejanje gradiva za različne lokacije – organizacijske enote knjižnice, urejanje skladišča.

Trudili smo se zagotavljati informacijsko kvalitetne podatke, pri katalogizaciji smo dajali velik poudarek geslenju, kar je kasneje pri iskanju informacij v veliko pomoč tako knjižničarjem kot uporabnikom knjižnice.

Gradivo smo centralno nabavljali ter strokovno in fizično obdelovali na oddelku za nabavo v osrednji knjižnici v Slovenski Bistrici. Pri nabavi smo si prizadevali za enakomeren razvoj posameznih enot v mreži v skladu s strokovnimi priporočili ter potrebami uporabnikov za izgradnjo kvalitetne knjižnične zbirke. Spremljali smo prirast naslovov, uravnavali razmerja med posameznimi vrstami in namembnostjo gradiva ter nadzorovali porabo finančnih sredstev.

2.9 ODPIS KNJIŽNIČNEGA GRADIVA

V letu 2025 je bilo odpisanih **6.915 izvodov** knjižničnega gradiva: 6.350 knjig in brošur, 275 serijskih publikacij, 203 videoposnetki (dvd-ji, cd-ji, AV-kasete), 63 e-publikaciji ter 24 enot ostalega neknjižnega gradiva (računalniške diskete, zemljevidi, notno gradivo ...).

Skupna vrednost odpisanega gradiva je znašala **105.401,24 EUR**:

– 6.350 knjig in brošur (91,83 %) v vrednosti	88.300,64 EUR,
– 290 enot neknjižnega gradiva (4,19 %) v vrednosti	4.054,22 EUR ter
– 275 serijskih publikacij (3,98 %) v vrednosti	13.046,38 EUR.

Povprečna cena odpisanega gradiva je znašala 15,24 evra na enoto.

Razlogi za odpis so bili:

- večletna neizposojenost,
- fizična uničenost gradiva ali zastarelost strokovne literature (po tabeli obsoletnosti gradiva iz Priročnika za izločanje in odpis knjižničnega gradiva),
- pri neknjižnem gradivu zastarelost, poškodovanost ali uničenost medija (dvd-ji, cd-ji, avdiokasete).

2.10 ČLANI KNJIŽNICE

Število **aktivnih članov** Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica je na dan 31. 12. 2025 doseglo številko **6.282** (2024: 6.261). Za aktivnega člana se šteje tisti, ki ga vsaj enkrat na leto računalniško evidentiramo kot obiskovalca.

**Število vseh članov, vpisanih v knjižnico na dan 31. 12. 2025,
je 11.568 (2024: 10.999).**

Glede na status aktivnih članov v vseh krajevnih knjižnicah in v osrednji knjižnici so do leta 2023 izstopali zaposleni člani. V letu 2024 pa se je število aktivnih osnovnošolskih otrok izenačilo s številom aktivnih zaposlenih članov, kar se je nadaljevalo tudi v letu 2025. Sledijo jim upokoјenci in srednješolci. Visoko število vpisanih osnovnošolcev in srednješolcev lahko povežemo tudi z uspešnostjo projektov, ki jih knjižnica že vrsto let izvaja, pa tudi tistih, ki jih na novo uvajajo, z odlično organizacijo in strokovnostjo kadra ter z dobro razvito bibliopedagoško dejavnostjo knjižnice v osnovnih šolah vseh občin ustanoviteljic.

Glede na število članov na dan 31. 12. 2024 **je število vseh članov v letu 2025 naraslo za 569**. Menimo, da se bo število članov v naslednjih letih še povečalo.

V letu 2025 se je v knjižnico vpisalo 641 novih članov (2024: 633).
Od tega je bilo novovpisanih mladih članov 336 ali 52,4 %, odraslih pa 305 ali 47,6 %.

Pri statistični obdelavi podatkov o novovpisanih članih se kažejo znatna odstopanja pri kategoriji osnovnošolskih otrok (212 ali 33 %), zaposlenih (158 ali 25 %) in tudi pri kategoriji predšolskih otrok (124 ali 19 %).

V knjižnico se je v letu 2025 vpisalo več osnovnošolskih otrok in odraslega prebivalstva ter nekoliko manj dijakov in študentov, kar je značilno tudi za leta pred epidemijo. V letu 2025 je nekoliko narasel vpis upokojencev, ki se jih je v tem letu vpisalo 57 (2024: 50). Knjižnica bo v prihodnjih letih vpis upokojencev poskušala še povečati, trudili se bomo razširiti nabor aktivnosti in prireditev za ljudi tretjega življenjskega obdobja, povezali se bomo z društvi upokojencev in ostalimi javnimi zavodi, ki vključujejo te ljudi, delovali bomo medgeneracijsko povezovalno in predvsem proaktivno, kot smo to že počeli v letu 2025. Razumljivo pa je, da moramo za še boljše delovanje knjižnice v prid ljudem tretjega življenjskega obdobja najprej pridobiti ustrezne prostore, saj je ob aktivni izposoji prireditvena dejavnost nemogoča.

V letu 2025 sta se v knjižnico vpisali le 2 brezposelni osebi, kar ni presenetljivo, glede na nizko stopnjo brezposelnosti. Prav tako v peteklem letu nismo sodelovali s Kadrinom in SNG Maribor pri programu socialne aktivacije, saj niso pokazali interesa za takšne vrste sodelovanja. Brezposelni lahko najdejo v knjižnici veliko informacij o zaposlovanju, na voljo pa so jim tudi računalniki in dostop do svetovnega spleta.

Struktura aktivnih članov po občinah je v premem sorazmerju z velikostjo občin soustanoviteljic in s starostjo oziroma z leti odprtosti krajevnih knjižnic. Največ aktivnih članov je iz občine Slovenska Bistrica – 3.835 (61 %), sledijo občina Poljčane – 603 (10 %), občina Oplotnica – 469 (7 %) in občina Makole – 273 (4 %). Člani naše knjižnice imajo stalno prebivališče še v občinah Slovenske Konjice, Rače-Fram, Kidričevo in drugih, ki so zastopane v manjši meri (18 %).

Od **6.282 aktivnih članov** v lanskem letu jih je bilo v osrednji knjižnici v Slovenski Bistrici aktivnih 5.461 (87 %), v krajevni knjižnici Poljčane je bilo aktivnih 1.284 (20 %), v krajevni knjižnici Pragersko 959 (15 %), v krajevni knjižnici Oplotnica 810 (13 %), v Makolah 527 (8 %), na Tinju 366 (6 %) in na Keblju 218 (3 %).

Člani, ki obiskujejo več knjižnic, so šteti kot aktivni člani v vsaki od knjižničnih enot. Zato je število aktivnih članov (6.282) manjše kot vsota aktivnih članov po knjižnicah.

Tabela 16: Aktivni člani po knjižnicah

Knjižnica	Št. aktivnih članov	Mladi	Odrasli
Slovenska Bistrica	5.461	2.133	3.328
Kebej	218	103	115
Makole	527	212	315
Oplotnica	810	285	525
Poljčane	1.284	431	853
Pragersko	959	327	632
Tinje	366	147	219

2.11 OBISK V KNJIŽNICI

V knjižnici smo si skozi vse leto na različne načine prizadevali privabiti čim več uporabnikov. Kupovali smo gradiva, ki so zanimiva za vse ciljne skupine, obveščali smo javnost o novitetah v knjižnični zbirki, organizirali smo prireditve, ki v našo knjižnico pritegnejo veliko število uporabnikov različnih ciljnih skupin. Izvajali smo nove projekte in bibliopedagoške ure.

V letu 2025 so bile izvedene ročne meritve tipičnega tedna za izposojeno gradivo, za obisk v knjižnici pa smo v vsa poročila vpisovali podatke, ki smo jih dobili v programu Cobiss Lib/Izračun tipičnega tedna. Vendar pa se moramo zavedati, da v teh podatkih niso všteti številni telefonski klici in obisk obeh čitalnic.

Knjižnico je v letu 2025 zaradi izposoje knjižničnega gradiva obiskalo 133.588 obiskovalcev (2024: 130.728).

Tabela 17: Obisk po knjižnicah (obisk zaradi izposoje)

Knjižnica	Št. obiskovalcev	Delež v %
Slovenska Bistrica	93.444	69,95
Kebelj	1.716	1,28
Makole	4.420	3,31
Oplotnica	7.332	5,49
Poljčane	12.792	9,58
Pragersko	11.024	8,25
Tinje	2.860	2,14
Skupaj	133.588	100

Številka, ki smo jo dosegli v letu 2025, je visoka, celo nekoliko višja od lanskoletne in kaže na dobro delovanje knjižnice ter na zadovoljstvo uporabnikov. Obisk je namreč najboljši pokazatelj le-tega.

K številu obiskovalcev zaradi izposoje moramo prišteti še število obiskovalcev prireditev, ki pa je bilo v letu 2025 dokaj visoko. Izvedli smo 494 prireditev, od tega je bilo kar 131 razstav, na katerih ne beležimo števila obiskovalcev. **Število obiskovalcev vseh prireditev skupaj z bibliopedagoškimi urami, urami pravljic, delavnicami in projekti v letu 2025 je bilo 9.307.**

V preteklem letu je bilo skupno izvedenih 494 prireditev (2024: 402), ki jih je obiskalo 9.307 obiskovalcev (2024: 6.972 obiskovalcev).

Spletno stran Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica je v letu 2025 obiskalo **19.435** obiskovalcev, kar moramo seveda k obisku prišteti.

Knjižnico je v letu 2025 obiskalo skupaj 162.330 obiskovalcev.
(2024: 155.736 obiskovalcev).
To pomeni, da je vsak prebivalec našega območja 4-krat obiskal knjižnico.

2.12 KNJIŽNICA NA DRUŽBENIH OMREŽJIH

Vsebine so vidne na spletnem naslovu:

<https://www.youtube.com/channel/UC3IMdg-LOG-p55a1almkHZA/videos>

Na YouTube kanalu knjižnice <https://www.youtube.com/channel/UC3IMdg-LOG-p55a1almkHZA/videos> so vidni vsi ostali posnetki, ki smo jih pripravili za svoje uporabnike in vse ostale spletne obiskovalce:

- zvočni posnetki Pozabljeno na spodnji polici, kjer na kratek način izpostavljam kvaliteto literaturo, ki ni toliko poznana med bralci,
- pogovorna večera s pisateljicama Cvetko Sokolov in Sašo Šega Crnič,
- prikaz vračanja gradiva skozi knjigomat,
- Pravljična doživetja – pravljice z ilustracijami za najmlajše,
- ustvarjalne e-delavnice,
- poslanica ob kulturnem prazniku,
- nekaj promocijskih posnetkov Vošnjakove bralne značke za odrasle.

Število objav:

- ✓ Instagram: 398 objav, 336 zgodb
- ✓ TikTok: 7 objav
- ✓ Facebook: 589 objav; 436.571 ogledov

2.13 SPLETNA KNJIŽNICA COBISS plus

Obiski knjižnice preko spletne aplikacije in virtualne knjižnice **Cobiss Plus** ter spletne strani so bili v letu 2025 zadovoljivi.

Preko spletne aplikacije in virtualne knjižnice Cobiss Plus je knjižnico v letu 2025 obiskalo 2.219 aktivnih članov, ki so knjižnico preko spletne aplikacije obiskali kar 22.381-krat.

V letu 2025 beležimo večji obisk spletne aplikacije in virtualne knjižnice. Uporabniki so se navadili na podaljševanje roka izposoje in rezerviranje gradiva po spletu, kar je enostavnejše tako za uporabnika kot za nas. V knjižnici pa bi si želeli, da bi še več uporabnikov postalo večjih rokovanja z aplikacijo.

2.14 IZPOSOJA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA

2.14.1 Izposoja gradiva

V minulem letu je izposoja gradiva potekala nemoteno v osrednji in vseh krajevnih knjižnicah.

V letu 2025 so si uporabniki izposodili 430.981 enot knjižničnega gradiva (2024: 390.054 enot).

Od tega je bilo **338.523 izposoj na dom** (68 % leposlovja, 32 % neleposlovja), 90.454 izposoj v knjižnico (čitalniška izposoja se je beležila z ročnim štetjem izposoje v čitalnico v tipičnem tednu), **1.917 izposoj spletnih virov** in **55 medknjižničnih izposoj**. Izposoja e-knjig je potekala na portalih Biblos, COBISS Ela in Audibook (zvočne knjige).

Tabela 18: Izposoja na dom (brez medknjižnične izposoje)

Knjižnica	Izposojenih enot gradiva	Delež v %
Slovenska Bistrica	220.482	65,12
Kebelj	3.251	0,96
Makole	8.401	2,48
Oplotnica	33.787	9,97
Poljčane	38.277	11,31
Pragersko	27.457	8,11
Tinje	6.954	2,05
Skupaj	340.472	100

Pri izposoji na dom so si več gradiva izposodili odrasli uporabniki (52 % gradiva odrasli, 48 % mladina). Če naredimo primerjavo s podatki zadnjega desetletja, opazimo, da je predstavljala izposoja gradiva pri odraslih okrog 60 % in pri mladih okrog 40 %, kar je povsem primerljivo s podatki o izposoji v letu 2025.

V letu 2025 je bilo elektronskih in avtomatiziranih storitev pri izposoji gradiva 70.707. Od tega je bilo 22.902 rezervacij preko Cobiss Plus-a ter 47.805 elektronskih in avtomatiziranih podaljšav. Številke nakazujejo, da so uporabniki knjižnice elektronske storitve usvojili in jih s pridom uporabljajo.

**S pomočjo elektronskih in avtomatiziranih storitev je bilo
v letu 2025 70.707 rezervacij in podaljšav roka izposoje gradivu
(2024: 82.409).**

2.14.2 Stepišnikov koš – knjiga na dom

Članom knjižnice, ki zaradi ostarelosti, dolgotrajne bolezni ali invalidnosti ne morejo obiskati naše knjižnice, ponujamo brezplačno knjižnično storitev KNJIGA NA DOM, ki smo jo poimenovali Stepišnikov koš. Uporabniku knjižnično gradivo po predhodnem naročilu dostavimo na dom in ga po potrebi pridemo tudi iskat za vračilo.

STEPIŠNIKOV KOŠ

Knjiga na dom

Radi berete in ne morete do knjižnice? Potem lahko knjižnica pride do vas!

Če zaradi ostarelosti, dolgotrajne bolezni ali invalidnosti ne morete obiskovati naše knjižnice, vam ponujamo brezplačno knjižnično storitev **KNJIGA NA DOM**.

Z veseljem vam bomo posredovali informacije in vam naročeno gradivo prinesli domov.

Od hiše do hiše, od vrat do vrat nosimo knjige vam ga prebrat'.

KNJIŽNICA
JOSIPA VOŠNJAKA
SLOVENSKA BISTRICA

2.14.3 Izposoja e-knjig

COBISS Ela

Portal COBISS Ela je del sodobne javne platforme, ki omogoča pregled, brskanje, iskanje in izposajo e-knjig ponudnika COBISS Ela.

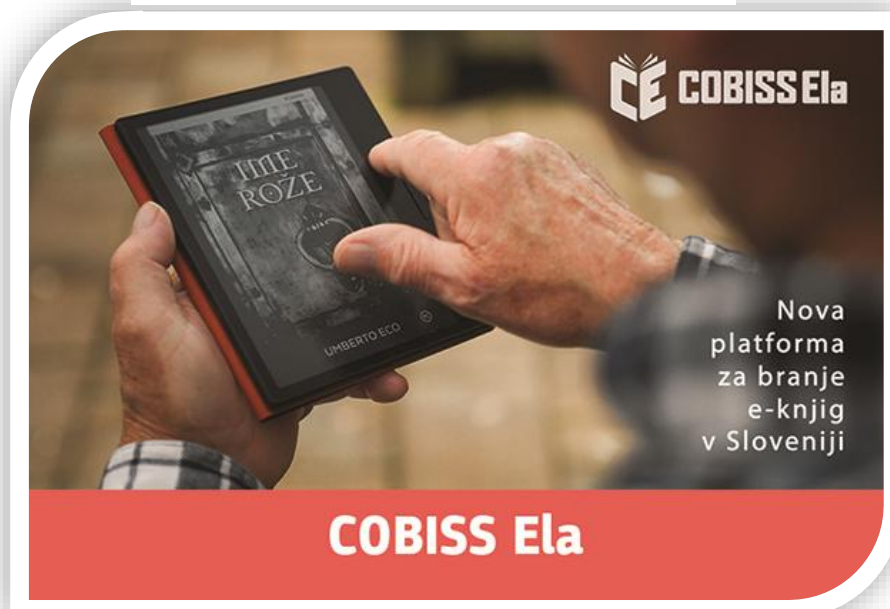
Portal COBISS Ela je mogoče enakovredno uporabljati na delovnih postajah in mobilnih napravah.

Izposoja knjig je za člane knjižnice brezplačna.

Cobiss Ela ponuja elektronske knjige, ki si jih lahko člani knjižnice brezplačno izposodijo s svojimi prenosnimi napravami (e-bralniki, pametnimi telefoni, tablicami in računalniki) ali si elektronski bralnik brezplačno izposodijo v naših knjižnici. Na bralnik si uporabniki sami ali ob pomoči knjižničarke prenesejo želeno knjigo iz elektronske knjižnice **COBISS Ela**. V letu 2025 so imeli naši bralci na voljo kar **2.472** različnih naslovov.

V letu 2025 je bila izposoja e-knjig v elektronski knjižnici višja kakor leto prej, kar je še en dokaz, da se elektronska knjiga med našimi uporabniki 'prijema' in da potral dobro deluje.

V letu 2025 je bilo preko Cobiss Ele izposojenih 1.342 enot e-knjig (2024: 1.286). Vseh elektronski virov se je izposodilo 1.917 enot (Biblos, COBISS Ela, Audibook, BSF).

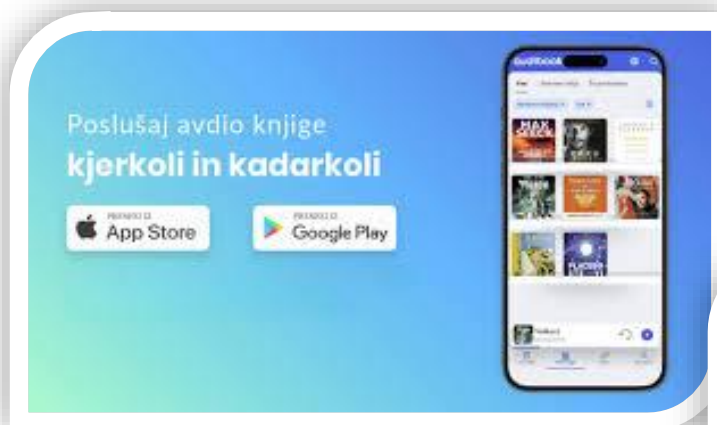

Audibook

Izposojno zvočnih knjig omogočamo od leta 2020 na platformi **Audibook**. Knjižnica Audibook je prva slovenska spletna platforma, ki vsem slovenskim javnim knjižnicam omogoča izbor in naročanje avdio knjig v slovenščini, vsem članom knjižnic pa enostavno, varno in brezplačno izposajo. Uporabnikom so na voljo **703 naslovi zvočnih knjig**. V letu 2025 smo zabeležili **538 izposoji gradiva** (2024: 502).

Prednosti avdio knjige:

- Avdio knjige so odgovor na potrebe bralcev, ki jim zaradi hitrega življenjskega tempa ne ostane dovolj časa za branje tiskanih knjig.
- Dostop kjerkoli – Audibook je mobilna aplikacija, ki omogoča dostop, prenos in predvajanje avdio knjig kjerkoli in kadarkoli.
- Obsežna zbirka – vsak dan nove avdio knjige. Knjižnica Audibook obsega leposlovje ter strokovno literaturo tako domačih kot tudi tujih avtorjev v slovenskem jeziku.
- Android in iOS – aplikacija je na voljo za operacijska sistema Android in iOS. Na voljo je v Google trgovini Play, Apple App Store in Huawei App Gallery.

2.14.4 Izposoja filmov

Baza slovenskih filmov

Baza slovenskih filmov (BSF) je digitalni arhiv slovenskih filmov, ki ga upravlja Filмотeka, zavod za širjenje filmske kulture.

Baza ponuja bogat nabor slovenskih filmskih klasik, animiranih, dokumentarnih in kratkih filmov kot tudi eksperimentalnih in alternativnih avdiovizualnih del.

Članom omogočamo brezplačen ogled slovenskih filmov in dokumentarcev, ki so na voljo na spletni platformi za pretočne vsebine, Bazi slovenskih filmov, kjer lahko izbirajo med različnimi slovenskimi filmi. Filmi so namenjeni tako odraslim kot tudi otrokom in mladim.

V letu 2025 je bilo ogledanih 37 filmov.

2.15 PREGLED PRIREDITEV IN DOGODKOV V KNJIŽNICI

Knjižnica ob svojem osnovnem poslanstvu organizira raznolike oblike dejavnosti in prireditev, namenjenih otrokom, mladini in odraslim. Namen teh dejavnosti je spodbujanje bralne kulture in promocija knjižnične dejavnosti na celotnem področju delovanja knjižnice. V letu 2025 smo se trudili, da smo v okviru danih možnosti izpeljali čim več prireditev, ki so bile po tematiki zelo različne.

Nekaj gostov

Ana Kamenik (knjiga Ravnateljeva hči) in založnica Petra Škarja

Tomaž Mihelič

Jejž muzika, večer šansona in satire

Tabela 19: Pregled prireditev v letu 2025

Datum	Dogodek ali prireditev	Knjižnica	Število obiska
6. 1. 2025	Vrtnarsko srečanje – Kako izbrati primerno seme in čas sejanja ter o pomenu ritmov; Zeliščni vrt in kmetija Majnika	Osrednja	25
10. 1. 2025	Šanson, poezija, kabaret, satira; JEJŽ muzika	Osrednja	60
27. 1. 2025	Predavanje Kako vzljubiti sebe; Marjetka in Robert Marčič	Osrednja	39
3. 2. 2025	Izmenjava in izposoja semen ter o žitih in predstavitev knjige Semenarimo z ljubeznijo; Zeliščni vrt in kmetija Majnika ter Nuša Hamler	Osrednja	30
10. 2. 2025	Literarni večer s pisateljico Mojco Rudolf	Osrednja	12
13. 2. 2025	Lutkovna predstava Čarobni napitek	Osrednja PK	125
19. 2. 2025	Gremo po pravljico	Makole	10
24. 2. 2025	Predavanje Kako dramatično izboljšati svoje življenje z uporabo afirmacij; Marjetka in Robert Marčič	Osrednja	45
3. 3. 2025	Vrtnarsko srečanje – Sejanje v polnem teku; Zeliščni vrt in kmetija Majnika	Osrednja	17
5. 3. 2025	Literarni dopoldan s pisateljico Ingrid Logar in predstavitev knjige Luna in vesolje	Osrednja PK	65
6. 3. 2025	Literarni dopoldan za uporabnike s posebnimi potrebami: zgodba Ogenj in cvet	Osrednja PK	56
12. 3. 2025	Predstavitev Knjižnice semen; Janja Halužan in Tanja Jakolič	Makole	9
17. 3. 2025	Predstavitev knjige Ravnateljova hči; Ana Kamenik	Osrednja	46
24. 3. 2025	Predstavitev knjige Preplet usod; Natalija Resnik	Osrednja	20
24. 3. 2025	Predavanje Spomladanska opravila na zelenjavnem vrtu; Klub Gaia	Pragersko	10
26. 3. 2025	Predavanje Bolezni in škodljivci na zelenjavnem vrtu; Klub Gaia	Makole	21
1. 4. 2025	Vrtnarsko predavanje; Klub Gaia	Tinje	12
2. 4. 2025	Tri čarovnije na dan; Lutke Pika Poka	Tinje	78
2. 4. 2025	Tri čarovnije na dan; Lutke Pika Poka	Kebelj	68
3. 4. 2025	Predavanje Šest največjih maratonov; Alfonz Cugmas	Osrednja	18
3. 4. 2025	Predavanje Kivi, kaki, fige in citrusi; Klub Gaia	Poljčane	13
7. 4. 2025	Predstavitev Knjižnice semen: Sodelujmo pri vzgoji semen; Janja Halužan in Tanja Jakolič	Osrednja	17
7. 4. 2025	Vrtnarsko predavanje; Klub Gaia	Kebelj	23
14. 4. 2025	Gremo po pravljico	Makole	60
5. 5. 2025	Vrtnarsko srečanje – Spomladanska oskrba mladih rastlinic; Zeliščni vrt in kmetija Majnika	Osrednja	22
6. 5. 2025	Literarni dopoldan s pisateljico Mojco Plaznik Plavec in predstavitev knjige Zeleno kolo	Osrednja PK	47
8. 5. 2025	Predstavitev knjige Ruska fronta; Milan Rakuša	Osrednja	15
12. 5. 2025	Predstavitev knjige Sprehod z neznanko – literarni večer s Tomom Podstenškom	Osrednja	15

14. 5. 2025	Gremo po pravljico	Poljčane	57
16. 5. 2025	Gremo po pravljico	Tinje	55
19. 5. 2025	Literarni večer Kreativci se predstavijo; člani Delavnic kreativnega pisanja	Osrednja	50
20. 5. 2025	Predstava malega lutkovnega gledališča Kamišibaj s Petro Korenjak in Špelo Hren Juhart	Osrednja PK	42
19. do 24. 5. 2025	Dnevi knjižnice	Osrednja	-
23. 5. 2025	Po sledih prvega potujočega knjižničarja Lovra Stepišnika	Osrednja	-
23. 5. 2025	Gremo po pravljico	Pragersko	18
27. 5. 2025	Literarni popoldan – Dana Perhoč; v sodelovanju z OŠ Pohorskega odreda Slovenska Bistrica	Osrednja PK	52
29. 5. 2025	Stepišnikovo strokovno posvetovanje – Branje otrok in mladostnikov v digitalni dobi in kako jih privabiti med knjižne police	Osrednja	52
30. 5. 2025	Gremo po pravljico	Kebelj	64
6. 6. 2025	Praznovanje 50. roj. dne Pionirske knjižnice; Društvo bratov Malek Ptuj	Osrednja PK	304
20. 8. 2025	Dnevi poezije in vina na Štatenbergu	Osrednja	25
3. 9. 2025	Otroška predstava Pod pikastim dežnikom; Lutke Pika Poka	Oploznica	160
6. 10. 2025	Literarni večer in predstavitev knjige 33 – To ni še ena knjiga o Caminu; Tomaž Mihelič	Osrednja	37
11. 10. 2025	Zaključna prireditev bralnega projekta Poletavci in NajPoletavci – ogled filma v Kinu Slovenska Bistrica	Osrednja PK	420
13. 10. 2025	Predstavitev slovenskega društva Transplant in otvoritev razstave Moja brazgotina, moje življenje	Osrednja	21
17. 10. 2025	Otroška predstava Pod pikastim dežnikom; Lutke Pika Poka	Pragersko	68
23. 10. 2025	Vratnarsko srečanje – Čiščenje in shranjevanje domačih semen, priprava na jesensko sajenje; Zeliščni vrt in kmetija Majnika	Osrednja	18
23. 10. 2025	Predstavitev e-virov in pomoč pri namestitvi aplikacij; Sanja Mikulič in Doroteja Fric	Oploznica	10
23. 10. 2025	Literarni dopoldan s pisateljico Niko Matanović in predstavitev mladinskega romana Betonski labirint	Osrednja PK	56
2. četrtek v mesecu	Bralni klub	Osrednja	24
2. pon. v mesecu	Bralni klub	Kebelj	6
2. torek v mesecu	Delavnice kreativnega pisanja Kreativci	Osrednja	7
3. 11. 2025	Predavanje Kako ohraniti in izboljšati svoje zdravje; Društvo zeliščarjev Hermelika	Osrednja	59
4. 11. 2025	Otroška predstava Medvedek išče dom; Gledališče Makarenko	Osrednja PK	145
10. 11. 2025	Predavanje s projekcijo Podvodno kraljestvo v deželi faraonov; Andrej Voje	Osrednja	24

19. 11. 2025	Sprehod s knjigo	Makole	85
17. do 23. 11. 2025	Dnevi slovenskih splošnih knjižnic – Zaupam knjižnici	Osrednja	-
21. 11. 2025	Franc Vezela – spominski večer, posvečen Zlatku Verzelaku s projekcijo dokumentarnega filma, glasba Jebe'la cesta	Osrednja	75
24. 11. 2025	Gremo po pravljico	Makole	52
25. 11. 2025	Predstavitve knjige Pozabi vse, kar veš o spominu; Nik Škrlec	Osrednja	90
27. 11. 2025	Zdravilen zvok gongov in tibetanskih posod; Lučka Ungar	Oplotnica	12
1. 12. 2025	Predstavitve knjige Slovenci: naši davni predniki; Borut Korun	Osrednja	20
3. 12. 2025	Otroška predstava Prazniki v pižami; Lutke Pika Poka	Poljčane	200
3. 12. 2025	Otroška predstava Prazniki v pižami; Lutke Pika Poka	Makole	150
3. 12. 2025	Ta veseli dan kulture – literarni dopoldan z Dano Perhoč	Osrednja PK	53
15. 12. 2025	Zaključek Vošnjakove bralne značke za odrasle s pravljичnim večerom; pravljичarji	Osrednja	72
Skupaj 71 dogodkov		Skupaj obiska	3.561

H končnemu številu prireditev in obiskovalcev prireditev moramo prišeti še ure pravljic, bibliopedagoške ure, ustvarjalne delavnice, lego delavnice in obisk skupin zaradi gradiva ali igrač.

Gremo po pravljico, Knjižnica Kebelj

Tabela 20: Pregled dejavnosti: pravljilne ure, ustvarjalne delavnice, projekt Rastem s knjigo, bibliopedagoške ure in priložnostne razstave gradiva

		SB-PK	SB	KE	MA	OP	PO	PR	TI	SKUPAJ
Pravljilne ure	št. dogodkov	3	0	5	2	3	5	0	5	23
	št. obiskovalcev	113	0	36	11	121	39	0	33	353
Bibliopedagoške ure	št. dogodkov	50	1	3	0	10	37	8	27	136
	št. obiskovalcev	1206	28	31	0	201	633	157	312	2568
Rastem s knjigo	št. dogodkov	15	6	0	0	0	2	0	1	24
	št. obiskovalcev	340	132	0	0	0	35	0	11	518
Ustvarjalne delavnice	št. dogodkov	16	0	2	2	1	3	2	2	28
	št. obiskovalcev	494	0	35	112	30	122	35	35	863
Knjižni zakladi malega Lovra	št. dogodkov	7	0	0	40	0	0	0	0	47
	št. obiskovalcev	139	0	0	692	0	0	0	0	831
Gremo po pravljico	št. dogodkov	0	0	1	3	0	1	1	1	7
	št. obiskovalcev	0	0	64	122	0	57	18	55	316
Lego delavnice	št. dogodkov	37	0	0	0	0	0	0	0	37
	št. obiskovalcev	556	0	0	0	0	0	0	0	556
Prireditve za otroke	št. dogodkov	13	0	1	2	1	2	1	1	21
	št. obiskovalcev	1365	0	68	235	160	257	68	78	2231
Prireditve za odrasle	št. dogodkov	0	31	2	2	2	1	1	1	40
	št. obiskovalcev	0	955	29	30	22	13	10	12	1071
št. dogodkov skupaj		141	38	14	51	17	51	13	38	363
št. obiskovalcev skupaj		4213	1115	263	1202	534	1156	288	536	9307

Legenda:

SB-PK: Pionirska knjižnica

SB: Osrednja knjižnica

KE: Knjižnica Kebelj

MA: Knjižnica Makole

OP: Knjižnica Oplotnica

PR: Knjižnica Pragersko

TI: Knjižnica Tinje

Razstave po knjižnicah:

- SB oddelek za odrasle, 52 razstav,
- SB pionirski oddelek, 20 razstav,
- Kebelj, 5 razstav,
- Makole, 6 razstav,
- Oplotnica, 6 razstav,
- Poljčane, 16 razstav,
- Pragersko, 15 razstav,
- Tinje, 11 razstav.
-

Skupaj je bilo v letu 2025 pripravljenih **131 razstav**.

V letu 2025 je bilo v knjižnici organiziranih 494 prireditev ter dogodki, ki jih je obiskalo skupaj 9.307 obiskovalcev.

2.16 UPORABA KNJIGOMATA in KNJIŽNIČNEGA PAKETNIKA

Knjigomat je na voljo 24 ur na dan, vse dni v letu, in se nahaja v predprostoru osrednje knjižnice v Slovenski Bistrici. Uporabniku tako za vračilo gradiva ni potrebno čakati pri izposojevalnem pultu. Pri obdelavi statističnih podatkov opažamo, da je število knjig, vrnjenih v knjigomat, nekoliko nižje kot v preteklih treh letih. Predvidevamo, da je to posledica epidemije, ko so uporabniki gradivo lahko vračali le skozi knjigomat, danes pa se znova vedno več uporabnikov odloča za vračilo pri izposojevalnem pultu.

V knjigomat je bilo v letu 2025 vrnjenih 29.470 enot gradiva (2024: 31.106).

Knjižnični paketnik za prevzem gradiva Direct4me

V knjižnici je od decembra 2023 na voljo nova storitev za prevzem naročenega knjižničnega gradiva. Paketnik je namenjen predvsem prevzemu gradiva izven delovnega časa knjižnice. Storitve je brezplačna in je na voljo v osrednji knjižnici. Uporabnik potrebuje le mobilni telefon, da lahko s prejetim sms-sporočilom prevzame gradivo. Gradivo čaka na prevzem 72 ur.

Člani knjižnice so v paketniku prevzeli 1.331 pripravljenih kompletov gradiva (2024: 899), skupaj 1.879 enot knjižnega gradiva (2024: 1.220 enot).

2.17 PROSTOR IN OPREMA

Mreža Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica je strateško zasnovana tako, da omogoča enakomerno, dostopno in kakovostno izvajanje knjižnične dejavnosti v vseh občinah ustanoviteljicah – v Slovenski Bistrici, Oplotnici, Poljčanah in Makolah. Z razvejano mrežo osrednje in krajevnih knjižnic knjižnica uresničuje temeljno načelo splošne dostopnosti knjižničnih storitev ter tako pomembno prispeva k zagotavljanju enakih možnosti dostopa do znanja, informacij in kulturnih vsebin za vse prebivalce območja. Takšna organiziranost omogoča, da so knjižnične storitve uporabnikom geografsko bližje, hkrati pa vsebinsko usklajene in strokovno podprte. Ne glede na kraj bivanja imajo prebivalci možnost dostopa do kakovostne knjižnične zbirke, strokovne pomoči pri iskanju informacij, kulturnih dogodkov ter različnih oblik vseživljenjskega učenja.

Za izvajanje knjižnične dejavnosti uporabljamo prostore v skupni izmeri 1.942 m², in sicer:

- v osrednji knjižnici v Slovenski Bistrici 1.186 m²,
- v krajevni knjižnici Pragersko 154 m²,
- v Oplotnici 151 m²,
- na Keblju 93 m²,
- na Tinju 112 m²,

- v Poljčanah 126 m² in
- v Makolah 120 m².

Kljub razvejani mreži se tudi naša knjižnica, podobno kot številne splošne knjižnice po Sloveniji, sooča z izzivi prostorske stiske, ki se najizraziteje kažejo v krajevnih knjižnicah Poljčane in Makole, kjer obstoječi prostori teže sledijo sodobnim potrebam uporabnikov in razvoju knjižnične dejavnosti.

Posebno pozornost namenjamo tudi razvoju knjižnične mreže na območjih, kjer krajevna knjižnica še ni vzpostavljena. V ta namen si prizadevamo za odprtje nove krajevne knjižnice na Zgornji Polskavi, drugi največji krajevni skupnosti v občini Slovenska Bistrica. Nova knjižnica bo umeščena v prostore graščine, kar bo pomenilo pomembno pridobitev tako za knjižnično dejavnost kot tudi za kulturno življenje kraja. Odprtje Knjižnice Zgornja Polskava pričakujemo v letih 2027 ali 2028.

Pomemben mejnik v razvoju knjižnične mreže smo dosegli v letu 2025, ko smo krajevno knjižnico Oplotnica preselili v nove, sodobnejše in večje prostore. Uradna otvoritev je potekala ob občinskem prazniku občine Oplotnica, 23. maja 2025, medtem ko je knjižnica s celotno opremo, knjižničnim gradivom in pripravljena za uporabnike svoja vrata odprla 10. junija 2025. Nova knjižnica danes domuje v stanovanjskem objektu Pohorski vrtovi na Prešernovi ulici 23A, kjer so uporabnikom zagotovljeni bistveno boljši pogoji za uporabo knjižničnih storitev, izvajanje prireditev ter druženje in učenje.

Otvoritev prostora nove knjižnice, 23. 5. 2025

Župan občine Oplotnica Matjaž Orter, direktorica knjižnice Patricija Breznikar in investitor stanovanjskega kompleksa Sebastijan Breznik

Selitev Knjižnice Oplotnica

2.18 OBRATOVALNI ČAS

V koledarskem letu 2025 smo poslovali nemoteno in smo v celoti realizirali načrtovani obratovalni čas. S prvim septembrom smo povečali obratovalni čas Knjižnice Oplotnica.

Tabela 21: Obratovalne ure v letu 2025

Knjižnica	Načrtovane obratovalne ure	Realizirane obratovalne ure	Delež realiziranih ur glede na načrt
Slovenska Bistrica	2.271	2.271	100 %
Knjižnica Kebelj	488	488	100 %
Knjižnica Makole	517	517	100 %
Knjižnica Oplotnica	944	944	100 %
Knjižnica Poljčane	956	956	100 %
Knjižnica Pragersko	894	894	100 %
Knjižnica Tinje	484	484	100 %
SKUPAJ	6.554	6.554	100 %

O načinu poslovanja knjižnic smo uporabnike knjižnice obveščali na spletni strani www.kjv.si ter Facebook strani knjižnice, v tedniku Panorama, po Radiu Rogla in Radiu Štajerski val ter na portalu Bistričan.si.

2.19 DELO ORGANOV KNJIŽNICE

17. člen Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica in 25. člen Statuta Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica določata organa zavoda. To sta svet zavoda in direktor.

Javni zavod upravlja svet zavoda, ki ga sestavlja devet članov:

- pet predstavnikov ustanoviteljev, ki jih imenujejo ustanovitelji, in sicer:
 - Občina Slovenska Bistrica dva predstavnika,
 - Občina Makole, Občina Oplotnica in Občina Poljčane vsaka po enega predstavnika;
- dva predstavnika delavcev zavoda, ki sta izvoljena izmed vseh zaposlenih, in
- dva predstavnika aktivnih uporabnikov oz. zainteresirane javnosti, ki ju predlaga skupni organ izvrševanja ustanoviteljskih pravic (48. čl. Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica).

Člani sveta zavoda na dan 31. 12. 2025 so bili: Brigita Kruder, Mojca Teran, Josipa Timošenko, Matej Goričan, Franc Kociper, Aljana Kodrič, Doroteja Podgrajšek, Mateja Bratina in Janja Halužan. Predsednica sveta zavoda je Brigita Kruder.

Svet zavoda knjižnice je opravljal tekoče naloge, ki jih določa ustanovitveni akt knjižnice, zakon in podzakonski akti: nadziral je zakonitost dela in poslovanje knjižnice, spremljal, analiziral in ocenjeval delovanje zavoda, obravnaval vprašanja s področja strokovnega dela zavoda ter direktorici dajal mnenja, predloge in pobude za reševanje teh vprašanj.

Javni zavod je vodila direktorica, ki je predstavljala in zastopala zavod in odgovarjala za zakonitost dela zavoda. Direktorica je opravljala poslovodno funkcijo in funkcijo strokovnega vodenja.

Kot vodja knjižnice in strokovna delavka je:

- pripravila poslovno-strokovni del Letnega poročila knjižnice za leto 2024,
- pripravila Program dela in finančni načrt za leto 2025, usklajena s proračunskimi sredstvi,
- sodelovala pri pripravi Letnega načrta nakupa knjižničnega gradiva in pripravila prijavo na razpis Ministrstva za kulturo za nakup knjižničnega gradiva za leto 2025,
- sodelovala pri pripravi Strateškega načrta Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica za obdobje 2026 – 2030,
- Strateški načrt knjižnice predstavila na seji občinskega sveta občine Slovenska Bistrica,
- sodelovala pri zaključnem poročilu o nakupu knjižničnega gradiva za leto 2024,
- izvajala vse naloge na področju varnosti in zdravja pri delu v skladu s sprejeto izjavo o varnosti z oceno tveganja,
- organizirala in delno izvedla sodelovanje z drugimi kulturnimi in izobraževalnimi zavodi v občini,
- po medijih obveščala javnost o delovanju knjižnice in dogodkih v knjižnici,
- se izobraževala,
- se udeleževala javnih prireditev,
- sodelovala pri pripravi promocijskih materialov,
- koordinirala delo v zavodu,
- skrbela za izvajanje odlokov Vlade RS,
- zaposlenim in uporabnikom omogočala pogoje za varno delo in obisk knjižnice,
- skrbela za redno financiranje javne službe,
- skrbela za motivacijo zaposlenih, vzpodbujala k novim idejam in načinu dela z uporabniki knjižničnih storitev.

Direktorica je vodila poslovanje zavoda in nadzirala zakonitost dela zavoda. Direktorica je bila odgovorna ustanovitelju in svetu zavoda. Redno je poročala na sejah sveta zavoda o tekočem poslovanju zavoda in po vabilu tudi na sejah občinskih svetov občin ustanoviteljic.

V letu 2025 je imel Svet zavoda knjižnice 5 rednih sej in 3 korespondenčne seje.

3. POVZETEK IN ZAKLJUČEK

Za Knjižnico Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica je bilo leto 2025 po veliki večini merljivih kazalnikov uspešno. Svojim članom smo izposodili veliko število knjižničnega gradiva ter pripravili in izvedli dejavnosti, prireditve, ki so jih uporabniki zelo dobro sprejeli in tudi obiskali, kar dokazuje podatek **obiska prireditvev 9.307** obiskovalcev. Obisk zaradi izposoje gradiva je znašal **133.588** obiskovalcev. **Obisk knjižnice zaradi izposoje in prireditvev pa je dosegel številko 162.330 obiskovalcev.** V knjižnici je bilo skupaj **494 prireditvev**, vključno z bibliopedagoškimi urami, ustvarjalnimi delavnicami, pravljimi urami in projektom Rastem s knjigo, število ne vključuje knjižnih uganek.

S svojimi akcijami in projekti smo bili uspešno opaženi v okolju ter bili uspešen partner v nacionalnih in drugih projektih. Knjižnica ima trenutno **11.568 članov**, kar pomeni, da je **31,88 % prebivalcev našega območja članov knjižnice.**

V letu 2025 se je v knjižnico vpisalo **641 novih članov**. Od tega je bilo novovpisanih mladih članov **336** ali **52,4 %** ter **305** odraslih ali **47,6 %**, kar pomeni, da se v knjižnico vpisuje celotna populacija prebivalstva in ne le ena starostna skupina.

Kvalitetno smo dopolnili knjižnično zbirko, ki zdaj šteje **193.322** enot knjižničnega gradiva. Z nakupom in darovi smo **pridobili 7.330** enot knjižničnega gradiva.

Izposodili smo **430.981** enot gradiva, od tega 1.917 enot elektronskih knjig in 56 enot medknjižnične izposoje.

Vsak prebivalec našega področja si je v letu 2025 izposodil 3 enote gradiva. Član knjižnice pa si je izposodil v povprečju 37 enot gradiva.

Uporabnike in tudi bodoče uporabnike knjižničnih storitev želimo še intenzivneje nagovarjati ter jih opozarjati na naše poslanstvo, na bogate knjižnične zaklade znanja, informacij in zgodb, ki jih hranimo, ter na knjižnico kot odprt in živ prostor srečevanja. Knjižnica ni le prostor izposoje gradiva, temveč prostor druženja, kulturnega dialoga, izmenjave mnenj in znanj – prostor, kjer se srečujejo generacije, ideje in izkušnje. Želimo jo utrjevati kot 'dnevno sobo' lokalne skupnosti, kjer se vsakdo lahko počuti dobrodošlega.

V splošno knjižnico se lahko včlani vsak prebivalec, članstvo pa je za otroke in mladino do 18. leta starosti ter za brezposelne brezplačno, s čimer uresničujemo načelo dostopnosti in socialne vključenosti. V našo knjižnico je včlanjenih dobrih 31 % prebivalcev občin Slovenska Bistrica, Makole, Oplotnica in Poljčane, kar potrjuje njeno pomembno vlogo in zaupanje, ki nam ga izkazuje lokalna skupnost.

Zagotavljamo enakopraven dostop do knjižničnega gradiva in storitev za vse prebivalce svojega območja. Podpiramo medkulturni dialog, spodbujamo vključevanje različnih

družbenih skupin ter delujemo kot informacijsko, socialno in kulturno središče lokalnega okolja. S programi in vsebinami, ki jih razvijamo, prispevamo k razvoju bralne kulture in bralne pismenosti, spodbujamo vseživljenjsko učenje, krepimo občutek pripadnosti skupnosti ter negujemo domoznansko dejavnost kot pomemben del lokalne identitete.

Ustanoviteljice in večinske financerke knjižnice so Občine Slovenska Bistrica, Makole, Oploznica in Poljčane. V sodelovanju z njimi, z drugimi partnerji ter s svojimi uporabniki lahko uresničujemo svoje poslanstvo in načrtujemo skupno prihodnost. Knjižnica je skupna zgodba – naša in vaša – ki jo vsak dan znova soustvarjamo skupaj.

Poslovno poročilo so pripravile:

direktorica Patricija Breznikar,

strokovne delavke:

Saša Šega Crnič, Mojca Plaznik Plavec in Natalija Stegne.

B. RAČUNOVODSKO POROČILO

Knjižnica Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica se uvršča med pravne osebe javnega prava, določene za uporabnike enotnega kontnega načrta. Deluje kot javni zavod na področju kulture, skladno z določbami Zakona o knjižničarstvu in Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo. V skladu z Uredbo o standardni klasifikaciji dejavnosti je kot glavna dejavnost v Poslovni register Slovenije vpisana šifra: 91.11 – Dejavnost knjižnic.

Računovodsko poročilo je pripravljeno v skladu s Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava.

Pri vodenju poslovnih knjig, vrednotenju proračunskih postavk in kontroliranju se uporabljajo:

- ♦ Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – s spremembami in dopolnitvami),
- ♦ Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99 in 30/02–1253), ter pripadajoči podzakonski akti,
- ♦ Pravilnik o računovodstvu Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica,
- ♦ Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (Uradni list RS, št. 133/23 in 19/24),
- ♦ Pravilnik o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti po 37. členu Zakona o računovodstvu (Uradni list RS, št. 108/13),
- ♦ Navodilo o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Uradni list RS, št. 45/05, 114/06–4831, 138/06, 120/07 in 48/09, 112/09, 58/10, 108/13, 100/15),
- ♦ Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 133/23, 81/24, 51/25),
- ♦ **Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04 in 120/07 in 124/08, 58/10, 60/10, 104/11, 86/16, 80/19, 153/, 133/23, 81/24, 51/25),**
- ♦ Slovenski računovodski standardi 2024 (Uradni list št. 129/23), če obravnavajo katere od računovodskih kategorij,
- ♦ Zakon za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12, 105/12 in 46/13, 85/14, 95/14, 90/15, 102/15, 72/19, 139/22),
- ♦ Pravilnik o opredelitvi pridobitne in nepridobitne dejavnosti za javne zavode (Uradni list RS, št. 109/07, 68/09 in 137/21),
- ♦ Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS 117/06, 172/21 in 105/22),
- ♦ Navodilo o predložitvi letnih in zaključnih poročil ter drugih podatkov poslovnih subjektov (Uradni list RS, št. 86/16 in 76/17).

Računovodsko poročilo, predloženo Agenciji za javnopravne evidence in storitve, obsega:

1. Bilanco stanja s prilogama:

- ♦ Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev,
- ♦ Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil.

2. Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov z obveznimi prilogami:

- ♦ Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti,
- ♦ Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka,
- ♦ Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov,
- ♦ Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov.

1. BILANCA STANJA

Tabela 1: Bilanca stanja

Bilanca stanja na dan 31. 12. 2025			
SREDSTVA		31. 12. 2024	31. 12. 2025
A.	DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU	352.884,89	329.232,14
	Neopredmetena sredstva in dolg. AČR	170,03	130,07
	Nepremičnine	340.505,90	315.826,21
	Oprema in druga opredmetena OS	12.208,96	13.275,86
	Dolgoročne kapitalske naložbe	0,00	0,00
B.	KRA TKOROČNA SREDSTVA IN AČR	123.221,31	137.631,42
	Denarna sredstva v blagajni	248,49	332,01
	Dobroimetje pri bankah in dr. FU	75.253,58	72.720,23
	Kratkoročne terjatve	0,00	0,00
	Kratkoročne terjatve do kupcev	1.454,24	1.855,60
	Dani predujmi in varščine	0,00	0,00
	Kratkoročne terjatve do uporabnikov EKN	46.040,45	58.876,89
	Druge kratkoročne terjatve	224,55	2.715,95
	Aktivne časovne razmejitve	0,00	1.130,74
I.	AKTIVA SKUPAJ	476.106,20	466.863,56
		31.12.2024	31.12.2025
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV			
D.	KRA TKOROČNE OBVEZNOSTI IN PČR	70.005,33	76.752,26
	Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	56.929,62	61.278,92
	Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	12.099,47	14.570,26
	Druge obveznosti iz poslovanja	181,76	153,89
	Kratkoročne obveznosti do uporabnikov EKN	794,48	749,19
	Pasivne časovne razmejitve	0,00	0,00
E.	LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZN.	406.100,87	390.111,30
	Dolgoročne pasivne čas. raz. – prejete donacije	0,00	0,00
	Obvezn. za neopr. sred. in opredm. osn. sred.	354.761,20	336.690,49
	Obveznosti za dolg. fin. naložbe	0,00	0,00
	Obveznosti za knjige	1.233,48	0,00
	Obv. za dolg. kapitalske naložbe	0,00	0,00
	Presežek prihodkov nad odhodki	50.106,19	53.420,81
II.	PASIVA SKUPAJ	476.106,20	466.863,56

1.1 POJASNILA K BILANCI STANJA

Bilanca stanja vsebuje podatke o stanju sredstev – aktiva – in stanju obveznosti do virov sredstev – pasiva ob koncu obračunskega obdobja na dan 31. 12. 2025.

Podatki o sredstvih in obveznostih so razčlenjeni glede na vrsto in ročnost. Prikazano je stanje tekočega in predhodnega leta.

SREDSTVA: Sredstva so v bilanci stanja razdeljena na naslednje postavke:

- A. Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju (AOP 001),
- B. Kratkoročna sredstva; razen zalog in aktivne časovne razmejitve (AOP 012),
- C. Zaloge (AOP 023).

A) DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU

V bilanci stanja sta pri osnovnih sredstvih prikazana nabavna vrednost in popravek vrednosti.

Nabavna vrednost neopredm. sred. (rač. progr.) znaša	8.614,77 €
Popravek vrednosti neopredm. sredstev	8.484,70 €
Sedanja vrednost neopredm. sredstev na dan 31. 12. 2025	130,07 €
Nabavna vrednost nepremičnin znaša	786.987,45 €
Popravek vrednosti nepremičnin	471.161,24 €
Sedanja vrednost nepremičnin na dan 31. 12. 2025	315.826,21 €
Nabavna vrednost opreme in dr. opr. os. sred. znaša	3.630.917,59 €
Popravek vrednosti opreme in dr. opr. os. sred.	3.617.641,73 €
Sedanja vrednost opreme in dr. opr. os. sred. na dan 31. 12. 2025	13.275,86 €

Tabela 2: Usklajenost sredstev in virov

Besedilo	Nabavna vrednost	Popravek vrednosti	Sedanja vrednost	Besedilo	Vrednost virov	Razlika
2	3	4	5 (3-4)	7	8	9 (8-5)
Neopredmetena sredstva in dolgoročne AČR	8.614,77	8.484,70	130,07	Obveznosti za sredstva v upravljanju	336.690,49	
Nepremičnine	786.987,45	471.161,24	315.826,21	Donacije	-	
Oprema in druga opredm. sredstva	3.630.917,59	3.617.641,73	13.275,86	-		
Skupaj			329.232,14	Skupaj	336.690,49	7.458,35

V letu 2025 smo pridobili opremo in drobni inventar med opredmetenimi osnovnimi sredstvi v višini **17.667,96 €**. To so osnovna sredstva oz. oprema, ki jo uvrščamo po sodilu istovrstnosti ne glede na njihovo vrednost, ki je lahko višja ali manjša od 500 evrov, oz.

osnovna sredstva – drobni inventar z življenjsko dobo več kot enega leta ne glede na njegovo vrednost, ki je lahko višja ali manjša od 100 evrov.

Nabavili smo 4 računalnike z računalniškimi programi in monitorji, sesalec Vorwerk, hladilnik Gorenje, mobilni telefon Apple iPhone, zunanji trdi disk, DVD RW Asus, 2 tiskalnika HP (enega za knjižnico Kebelj), Wi-fi Router TP. Na šestih pisarniških mizah smo dodali električno podnožje. Za Knjižnico Poljčane smo nabavili vrtljiv regal za knjige, za Knjižnico Oplotnica 20 zložljivih stolov, zaščitno steno na pultu iz pleksi stekla in Wi-fi Usb adapter za internet. Za Knjižnico Makole smo nabavili knjižni omari ter korita na kolesih za slikanice.

Vir sredstev za nabavo opreme so bila sredstva Občin Slovenska Bistrica v vrednosti 5.000,00 €, Makole 750,00 € in Poljčane 100,00 €. Od Ministrstva za kulturo smo na razpisu za IKT-opremo prejeli 2.400,00 €, in sicer za sofinanciranje nakupa treh računalnikov. Vseh sredstev, ki smo jih po sklepu zavoda leta 2024 prenesli za nakup opreme, še nismo porabili, jih pa bomo v letu 2026.

Če primerjamo stanje sredstev v razredu 0 in virov na kontih 980 in 922 (tabela 2), ugotovimo razliko 7.458,35 €.

Kupljenih je bilo za **153.974,55 €** knjig, neknjižnega gradiva in periodike, in sicer se je 131.045,19 € namenilo za nakup knjig, 7.756,95 € za nakup e-knjig, zvočnih knjig in dostopov do e-enciklopedij, 1.595,65 € za nakup neknjižnega gradiva in 13.576,76 € za nakup serijskih publikacij.

Vir sredstev za nabavo knjižničnega gradiva so bili: Ministrstvo za kulturo (54.422,00 €), Občina Slov. Bistrica (77.000,00 €), Občina Oplotnica (7.000,00 €), Občina Poljčane (7.500,00 €) in Občina Makole (5.000,00 €). 1.316,75 € smo dobili od prodaje knjig v Stepišnikovi bukvarnici. Iz leta 2024 nam je ostalo 1.233,48 €. Amortizacijo knjižničnega gradiva smo za 502,32 € pokrili v breme lastnih virov.

Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva smo amortizirali posamično z uporabo amortizacijskih stopenj po Pravilniku o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev. Osnovna sredstva – drobni inventar – smo 100 % odpisali ob nabavi. Amortizacijo opreme v višini 30.923,25 € smo pokrili iz obveznosti za neopredmetena in opredmetena osnovna sredstva, prejeta v upravljanje.

B) KRATKOROČNA SREDSTVA IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Denarna sredstva v blagajni znašajo 332,01 €. V blagajni imamo denarna sredstva v skladu z določenim blagajniškim maksimumom.

Denarna sredstva na podračunu pri UJP Slovenska Bistrica znašajo 72.720,23 €.

Stanje se ujema z zneski, izkazanimi v izpiskih UJP in odprtimi postavkami.

Terjatve do kupcev znašajo 1,855,60 €, terjatve do kupcev za izdan račun uporabe prostora v znesku 150,00 €, terjatve za članarino 75,00 €. Sporne terjatve za dolgove od let 2007–2012, ki smo jih oblikovali v letu 2017 (1.576,86 €), znašajo 455,13 €. V sodni izterjavi imamo še za 1.175,47 € terjatev. Od teh je ena oseba poravnala v letu 2025 glavnico v celoti (39,00 €), šest oseb pa je šlo v letu 2025 dodatno v sodno izterjavo (625,76 €).

Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta znašajo 58.876,89 €.

To so:

- zahtevek do ustanovitelja Občine Slovenska Bistrica za plače delavcev za december 2025 v vrednosti **41.855,28 €**, za plače javnih delavcev za mesec november in december v vrednosti **264,59 €**,
- zahtevek za plače delavcev za mesec december 2025, materialne stroške in knjižnično gradivo do Občine Makole v znesku **4.037,00 €**,
- zahtevek za plače in materialne stroške do Občine Oplotnica v znesku **9.969,00 €**.
- zahtevek s strani Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje za plače, prevoz, prehrano za javne delavce v znesku **2.617,97 €**,
- sredstva za obresti za prosta denarna sredstva na podračunu v znesku **133,05 €**.

Njihovo poplačilo bo izvršeno v januarju 2026.

Druge kratkoročne terjatve znašajo 2.715,95 €, in sicer so to:

- terjatve do Zavoda za zdravstveno zavarovanje Maribor iz naslova refundacije bolniških odsotnosti – nege družinskega člana, spremstvo in boleznine nad 30 dni v znesku 2.400,59 €,
- terjatve iz naslova plačila storitev na POS-terminalu 126,60 € in terjatve do banke za spletna plačila 7,00 €.
- terjatve za davek od dohodka pravnih oseb za leto 2025 v znesku 181,76 €.

Med neporavnanimi terjatvami ni pomembnih ali večjih zneskov pri posameznem dolžniku. Vsem dolžnikom so bili poslani obrazci IOP.

Stanje na aktivnih časovnih razmejitvah je 1.130,74 €.

Tu izkazujemo vnaprej plačane stroške, za katere smo prejeli račune, izdane v letu 2025, ki se nanašajo na obdobje po izteku obračunskega obdobja, za katero se sestavlja bilanca stanja (za leto 2026 je to strošek antivirusnega programa).

C) ZALOGE

Knjižnica nima zalog gotovih proizvodov, zalog nedokončane proizvodnje ali zalog materiala.

Aktiva skupaj na dan 31. 12. 2025 je 466.863,56 €.

OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV

Obveznosti do virov sredstev so v bilanci stanja razčlenjene na postavki:

D. Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitve (AOP 034),

E. Lastni viri in dolgoročne obveznosti (AOP 044).

D) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Kratkoročne obveznosti do zaposlenih v višini 61.278,92 € so obveznosti:

- za izplačilo neto plač in nadomestil delavcev za mesec december 2025 v znesku 31.202,94 €,
- za prispevke in davke iz plač za december 2025 v znesku 26.670,27 €,
- za druge obveznosti do zaposlenih, za prehrano in prevoz na delo ter pokojninske premije za december 2025 v znesku 3.405,71 €.

Vse navedene obveznosti do zaposlenih so bile izplačane v januarju 2026.

Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev znašajo 14.570,26 €.

Nanašajo se predvsem na prejete račune za mesec december 2025, njihova zapadlost pa je v letu 2026. Računi so bili poravnani v mesecu januarju in februarju 2026.

Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja so 153,89 €. To so obveznosti za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb za leto 2025.

Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta so 749,19 €.

To so prejete računi uporabnikov enotnega kontnega načrta, za katere se sestavlja premoženjska bilanca države oziroma občine, in sicer: kratkoročne obveznosti do neposrednih uporabnikov proračuna države (UJP, Osnovna šola Anice Černejeve Makole, Osnovna šola Kajetana Koviča Poljčane, Osnovna šola Partizanska bolnišnica Jesen Tinje, VDC Polž Maribor, Goriška knjižnica Franceta Bevka, Osrednja knjižnica Celje).

E) LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI

Stanje obveznosti za **sredstva, prejeta v upravljanje oz. obveznosti za neopredmetena dolgoročna sredstva in opredmetena osnovna sredstva, prejete donacije** na dan 31. 12. 2025, je **336.690,49 €**. Stanje se usklajuje na osnovi uskladitve obveznosti in terjatev za sredstva, dana v upravljanje na dan 31. 12. 2025, ki jih posredujejo Občine. Stanje smo uskladili z Občinami Slovenska Bistrica, Poljčane, Oplotnica in Makole. Presežek prihodkov nad odhodki je **53.420,81 €**.

Pasiva skupaj na dan 31. 12. 2025 je 466.863,56 €.

Prilogi bilance stanja sta:

1. Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev

Podrobneje je prikazano stanje in gibanje sredstev od 1. januarja 2025 do 31. decembra 2025. Posebej so prikazani podatki o nabavni vrednosti na začetku leta, popravku vrednosti, povečanju in zmanjšanju nabavne vrednosti, povečanje in zmanjšanje popravka vrednosti in amortizacija sredstev ter neodpisana vrednost sredstev na dan 31. 12. 2025. Posamezne postavke v tej prilogi se ujemajo z ustreznimi postavkami v bilanci stanja.

2. Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil

Ta priloga prikazuje stanje in gibanje (spreminjanje stanja) dolgoročnih finančnih naložb in dolgoročnih prejetih ter danih posojil. V letu 2025 dolgoročnih finančnih naložb in posojil nimamo, zato je obrazec prazen.

2. IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV

2.1 POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV ZA LETO 2025

Izkaz prihodkov in odhodkov vsebuje podatke o prihodkih in odhodkih za obravnavano in preteklo obdobje. Pri ugotavljanju prihodkov in odhodkov je upoštevano načelo nastanka poslovnega dogodka. Prihodki so razčlenjeni v skladu z Zakonom o računovodstvu, s slovenskimi računovodskimi standardi in pravilnikom o enotnem kontnem načrtu za proračunske uporabnike. Med prihodki in odhodki so izkazani zneski, ki so nastali kot poslovni dogodki od 1. januarja 2025 do 31. decembra 2025.

	Realizacija		Realizacija	Indeks	Indeks
I. P r i h o d k i	31. 12. 2024	PLAN 2025	31. 12. 2025	R25:R24	R25:P25
A. Prihodki od poslovanja					
Ministrstvo za kulturo	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dotacija za periodiko	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Namenska sredstva	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zavod za zaposlovanje	29.228,02	31.500,00	31.330,24	107,19	99,46
Plače bruto, bruto	26.608,14	28.600,00	28.202,71	105,99	98,61
Prehrana, prevoz med delom	2.533,52	2.900,00	3.127,53	123,45	107,85
Zdravniški pregled	86,36	0,00	0,00	0,00	0,00
Občina Slov. Bistrica	498.555,55	550.400,00	545.370,45	109,39	99,09
Plače javna dela	5.024,50	5.500,00	5.644,52	112,34	102,63
Plače bruto, bruto	382.820,01	430.700,00	423.983,52	110,75	98,44
Regres za LD, jubilejne, odpravnine	17.516,05	17.700,00	17.639,50	100,70	99,66
Prehrana, prevoz med delom	25.624,38	25.700,00	26.867,00	104,85	104,54
Dotacija za stroške dejavnosti	59.000,00	62.000,00	62.000,00	105,08	100,00
Premije za dodatno pok. zavar.	6.870,61	6.900,00	7.335,91	106,77	106,32
Namenska sredstva	1.700,00	1.900,00	1.900,00	111,76	100,00
Inv. vzdrževanje prostora	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Občina Oplotnica	59.394,27	58.501,00	68.470,00	115,28	117,04
Plače bruto, bruto	43.488,90	42.171,00	48.721,24	112,03	115,53
Regres za LD, jubilejne, odprav.	2.320,63	2.430,00	2.427,24	104,59	99,89
Prehrana, prevoz med delom	3.284,74	3.300,00	3.351,52	102,03	101,56
Dotacija za stroške dejavnosti	10.300,00	10.600,00	13.970,00	135,63	131,79
Občina Poljčane	82.833,63	89.500,00	89.800,08	108,41	100,34
Plače bruto, bruto	63.769,37	70.180,00	70.331,86	110,29	100,22
Regres za LD, jubilejne, odprav.	3.845,59	3.620,00	3.616,16	94,03	99,89
Prehrana, prevoz med delom	4.218,67	4.700,00	4.852,06	115,01	103,24
Dotacija za stroške dejavnosti	11.000,00	11.000,00	11.000,00	100,00	100,00
Občina Makole	40.312,67	42.250,00	43.102,66	106,92	102,02
Plače bruto, bruto	30.581,01	32.490,00	33.350,05	109,05	102,65
Regres za LD, jubilejne, odpravnine	2.230,64	1.810,00	1.807,69	81,04	99,87
Prehrana, prevoz med delom	1.701,02	1.700,00	1.694,92	99,64	99,70
Dotacija za stroške dejavnosti	5.800,00	6.250,00	6.250,00	107,76	100,00
Dejavnost knjižnice	45.526,60	44.468,00	47.413,60	104,14	106,62
Članarina	29.854,50	29.700,00	31.501,00	105,52	106,06
Strokovno svetovanje	8,00	8,00	16,00	200,00	200,00
Medknjižnična izposoja	258,00	200,00	248,00	96,12	124,00
Opomini, zamudnine	12.934,80	12.200,00	13.305,30	102,86	109,06
Nadomestilo za izg. gradivo	1.273,79	1.300,00	1.596,50	125,33	122,81
Fotokopije	175,60	100,00	84,90	48,35	84,90
Rezervacije	0,00	5,00	0,40	0,00	8,00
Prodaja knjig, koledarjev	622,00	600,00	155,00	24,92	25,83
Izterjava	397,41	350,00	504,00	126,82	144,00
Pošiljanje po pošti	2,50	5,00	2,50	100,00	50,00

I. Prihodki	Realizacija 31. 12. 2024	PLAN 2025	Realizacija 31. 12. 2025	Indeks R25:R24	Indeks R25:P25
Drugi poslovni prihodki	3.371,32	4.000,00	20.452,23	606,65	511,31
Refundacija ZZZZ	3.371,32	4.000,00	7.036,17	208,71	175,90
Zimski regres	0,00	0,00	13.416,06	0,00	0,00
B. Finančni prihodki	1.936,80	1.400,00	1.367,43	70,60	97,67
Obresti od sredstev na TRR	1.816,98	1.300,00	1.352,00	74,41	104,00
Obresti – druge	119,82	100,00	15,43	12,88	15,43
C. Drugi prihodki	2,98	5,00	0,00	0,00	0,00
Drugi izredni prihodki	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Izredni prihodki – izravnava	2,98	5,00	0,00	0,00	0,00
Č. Prevrednotovalni poslovni prihodki	2.863,75	3.000,00	2.249,55	78,55	74,99
Odškodninski zahtevki	2.863,75	3.000,00	2.249,55	78,55	74,99
D. Dotacija drugih	2.340,31	3.290,00	4.202,64	179,58	127,74
Refundacije drugih – digitalizacija	620,00	690,00	690,00	111,29	100,00
Donacije – prispevki drugih	245,79	1.500,00	2150,00	874,73	143,33
Prih. od uporabe prostora	811,20	800,00	925,00	114,03	115,63
Prihodki od odvet. Storitve – izterjava	663,32	300,00	437,64	65,98	145,88
D.SKUPAJ PRIHODKI:	766.365,90	828.314,00	853.758,88	111,40	103,07

II. Odhodki	Realizacija 31. 12. 2024	PLAN 2025	Realizacija 31. 12. 2025	Indeks R25 : R24	Indeks R25 : P25
E. Stroški materiala in storitev					
Stroški materiala	37.406,88	42.565,60	41.255,69	110,29	96,92
Material za vzdrževanje	141,61	144,30	806,39	569,44	558,83
Čistila	1.652,33	1.683,85	1.757,85	106,39	104,39
Knjižnični material	7.573,13	7.717,02	7.519,11	99,29	97,44
Pisarniški material	3.500,18	3.566,68	3.646,90	104,19	102,25
Zaščitna sredstva, sanit. mat. in dr.	29,09	29,64	186,98	642,76	630,84
Knjige, revije, Bukla	147,00	329,23	130,62	88,86	39,67
Razni pomožni material	672,11	684,77	833,83	124,06	121,77
Stroški prireditev	3.959,22	4.034,45	5.435,61	137,29	134,73
Električna energija	16.174,86	19.412,18	17.597,77	108,80	90,65
Pogonsko gorivo (bencin)	697,36	710,61	657,46	94,28	92,52
Kurivo za ogrevanje	2.398,05	3.950,37	1.863,91	77,73	47,18
Periodika, literatura, priročniki	176,09	0,00	0,00	0,00	0,00
Drobni inventar	285,85	302,50	819,26	286,60	270,83
Stroški storitev	74.274,39	84.580,74	82.593,92	111,20	97,65
Sprotno vzdrževanje	12.276,53	14.510,78	14.537,59	118,42	100,18
Storitve čiščenja	7.569,15	6.712,96	6.100,00	80,59	90,87
Investicijsko vzdrževanje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Storitve vzdrževanja vozil	677,78	811,52	873,24	128,84	107,61
Prevozi, vinjeta	1.018,91	860,00	617,50	60,60	71,80
Telefonske storitve	3.271,99	3.334,16	3.442,58	105,21	103,25

II. O d h o d k i	Realizacija 31. 12. 2024	PLAN 2025	Realizacija 31. 12. 2025	Indeks R25 : R24	Indeks R25 : P25
Pošne storitve	5.651,82	5.869,20	5.992,58	106,03	102,10
Komunalne storitve, voda, dimn., smeti	3.369,01	3.483,02	3.592,58	106,64	103,15
Zdravstvene storitve	86,36	430,00	401,55	464,97	93,38
Nadgradnja rač. programov	1.007,55	1.026,69	1.220,75	121,16	118,90
Intelktualne storitve – pravna pisarna	1.517,92	1.546,76	1.540,86	101,51	99,62
Vzdrževanje programov	4.490,13	4.575,44	4.493,02	100,06	98,20
Najemnine	5.730,34	5.989,22	5.878,26	102,58	98,15
Medknjižnična izposoja	112,90	115,05	163,70	145,00	142,29
Študentski servis	113,30	0,00	485,82	428,79	0,00
Storitve prirediteljev	7.041,49	10.975,28	10.435,80	148,20	95,08
Zavarovalne premije	6.419,73	6.541,70	6.601,11	102,83	100,91
Reprezentanca	611,77	623,39	764,95	125,04	122,71
Provizija UJP – plačilni promet	569,41	580,23	567,89	99,73	97,87
Računovodsko revizorske storitve	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Str. promocije in založ., fot. storitve	7.531,35	10.724,45	10.481,30	139,17	97,73
Razne objave, takse, članarine	3.509,12	3.825,79	2.621,68	74,71	68,53
Storitve varovanja zgradb in prost.	1.333,44	1.358,78	1.397,65	104,82	102,86
Izplačila po pogodbah, avtor. honorar	364,39	686,31	383,51	105,25	55,88
Stroški storitev iz prejšnjih obd.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G. Amortizacija	0,00	400,00	502,32	0,00	125,58
Amortizacija	0,00	400,00	502,32	0,00	125,58
L. Drugi izredni odhodki	65,42	66,66	0,00	0,00	0,00
Drugi odhodki, izravnavi	65,42	66,66	0,00	0,00	0,00
K. Finančni odhodki	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Odhodki financiranja, zam. obresti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
M. Prevrednotovalni poslovni odh.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Prevrednotovalni poslovni odhodki	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
E. Stroški v zvezi z delom	4.809,72	5.500,00	3.174,86	66,01	57,72
Izobraževanje (kotizacije, šolnine)	3.344,22	4.260,00	2.052,63	61,38	48,18
Potni str. dnevi, noč., cestnine – službeni	185,19	200,00	199,79	107,88	99,90
Potni str. dnevi, noč., cestnine – izobraž.	1.280,31	1.040,00	922,44	72,05	88,70
F. Stroški dela	626.939,62	695.201,00	707.763,58	112,89	101,81
Plače zaposlenih	473.911,27	538.241,00	527.343,72	111,27	97,98
Regres za LD, odpr., jubil., solid.	28.285,88	28.260,00	41.462,09	146,58	146,72
Dajatve na plače	76.580,16	77.000,00	87.767,66	114,61	113,98
Prevoz na delo	8.927,42	9.200,00	8.906,82	99,77	96,81
Prehrana med delom	28.756,12	31.600,00	31.185,54	108,45	98,69
Premije za dodatno pok. zavar.	9.318,84	9.900,00	9.945,30	106,72	100,46
Drugi str. zaposlenih	1.159,93	1.000,00	1.152,45	99,36	115,25
N. SKUPAJ ODHODKI:	743.496,03	828.314,00	835.290,37	112,35	100,84

O.RAZLIKA (D. minus N.):	22.869,87	0	18.468,51
Davek od dohodka pravnih oseb	0		0
Davek od dohodka iz dejavnosti	181,76		153,89
	22.688,10		18.314,62

PRIHODKI

Celotni prihodki so v letu 2025 znašali 853.758,88 €. Prihodki so bili v primerjavi z letom 2024 višji za 11,4 %.

V nadaljevanju prikazujemo prihodke po virih financiranja. Po nakazanih virih predstavljajo naslednje deleže:

Tabela 4: Delež vseh prihodkov po virih financiranja za leta 2021, 2022, 2023, 2024 in 2025

VIRI FINANCIRANJA	2021	2022	2023	2024	2025
Zavod za zaposlovanje	3,95 %	6,01 %	6,09 %	3,81 %	3,67 %
Občina Slov. Bistrica	63,68 %	61,93 %	63,61 %	65,06 %	63,88 %
Občina Oplotnica	7,40 %	7,36 %	7,39 %	7,75 %	8,02 %
Občina Poljčane	10,28 %	10,55 %	10,47 %	10,81 %	10,52 %
Občina Makole	5,12 %	5,19 %	5,05 %	5,26 %	5,05 %
Dejavnost knjižnice	6,06 %	5,96 %	5,91 %	5,94 %	5,55 %
Drugi poslovni prihodki	3,22 %	2,45 %	0,57 %	0,44 %	2,39 %
Finančni, izredni in prevr. prihodki	0,29 %	0,55 %	0,91 %	0,93 %	0,92 %
Skupaj:	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

1. Prihodki s strani Zavoda za zaposlovanje v letu 2025 so za zaposlene preko javnih del znašali **31.330,24 €** za delež plače (95 %) in prehrano za dve invalidni delavki. Indeks v primerjavi z letom 2024 je **107,19 %**

2. Prihodki s strani Občine Slovenska Bistrica so realizirani v višini **545.370,45 €**. Indeks v primerjavi z letom 2024 je **109,39 %**. Sredstva s strani Občine so namenjena za:

- ♦ sofinanciranje stroškov plač, prispevkov in drugih osebnih prejemkov za zaposlene (regres za prehrano, prevoz na delo, regres za letni dopust za delavce, premije za dodatno pokojninsko zavarovanje, jubilejne nagrade, odpravnine ...),
- ♦ materialne stroške za sofinanciranje stroškov obratovanja poslovnih prostorov, pisarniškega materiala, tekočega vzdrževanja poslovnih prostorov in drugih materialnih stroškov,
- ♦ materialne stroške in druge storitve za obratovanje knjižnic Kebelj, Pragersko in Tinje,
- ♦ sofinanciranje različnih prireditev, namenjenih otrokom, ter materialnih stroškov izvedbe programov za učence osnovne šole,
- ♦ tekoče vzdrževanje poslovnih prostorov, nepremičnin in opreme ter dogovorjene investicije,
- ♦ delež plače (5 % za dve invalidni osebi), dodatke in regres za letni dopust za zaposlene preko javnih del.

3. Prihodki s strani Občine Oplotnica so bili realizirani v znesku **68.470,00 €**. Indeks v primerjavi z letom 2024 je **115,28 %**, sredstva pa so namenjena za:

- ♦ pokrivanje stroškov plače in prispevkov za 0,5 zaposlene strokovne delavke do 31. 8. 2025 ter od 1. 9. 2025 za pokrivanje 1 zaposlene strokovne delavke, prevoz in prehrano, regres za letni dopust, izobraževanje delavke ter sofinanciranje stroškov za plače in druge stroške dela računovodkinje, direktorice in knjižnične manipulantke, čistilke, poslovne sekretarke, delavke v domoznanski zbirki in obdelave gradiva (11,56 %),
- ♦ materialne stroške za poslovanje knjižnice v Oplotnici in delež za delovanje knjižnice v Slovenski Bistrici,
- ♦ manjša investicijska dela ter tekoče vzdrževanje poslovnih prostorov in opreme Knjižnice Oplotnica.

4. Prihodki s strani Občine Poljčane so bili realizirani v znesku **89.800,08 €**. Indeks v primerjavi z letom 2024 je **108,41 %**. Sredstva so namenjena za:

- ♦ pokrivanje stroškov plače in prispevkov za 1 zaposleno strokovno delavko, prevoz in prehrano ter regres za letni dopust, jubilejno nagrado, izobraževanje delavke ter sofinanciranje stroškov za plače in druge stroške dela računovodkinje, direktorice, čistilke, poslovne sekretarke in delavke pri obdelavi gradiva ter delavke v domoznanski zbirki (11,59 %) ter pokrivanje stroškov dela 0,5 zaposlene manipulativne delavke,
- ♦ materialne in funkcionalne stroške za delovanje knjižnice v Poljčanah in delež za delovanje knjižnice v Slovenski Bistrici,
- ♦ manjša investicijska dela ter tekoče vzdrževanje prostorov in opreme Knjižnice Poljčane.

5. Prihodki s strani Občine Makole so bili realizirani v znesku **43.102,66 €**. Indeks v primerjavi z letom 2024 je **106,92 %**. Sredstva so namenjena za:

- ♦ pokrivanje stroškov plače in prispevkov za 0,5 zaposlene strokovne delavke, prevoz in prehrano ter regres za letni dopust in izobraževanje delavke ter sofinanciranje stroškov za plače in druge stroške dela računovodkinje, direktorice, manipulativne delavke, strokovne delavke za obdelavo gradiva, poslovne sekretarke in delavke v domoznanski zbirki (5,72 %),
- ♦ materialne in funkcionalne stroške za delovanje prostorov v Knjižnici Makole (čistila, telefon, električna energija) ter delež materialnih stroškov, namenjen delovanju knjižnice v Slovenski Bistrici, pa tudi obratovalne stroške (električna energija, voda, odpadki in ogrevanje) za skladiščni prostor v Domu krajanov Makole,
- ♦ manjša investicijska dela pri vzdrževanju prostorov in opreme v Slov. Bistrici.

6. Prihodki knjižnice z lastno dejavnostjo so realizirani v višini **47.413,60 €**. Indeks v primerjavi z letom 2024 je **104,14 %**. Največji delež prihodkov predstavljajo: članarine, opomini in zamudnine; ostali so še: fotokopije, nadomestila za izgubljeno gradivo in izgubljene izkaznice, medknjižnična izposoja in rezervacije, izterjava ter prodaja knjig in vrečk. V letu 2020 smo v cenik dodali postavko *pošiljanje po pošti*, saj smo zaradi zaprtja

knjižnice uporabnikom omogočili pošiljanje gradiva po pošti. To možnost je v letu 2025 koristil en uporabnik. V prihodkih je tudi znesek 625,76 € – od uporabnikov, ki smo jih v letu 2025 predali v sodno izterjavo.

7. Drugi poslovni prihodki iz sredstev javnih financ, realizirani v znesku 20.452,23 €, so:

- refundacije, ki smo jih knjižili po bruto načelu, saj sicer predstavljajo pravico iz obveznega zdravstvenega zavarovanja in jih refundira Zavod za zdravstveno zavarovanje (nega, spremstvo, bolezen nad 20 dni, darovanje krvi ...). Prejeli smo **7.036,17 €**.
- zimski regres, financiran iz državnega proračuna v znesku **13.416,06 €**.

8. Finančni, izredni in prevrednotovalni prihodki so realizirani v višini 3.616,98 €. To so:

- ♦ finančni prihodki od obresti iz naslova zamudnin 15,43 €,
- ♦ finančni prihodki od obresti za prosta denarna sredstva na podračunu 1.352,00 €,
- ♦ prihodki iz naslova odškodninskih zahtevkov 2.249,55 € (menjava od toče poškodovane klime in odškodnina za poškodovan telefon).

9. Dotacije drugih v znesku 4.202,64 € so:

- ♦ sredstva od uporabe prostora 925,00 €,
- ♦ sredstva drugih – refundacija s strani Mariborske knjižnice za digitalizacijo domoznanskega gradiva v znesku 690,00 €,
- ♦ prihodki od sodnih stroškov – izterjava v znesku 437,64 €, ki jih na podlagi računa vrnemo službi za izterjavo,
- ♦ sredstva s strani udeležencev Stepišnikovega posveta v znesku 2.150,00 €.

Tabela 5: Indeks prihodkov po virih financiranja v primerjavi s predhodnimi leti

	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Zavod za zaposlovanje	111,89 %	160,62 %	111,29 %	62,08 %	107,19 %
Občina Slov. Bistrica	97,81 %	102,63 %	112,77 %	101,36 %	109,39 %
Občina Oplotnica	101,23 %	104,96 %	110,26 %	103,85 %	115,28 %
Občina Poljčane	105,23 %	108,37 %	108,92 %	102,33 %	108,41 %
Občina Makole	108,83 %	107,00 %	106,80 %	103,26 %	106,92 %
Dejavnost knjižnice	125,65 %	103,80 %	108,77 %	99,70 %	104,14 %
Drugi poslovni prihodki	77,28 %	80,27 %	25,72 %	75,90 %	606,65 %
Finančni, izredni in prevredn. prihodki	346,16 %	192,43 %	664,21 %	98,59 %	75,35 %
Dotacije drugih	104,84 %	198,39 %	69,89 %	107,30 %	179,58 %
SKUPAJ	100,35 %	105,53 %	109,79 %	99,10 %	111,40 %

Iz preglednice je razvidno, da so se v primerjavi s predhodnim letom prihodki povečali za 11,4 %.

ODHODKI

Odhodki so znašali 835.290,37 € in so v primerjavi z letom 2024 višji za 12,35 %.

Odhodki so razčlenjeni v skladu z enotnim kontnim načrtom, predpisanim s Pravilnikom o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava. Nanašajo se na proračunske in neproračunske vire financiranja.

V strukturi odhodkov so vidni naslednji kazalci:

Tabela 6: Delež vseh odhodkov po stroških za leta 2021, 2022, 2023, 2024 in 2025

	2021	2022	2023	2024	2025
Stroški materiala	5,82 %	4,80 %	5,52 %	5,03 %	4,94 %
Stroški storitev	9,98 %	9,76 %	12,15 %	9,99 %	9,89 %
Amortizacija	1,33 %	0,05 %	0,06 %	0,00 %	0,06 %
Izredni, finančni in prevrednot. stroški	0,02 %	0,01 %	0,01 %	0,01 %	0,00 %
Stroški v zvezi z delom	0,43 %	0,77 %	0,66 %	0,65 %	0,38 %
Stroški dela	82,42 %	84,61 %	81,60 %	84,32 %	84,73 %
Skupaj:	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

1. Stroški materiala predstavljajo 41.255,69 €. Indeks v primerjavi z letom 2024 je 110,29 %. V primerjavi z letom 2024 so se stroški materiala zvišali za 3.848,81 €.

Najvišji delež stroškov materiala predstavlja strošek električne energije, ki je znašal 17.597,77 € (42,66 % vseh stroškov materiala). Sledijo stroški za knjižnični material v znesku 7.519,11 € (18,23 % vseh stroškov materiala) in materialni strošek za prireditve v višini 5.435,61 € (13,17 % vseh stroškov materiala). Stroški prireditev so stroški pogostitev ob prireditvah, material za delavnice in razstave (rafija, lepila, žeblički, šelešamer, vrvice, juta, papir, volna, gumice, trakovi, mape, kuverte ...), knjige, majice in zgibanke za Poletavce, vrečke za Igroteko... Nabavili smo drobn inventar v znesku 819,26 €, in sicer blazine, L-stojala in gasilnik za knjižnico v Oplotnici, počivalo za noge, škatle za knjige in džezvo za Knjižnico Poljčane ter za knjižnico Slovenska Bistrica blazine, računski stroj, omelo, ponev, lestev, odmaševalec odtokov...

2. Stroški storitev predstavljajo 82.583,92 €. Indeks v primerjavi z letom 2024 je 111,20 %. V primerjavi z letom 2024 so se stroški storitev povečali za 8.319,53 €.

Največji strošek storitev predstavlja strošek sprotne vzdrževanja v znesku 14.537,59 € in predstavlja 17,60 % vseh stroškov storitev (vzdrževanje komunikacijskega strežnika, mesečni in periodični pregledi ter popravilo dvigala, popravilo in montaža razsvetljave, pregled varnostne razsvetljave, menjava luči, pregled gasilnikov in hidranta, urejanje spletne strani, popravilo tiskalnikov in računalnikov, namestitve programa COBISS na računalnike v okoliških knjižnicah, nastavitve tiskalnikov, vzdrževanje in servis

avtomatskih vrat z nadgradnjo, vzdrževanje knjigomata, popravilo okenskih kril, menjava nog na knjižnih omarah, popravilo klopi pred knjižnico, meritev strelovoda, odmašitev odtoka, elektro vzdrževalna dela, čiščenje konvektorjev...

Sledi strošek promocijskih in založniških storitev v znesku 10.481,30 €, kar predstavlja 12,69 % vseh stroškov storitev. Skenirali smo domoznansko gradivo, razglednice, šolsko glasilo OŠ Antona Ingoliča Spodnja Polskava in zbirne mape člankov s področja kulture. Nabavili smo promocijski material, zloženke, brošure, mape, kemične svinčnike, beležke, nahrbtnike, plakate, kazalke, letake, silikonske zapestnice, promocijski material za pravljični večer za odrasle ... Izdali smo zbornik ob 60-letnici ustanovitve Matične knjižnice občine Slovenska Bistrica in ob 50-letnici ustanovitve Pionirske knjižnice. Naslednji je strošek prireditev, ki znaša 10.435,80 € in predstavlja 12,63 % vseh stroškov storitev. To so predstave za otroke, ki jih izvajamo v vseh enotah knjižnice, predavanja v povezavi s Knjižnico semen (opravila na vrtu, boleznih in škodljivci, predavanje o sadju, o samooskrbi, o visokih gredah, delavnice izdelovanja pogače, vetrnic, delavnice o semenih ...), delavnice Lego robotike, predvajanje filma v okviru projekta Poletavci, pravljična joga, predstavitev knjig literarnih ustvarjalcev, predavanja in literarni večeri.

Indeks v primerjavi z lanskim letom je višji pri zdravstvenih storitvah, saj je pet delavk opravilo obdobjni zdravniški pregled. Pri selitvi iz stare knjižnice v nove prostore v Oplotnici smo potrebovali storitve študentskega servisa, zato je tudi pri teh storitvah večji indeks.

3. Strošek amortizacije znaša 502,32 €.

Amortizacijo knjižničnega gradiva v znesku 502,32 € smo pokrivali v breme lastnih virov sredstev.

4. Izrednih, finančnih in prevrednotovalnih odhodkov v letu 2025 nimamo.

5. Stroški v zvezi z delom znašajo 3.174,86 €. Indeks v primerjavi z letom 2024 je 66,01 %.

To so kotizacije za stroške izobraževanja in povračila stroškov zaposlenim, nastalih na službenih potovanjih v času izobraževanja v državi in tujini – dnevnice, nočnine, stroški prevoza, cestnine, parkirnine ter stroški službenih potovanj (km). Strokovnih izobraževanj so se udeležili zaposleni glede na potrebe delovnega procesa oziroma možnosti izvedbe in so navedena v poslovnem delu poročila (str. 51, tabela 5: Pregled izobraževanj zaposlenih). Uskladitev zneskov dnevnic za službena potovanja v državi se izvede enkrat letno z rastjo cen življenjskih potrebščin (januarja).

6. Stroški dela zaposlenih znašajo 707.763,58 €. Indeks v primerjavi z letom 2024 je 112,89 %.

Pri izplačilu plač in drugih osebnih prejemkov smo upoštevali veljavno zakonodajo, Zakon o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju (ZSTSPJS), Kolektivno pogodbo za javni

sektor, Aneks h Kolektivni pogodbi za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji in drugo spremljajočo plačno zakonodajo.

Od 1. 1. 2025 dalje se je začela plačna reforma, ki temelji na prenovi sistema plač v javnem sektorju. Zakon o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju ureja skupne temelje sistema plač javnih uslužbencev, določa novo plačno lestvico, plačne stebre in način usklajevanja plač z inflacijo. Ministrstvo za javno upravo je pripravilo Aplikacijo za izvedbo prevedbe in določitve postopne pravice do plače v prehodnem obdobju, ki se bo zaključilo s 1. 1. 2028. V letu 2025 se je plača uskladila 1. 10.

Zakon o dolgotrajni oskrbi je uvedel novo obvezno socialno zavarovanje. Ta obveznost (prispevek za dolgotrajno oskrbo) se je začela uporabljati s 1. julijem 2025, in sicer 1 % bruto plače za zaposlene in 1 % na plače, kar plačuje delodajalec.

Tabela 7: Stroški dela po stroškovnih mestih

	Sl. Bistrica	Oplotnica	Poljčane	Makole	Javna dela	SKUPAJ
Plače zaposlenih	436.202,32	54.401,74	70.992,11	33.253,75	31.359,31	626.209,23
Regres za LD, zimski regres	26.041,97	3.583,05	5.338,12	2.665,79	3.833,16	41.462,09
Prevoz	6.641,38	813,18	949,43	502,83	0,00	8.906,82
Prehrana	20.334,27	2.531,19	4.000,56	1.191,89	3.127,53	31.185,44
Skupaj:	489.219,94	61.329,16	81.280,22	37.614,26	38.320,00	707.763,58

Za povračilo stroškov prehrane med delom je bilo izplačanih **31.185,54 €**. Znesek regresa za prehrano se usklajuje vsakih šest mesecev z rastjo cen prehrabnih izdelkov na podlagi podatkov Statističnega urada Republike Slovenije. Usklajeni znesek regresa za prehrano je objavljen na spletni strani Ministrstva za javno upravo. Z julijem 2025 se je povišal regres za prehrano na 7,41 €. Trenutni znesek je 7,40 €, usklajen z januarjem 2026.

Za povračilo stroškov za prevoz na delo in z dela je bilo izplačanih **8.906,82 €**.

Javni uslužbenec je primarno upravičen do stroškov prevoza na delo in z dela v obliki kilometrine. Prizna se kilometrina v višini 10 % cene neosvinčenega motornega bencina – 95 oktanov za vsak polni kilometer razdalje, vendar ne manj kot 30 evrov.

V letu 2025 ni bila izplačana nobena jubilejna nagrada in tudi ne odpravnina.

Regres za letni dopust v letu 2025 na delavca je bil izplačan v znesku minimalne plače **1.277,72 €**. Regres za letni dopust je prejelo 19 redno zaposlenih delavk ter 2 zaposleni delavki preko javnih del.

Izplačan je bil tudi zimski regres za leto 2025 v višini **638,86 €**, kar pomeni polovico minimalne plače. Financiral se je iz sredstev državnega proračuna za zaposlene pri javnih zavodih, ki so občinski uporabniki. Skupno izplačana sredstva za regres za letni dopust in zimski regres so znašala **41.462,09 €**.

V letu 2025 smo imeli zaposleni 2 javni delavki (po urah 1,5). Sredstva za plače javnih delavcev financirata Zavod za zaposlovanje in Občina Slovenska Bistrica v deležu 95 : 5. Izplačilo dodatka za delovno dobo in dodatka za posebne pogoje, ki izhajajo iz razporeditve delovnega časa, dodatke za delo v delovnem času, ki je za delavce manj ugoden, oziroma dodatke, ki pripadajo delavcem v skladu s kolektivno pogodbo izvajalca, dodatno krije Občina Slovenska Bistrica. Izplačan jima je bil tudi regres za letni dopust v višini minimalne plače 1.277,72 € in zimski regres v višini polovice minimalne plače 638,86 €, kar skupaj znaša 3.833,16 €.

Rast cen življenjskih potrebščin v letu 2025 je 2,70 %.

V letu 2025 je bilo po urah zaposlenih 18,13 delavcev (brez delavcev preko javnih del). Nadomestila za odsotnost – boizen do 30 dni – so bila izplačana za 1871 ur, kar znaša 0,90 delavca. Nadomestila odsotnosti za nego družinskega člana, spremstvo in nadomestila bolniškega staleža nad 30 dni so bila izplačana za 657 ur, kar pokriva 0,31 delavca, in so bila refundirana s strani Zavoda za zdravstveno zavarovanje.

Tabela 8: Odhodki po vrstah stroškov po posameznih občinah

ODHODKI	REALIZACIJA 2025	OBČINA SLOV. BISTRICA + JD	OBČINA OPLOTNICA	OBČINA POLJČANE	OBČINA MAKOLE
E. Stroški mat. in stor.	123.849,61	92.750,37	14.210,56	11.052,07	5.836,61
Stroški materiala	41.255,69	31.447,40	4.182,19	3.204,37	2.421,73
Stroški storitev	82.593,92	61.302,97	10.028,37	7.847,70	3.414,88
F. Amortizacija	502,32	502,32	-	-	-
G. Drugi izredni odhodki	-	-	-	-	-
H. Stroški v zvezi z delom	3.174,86	2.424,29	224,97	269,38	256,22
I. Stroški dela	707.763,58	527.539,94	61.329,16	81.280,22	37.614,26
J. SKUPAJ ODHODKI	835.290,37	623.216,92	75.764,69	92.601,67	43.707,09

Tabela 9: Indeks odhodkov po vrstah stroškov v primerjavi s predhodnimi leti

	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Stroški materiala	130,34	86,36	131,49	86,38	110,29
Stroški storitev	60,29	102,42	142,16	78,01	111,20
Amortizacija	4825	4,22	125,63	0,00	0,00
Izredni, finančni in prevrednot. stroški	0,00	133,55	134,12	81,15	0,00
Stroški v zvezi z delom	129,58	188,29	98,07	93,17	66,01
Stroški dela	105,21	107,54	110,12	98,02	112,89
SKUPAJ:	100,28	104,76	114,19	94,86	112,35

Iz izkaza prihodkov in odhodkov za leto 2025 je razviden presežek prihodkov nad odhodki v višini **18.468,51 €**. Davek od dohodka pravnih oseb znaša 153,89 €. Presežek prihodkov nad odhodki v obračunskem obdobju z upoštevanjem davka od dohodka pravnih oseb tako znaša **18.314,62 €** in se bo skupaj s presežkom prihodkov nad odhodki iz prejšnjih let v znesku 35.106,19 € porabil v naslednjih letih v okviru opravljanja knjižnične dejavnosti kot javne službe.

Tabela 10: Prikaz poslovnega izida za leto 2025

Prihodki	853.758,88
Odhodki	835.290,37
Prihodki -/+ odhodki	18.468,51
Davek od dohodka pravnih oseb	153,89
Presežek prihodkov nad odhodki	18.314,62

2.2. POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI ZA LETO 2025

V izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti se ločeno izkazujejo podatki o prihodkih in odhodkih za izvajanje javne službe ter o prihodkih in odhodkih od prodaje blaga in storitev na trgu, razčlenjeni po vrstah prihodkov in odhodkov.

Po pojasnilih Ministrstva za finance št. 410-11/2020/4 in 410-11/2020/6 z dne 22. 1. 2020 in 4. 2. 2020 v zvezi z izvajanjem 80. člena Zakona o javnih financah v povezavi s Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava razumemo, da prihodki od uporabe prostora niso prihodki iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu, ampak so lahko le prihodek iz naslova javne službe.

Občina zagotavlja dejavnost javne službe zaradi javnega interesa. Iz dosedanjih pojasnil ministrstev je razbrati, da je le malo storitev mogoče opredeliti kot tržno dejavnost. Po spremenjeni obravnavi najemnin in uporabnin so vsi prihodki, ki jih ima knjižnica, iz naslova javne službe.

2.3 POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA

Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka vsebuje podatke o prihodkih in odhodkih v obračunskem obdobju in v predhodnem obračunskem obdobju.

Pri ugotavljanju prihodkov in odhodkov je upoštevano načelo denarnega toka – plačana realizacija. Izpolnjena morata biti dva pogoja:

- da je poslovni dogodek nastal in
- da je prišlo do prejema ali izplačila denarja oziroma njegovega ustreznika, za zneske prejetih in danih predujmov pa ob prejemu oziroma izplačilu zneskov.

Podatki so razčlenjeni v skladu z Zakonom o računovodstvu ter enotnim kontnim načrtom za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava.

Med prihodki in odhodki so izkazani zneski, ki so nastali od 1. januarja 2025 do 31. decembra 2025.

Podatki so izkazani na predpisanih evidenčnih kontih, ki niso primerljivi s podatki iz izkaza prihodkov in odhodkov.

Tabela 11: Prihodki in odhodki po načelu denarnega toka po posameznih letih

	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 25/24
Skupaj prihodki	842.931,69	846.611,89	925.967,21	913.675,80	992.379,63	108,61
Skupaj odhodki	852.557,64	828.577,97	937.136,95	890.217,03	1.001.069,03	112,45
Presežek prihodkov nad odhodki		18.033,92		23.458,77		
Presežek odhodkov nad prihodki	9.625,95		11.169,74		8.689,40	

V primerjavi z letom 2024 so celotni prihodki po načelu denarnega toka znašali 992.379,63 € in so se zvišali za 8,61 %, odhodki v znesku 1.001.069,03 € pa so se zvišali za 12,45 %.

Presežek odhodkov nad prihodki po načelu denarnega toka 2025 je 8.689,40 €.

ZJF-H določa, da se upošteva presežek po denarnem toku kot osnova za izračunavanje presežka po fiskalnem pravilu.

Presežek po denarnem toku, izračunan po Zakonu o fiskalnem pravilu (ZFisP Ur. list RS št. 55/15) se zmanjša za neplačane obveznosti, neporabljena namenska sredstva in za neporabljena sredstva za investicije.

Ker imamo presežek odhodkov nad prihodki po denarnem toku, ne izračunavamo presežka po Zakonu o izvrševanju proračuna Republike Slovenije.

2.4 POJASNILA K IZKAZU RAČUNA FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB DOLOČENIH UPORABNIKOV

Izkaz računa finančnih terjatev in naložb je sestavni del izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka. V izkazu računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov od 1. 1. 2025 do 31. 12. 2025 se izkazujejo podatki o prejetih vračilih danih posojil in o danih posojilih za tekoče in preteklo leto ter izdatki, namenjeni nakupu kapitalskih deležev, in prejemki iz naslova prodaje teh deležev.

Knjižnica nima prejetih oziroma danih posojil, zato v izkazu ne izkazuje podatkov za leto 2024 in za tekoče leto 2025.

2.5 POJASNILA K IZKAZU RAČUNA FINANCIRANJA DOLOČENIH UPORABNIKOV

V izkazu računa financiranja določenih uporabnikov od 1. 1. 2025 do 31. 12. 2025 se izkazujejo podatki o zadolževanju, odplačilih dolgov, povečanju sredstev na računih in zmanjšanju sredstev na računih za tekoče in preteklo leto. Izkaz je sestavni del izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka.

V izkazu knjižnica za predhodno leto izkazuje povečanje sredstev za 23.458,77 €, za tekoče leto pa zmanjšanje sredstev na računih za 8.689,40 €, kar je presežek odhodkov nad prihodki iz denarnih tokov.

3. DAVEK OD DOHODKA PRAVNIH OSEB ZA LETO 2025

Tabela 13: Davek od dohodka pravnih oseb za leto 2025

Skupaj prihodki (vsi v izkazu poslovnega izida)	853.758,88
Delež/pridobitna dejavnost	6,3111 %
Pridobitni prihodki (članarine, fotokopije, opomini, zamudnine, uporaba prostora, dotacije drugih, obresti ...)	53.881,22
NEPRIDOBITNI PRIHODKI	799.877,66
Skupaj odhodki (vsi v izkazu poslovnega izida)	835.290,37
Pridobitni odhodki/delež vseh odhodkov	52.087,53
NEPRIDOBITNI ODHODKI	773.257,54
Nepriznani odhodki	96,87
Pridobitni prihodki	53.881,22
Pridobitni odhodki	51.990,66
Razlika +/- (osnova za davek)	1.890,56
Olajšava za investiranje po 55a čl. ZZDPO–2 (63 % osnove)	840,00
Olajšava za zaposlovanje invalidov	351,05
Osnova za davek	699,51
22 % davek 2025	153,89
Vplačana akontacija za 2024	181,76
Terjatev za vračilo davka	27,87
Akontacija davka za leto 2026 22 %	153,89
Trimesečni obrok akontacije	38,47

V skladu s Pravilnikom o opredelitvi pridobitne in nepridobitne dejavnosti za prihodke iz naslova uporabe prostora in plačil uporabnikov za blago in storitve (članarine, fotokopije, plačilo poteklih rezervacij in medknjižnične izposoje, opomini, zamudnine, nadomestilo za izgubljeno gradivo, prodaja knjig in vrečk, izterjava), obresti, izredne prihodke, prispevke drugih le-te izvajamo iz neobdavčljivih dohodkov. Ti prihodki znašajo 6,3111 %. Pri odhodkih je upoštevano univerzalno sodilo, % med pridobitno in nepridobitno dejavnostjo. V izračunu deleža nepridobitne dejavnosti (93,6889 %) je odšteta premija KAD v celotnem znesku.

Splošna stopnja za obračun davka od dohodkov pravnih oseb znaša 19 %, ne glede na to pa se skladno s 64. členom Zakona o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev (ZORZFS) od davčne osnove za leta 2024, 2025, 2026, 2027 in 2028 davek plačuje po stopnji 22 %. Znesek, ki ga predstavlja razlika treh odstotnih točk, je namenski prihodek proračunskega sklada za obnovo.

Računovodsko poročilo je pripravila:
Nada Medved, računovodkinja

C. IZJAVA O OCENI NOTRANJEGA NADZORA JAVNIH FINANC

Podpisana se zavedam odgovornosti za vzpostavitev in stalno izboljševanje sistema finančnega poslovanja in notranjih kontrol ter notranjega revidiranja v skladu s 100. členom Zakona o javnih financah z namenom, da obvladujem tveganja in zagotavljam doseganje ciljev poslovanja in ureničevanja proračuna.

Sistem nadzora javnih financ je zasnovan tako, da daje razumno, ne pa tudi absolutno zagotavljanje ciljev: tveganja, da splošni in posebni cilji poslovanja ne bodo doseženi, se obvladujejo na še sprejemljivi ravni. Temelji na nepretrganem procesu, ki omogoča, da se opredelijo ključna tveganja, verjetnost nastanka in vpliv določenega tveganja na doseganje ciljev, in pomaga, da se tveganja obvladuje uspešno, učinkovito in gospodarno.

Ta ocena predstavlja stanje na področju uvajanja procesov in postopkov notranjega nadzora javnih financ v Knjižnici Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica, Trg svobode 16, Slovenska Bistrica.

Oceno podajam na podlagi samoocenitev vodij organizacijskih enot za področja: oddelek za nabavo knjižničnega gradiva, nabava materiala in blagajniškega poslovanja, kadrovsko področje in poslovanje, računovodstvo ter na podlagi lastne ocene.

Šifra proračunskega uporabnika: 37427

Matična številka: 5052939000

V KNJIŽNICI JOSIPA VOŠNJAKA SLOVENSKA BISTRICA je vzpostavljeno:

1. Primerno kontrolno okolje

- a) **na celotnem poslovanju,**
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še ni vzpostavljeno, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še ni vzpostavljeno, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

2. Upravljanje s tveganji

2.1. Cilji so realni in merljivi, tp., da so določeni indikatorji za merjenje doseganja ciljev

- a) **na celotnem poslovanju,**
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še ni vzpostavljeno, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še ni vzpostavljeno, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

2.2. Tveganja, da se cilji ne bodo uresničili, so opredeljena in ovrednotena, določen je način ravnanja z njimi

- a) na celotnem poslovanju,
- b) **na pretežnem delu poslovanja,**

- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še ni vzpostavljeno, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še ni vzpostavljeno, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

3. Na obvladovanju tveganj temelječ sistem notranjega kontroliranja in kontrolne aktivnosti, ki zmanjšujejo tveganja na sprejemljivo raven

- a) **na celotnem poslovanju,**
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še ni vzpostavljeno, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še ni vzpostavljeno, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

4. Ustrezen sistem informiranja in komuniciranja

- a) **na celotnem poslovanju,**
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še ni vzpostavljeno, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še ni vzpostavljeno, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

5. Ustrezen sistem nadziranja, ki vključuje tudi primerno (lastno, skupno, pogodbeno) notranje revizijsko službo

- a) na celotnem poslovanju,
- b) **na pretežnem delu poslovanja,**
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še ni vzpostavljeno, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še ni vzpostavljeno, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

6. Notranje revidiranje zagotavljam v skladu s Pravilnikom o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ

- a) z lastno notranjerevizijsko službo,
- b) s skupno notranjerevizijsko službo,
- c) **z zunanjim izvajalcem notranjega revidiranja,**
- d) nisem zagotovila notranjega revidiranja.

Odgovorna oseba:
Patricija Breznikar, direktorica

